לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

עמ' ב', י"א בסיון תשמ"ז, 8 ביוני 1987 / שנת מ"ד מס' 13362 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

פלשתינים קיצונים מגנים הצהרת סניורה

שני ארגוני מחבלים פלשתינים שמרכזם בדמשק — „החזית העממית לשחרור פלשתין" בראשות ג'ורג' חבש והמפלגה הקומוניסטית הפלשתינית/הפיקוד הזמני — מתחו אתמול ביקורת קשה על הצעתו של עורך „אל פג'ר", חנא סניורה, כדבר השתתפות ערבית מקיפה בבחירות המוניציפליות בירושלים בשנת 1988.

שני הארגונים טוענים, כי צעדו של סניורה „הוכתב על־ידי האימפריאליסטים הציוניים, החותרים לחיסולה של השאלה הפלשתינית".

„החזית העממית" רואה בצעדו של סניורה „התגרות בעם הפלשתיני, הדוחה באנטי־נפש כל ניסיון ליהוד ירושלים, והרואה בה את בירת המדינה הפלשתינית".

(ע.צ)

אלוף עמרם מצנע, על אירועי מוצ"ש במחנה דהיישה:

מעשה נבלה שאפילו ותיקי הממשל הצבאי אינם זוכרים כדוגמתו

מסתמן שינוי במדיניות מערכת הביטחון כלפי יסודות קיצוניים מבין המתנחלים ● חיילים התלוננו ו־11 מאנשי קריית־ארבע נעצרו ● בודדים בליכוד הסתייגו ● הפרות־סדר ברצועה

מאת פנחס ענברי ואבי בניהו, כתבי „על המשמר" וכתבי עתי"ם

במערכת הבטחון מסתמן שינוי במדיניות כלפי יסודות קיצוניים מבין המתנחלים, והדברים יבואו לידי ביטוי בעקבות אירועי דהיישה.

אלוף פיקוד המרכז, אלוף מצנע, הגדיר את אירועי מוצאי־שבת כ„מעשה נבלה שאפילו ותיקי הממשל הצבאי אינם זוכרים כדוגמתו". הוא האשים את קבוצת המתנחלים בקריית־ארבע בפרו־בוקציה מכוונת ואמר כי החיילים שהיו במקום מנעו בנס אבידות בנפש לאחר שהמתנחלים ירו ירי־ ישיר לתוך המחנה. כמה כדורים נתקעו בקירות הבתים ובנס לא פגעו במשפחות שנמו את שנתן.

מצנע מסר, כי על פי התחקירים

(המשך בעמוד 4)

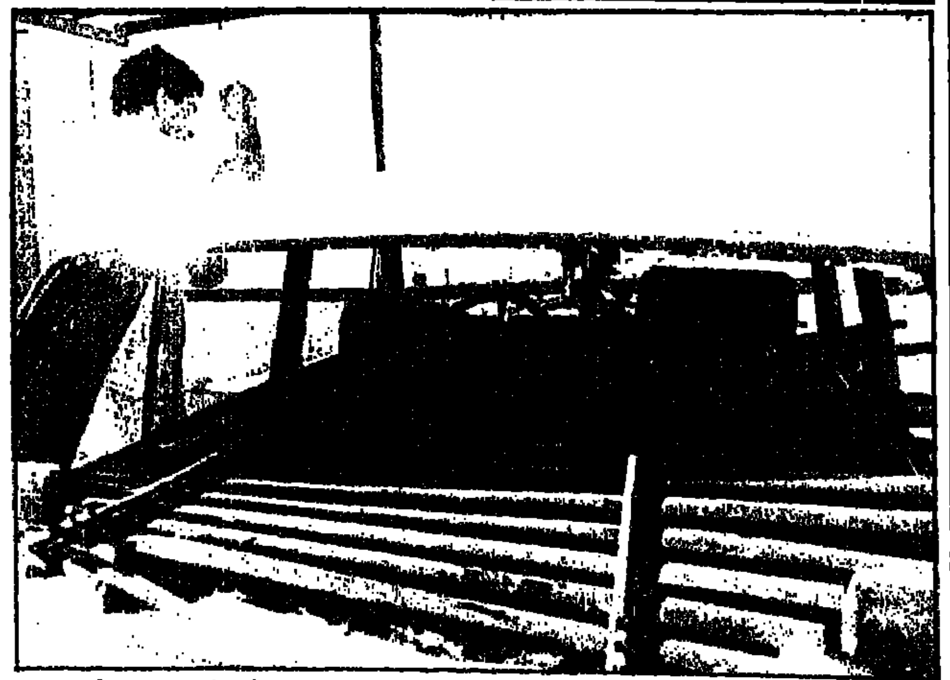

רכב במחנה דהיישה שניזוק על־ידי מתנחלי קריית־ארבע במוצאי־שבת. למעלה מימין: אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, במסיבת עיתונאים בבית־לחם. למעלה משמאל: תושבת המחנה. (צילומים: רחמים ישראלי)

חייל נהרג בפיצוץ מטען צד בלבנון

מאת יהודה צור ואבי בניהו, כתבי „על המשמר"

יעקב יעקב (כרדס), חייל נח"ל מחיפה, נהרג אתמול בבוקר בעת שמטען צד התפוצץ כאשר הסיור בו השתתף עבר ליד הכפר טייבה ברצועת הביטחון.

יעקב יעקב המנוח (באדיבות „חדשות")

המקרה אירע אתמול בשעה 8 בבוקר, כאשר סיור ממונע של צה"ל עבר לא הרחק מכפר טייבה בגזרה

(המשך בעמוד 2)

משלחת שמאל שנייה תצא היום למפגש עם פלשתינים

מאת כתב סי"ץ בירושלים

פגישה בין אנשי השמאל הישראלי ובין נציגים של אש"ף השבוע בבודפשט, על־פי יוזמת המפלגה הקומוניסטית הישראלית — על כך נמסר אתמול ממקורות יודעי־דבר בירושלים.

מארגני הפגישה רמזו, כי אישים פלשתינים „מדרג ראשון" (שאינם כוללים את יאסר ערפאת) יטלו חלק בפגישה. המקורות לא מסרו פרטים

(המשך בעמוד 2)

מחפשים נוסחה למימון הלביא: גוברת ההתנגדות בקרב השרים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים ומוטי בסוק, כתבנו בכנסת

הקולות הקוראים להטלת מלווה־חובה או היטל על הציבור למימון הלביא גברו אתמול כאשר המצדדים בהמשך פיתוח מטוס הקרב בקרב תעשיינים ושרים חיפשו נוסחה לממן את הפרויקט בשנים הקרובות.

על־פי אומדני צה"ל, יידרשו בשנים הקרובות כ־200 מיליון דולר לשנה למימון הלביא וסכום זה מבקשים המצדדים לגייס.

כתב עתי"ם, מוסר, כי טייס הניסוי של התעשייה האווירית, מנחם שמול, עבר אתמול בפעם הראשונה את מחסום מהירות הקול בטיסת ניסוי של מטוס הלביא. זו הפעם הראשונה שהמטוס עובר את מהירות הקול, מגיע מעט מעל למאך־1.

(המשך בעמוד 2)

2 הרוגים ו־40 פצועים בהתהפך אוטובוס בגליל המערבי
● עמוד 16

אונס ברוטאלי: 5 פעמים ב־6 שעות
● עמוד 16

2 רימונים ממולכדים נתגלו בלא נזק
● עמוד 2

פיסגת ונציה של המדינות המתועשות נפתחת ביום
● עמוד 3

אוויר לנשימה ל„סלטיק"

„הבוסטון סלטיק נשארו בחיים". אמש בגארדן של בוסטון נצחו לארי בירד וחבריו על הלוס אנג'לס לייקרס – 103:109, וצמצמו את יתרון הלייקרס ל־2:1, כאשר המשחק הרביעי בסידרה ייערך מחר, אף הוא בבוסטון. (פרטים נוספים במדור הספורט עמוד 13)

הנבחרת — לדרג ב'

מאת ישראל פז, שליחנו המיוחד לפיראוס, יוון

נבחרת ישראל בכדורסל כשלה אתמול בנסיונה להמנות על 8 הקבוצות הטובות באירופה, כשנוצחה במשחק המכריע ע"י הולנד — 83:77. בעקבות הפסד זה נשרה נבחרת ישראל למשחקי הדירוג 9־12 ובחודש הבא תתמודד במשחקי דרגה ב' על הזכות להמנות שוב על דרגה א' באירופה. (פרטים על המשחק במדור הספורט)

פוגרום במחנה דהיישה

מה היה קורה אילו עשרות מתושבי מחנה הפליטים דהיישה היו פולשים לקריית־ארבע עורכים בה פוגרום, מציתים מכוניות של המתנחלים ... נכוחות צה"ל? אין צורך בדמיון רב כדי לנחש את עוצמת התגובה הישראלית. על תושבי דהיישה היו מטילים עונש קולקטיבי הכולל מעצרים ... גירוש של החשודים כמסיתים ועוד. ואילו „גוש אמונים" וכל פלגי הימין היו מרימים קול זעקה נגד חוסר האונים של כוחות הביטחון, תוך דרישה לפיטורי שר הביטחון ועוד.

אך במציאות אירע, כידוע, ההיפך מזה. עשרות תושבי קריית־ארבע פלשו לתוך מחנה הפליטים, ביצעו שם מעשי חבלה שגרמו נזק כבד לרכושם של תושבי המחנה, ירו יריות לעבר המחנה כדי להוכיח שהם המיליציה היהודית השולטת בשטח. הם התגרו גם בכוח צה"ל ואף היכו חיילים והפרו את הוראות הקצינים שניסו למנוע את הפרעות. מול גרסתו הברורה והבהירה של מפקד כוח צה"ל שהיה במקום ואשר מטיל את האחריות למעשים פרובוקאטיביים אלה על תושבי קריית־ארבע, מנסים דובריהם ופרקליטיהם להפיץ גרסות שקריות קצרות־רגליים.

הפוגרום בדהיישה מהווה חוליה בשרשרת של פעולות מופקרות של מתנחלים, שתומכי „כך" נותנים עתה את הטון במעשיהם. לא מדובר באקט ספונטאני כטענתם, אלא בפעילות מתוכננת ומחושבת שכוונתה לערער את היציבות היחסית בגדה מזה, ולפגוע בסמכותו הבלעדית של צה"ל לשמירת החוק והסדר בגדה מזה. למרות שכוחות הביטחון נוקטים לאחרונה במה שמכונה „יד קשה" נגד כל יידוי אבנים על־ידי תושבי הגדה, וכתוצאה מנוקשות זו נהרג גם בימים אלה נער פלשתיני בן 14 מ„כדור גומי" כטענת צה"ל, המתנחלים חוזרים ומאשימים את צה"ל ב„רפיון", ב„חוסר שליטה" וכו'. הכוונה ברורה לגמרי. לא זו בלבד שהמתנחלים נוטלים את החוק לידיהם" כניסות אלגנטי להתפרעויותיהם, אלא הם מבקשים ליצור מצב, שבו הם עצמם ייהפכו למיליציות מזויינות, בלתי תלויות בצה"ל ובממשלה, מיליציות שישליטו את הסדר בגדה על־פי ... והבנתם.

פעם היו נתארגנים במחתרת כדי לבצע מעשי תגמול בפלשתינים, היום ... עושים זאת בגלוי, תוך זלזול וצפצוף על חוקי המדינה ועל זרועות ... השלטון המוסמכות. אם הממשלה, אפילו ממשלה זו שמחציתה עומדת ... לצידם של המתנחלים הפורעים, לא תדע לרסן אותם בעוד מועד, ... שלטון החוק במדינה ... הפעילות הפרובוקאטיבית הפוגעת היום בפלשתינים, תפגע מחר ... ובסמכותה של הממשלה לנהל את העניינים ... הנתונים לשליטתה.

רימון נזרק לאוטובוס „אגד" בצומת התחנה המטאורולוגית

האוטובוס הוביל עשרות נוסעים ולמרבה המזל הרימון לא התפוצץ ● מטען חבלה התגלה בצומת חולון

מאת כתבת „על המשמר"

רימון נזרק ביום ו' בבוקר לעבר אוטובוס „אגד" שנסע בצומת המטאורולוגית מכיוון תל־אביב לרמלה. למרבה המזל הרימון לא התפוצץ ולא היו נפגעים.

כמה שעות קודם לכן התגלה מטען חבלה בצומת חולון, בשקית שהיתה מונחת מתחת לספסל בטרמפיאדה. המטען, שנתגלה בסריקה שגרתית שערכו חבלנים של משטרת מרחב איילון, פורק ולא נגרם נזק ולא היו נפגעים.

בשעה 9.15 הושלך רימון רסס צה"לי 26 לעבר אוטובוס „אגד" קו 451 שנסע בכביש ירושלים הישן מכיוון ת"א לרמלה, סמוך לצומת המטאורולוגית. נוסע שישב בספסל הקדמי, חייל נחבל בפניו מזכוכית. טופל על־ידי מד"א ושוחרר.

באוטובוס היו עשרות נוסעים. נוצרה מהומה והנוסעים החלו לרדת בבהלה.

מספר יונה נהג האוטובוס: „היינו בדרך מתל־אביב לרמלה בפיצול הכבישים לאשקלון ולכיוון רמלה. אדם אחד קפץ לכביש, כנראה מרכב, ועמד לזרוק עלי משהו. לקחתי את האוטובוס שמאלה ומנעתי פגיעה ישירה בחלון שלי ובחלון שלידי. לאוטובוס חדר ... ופגע באחד החיילים ... הרצפה. הרימון לא התפוצץ ... נס. הזכוכית הקידמית של ... נשברה ואחד הנוסעים, חייל, ... באורח קל מהזכוכית שנופצה".

מפקדת תחנת חולון, ... שאול קריסטל, אמר, כי ה... עורכת סריקות ועצרו ... חשודים.

ח"כ אבן סיפק קוריוזים מישראל לסידרה „יס מיניסטר"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

לא במקרה הזכירה הסידרה הבריטית הפופולארית „כן, אדוני ראש הממשלה" לישראלים את נפלאות המינהל הציבורי הישראלי, מסתבר. שאחד מכותביה של הסדרה, ג'ונתן לין, הוא אחיינו של חבר הכנסת אבא אבן, ואבן נהג לספר לו על האבסורדים המדהימים של מבוכי הבירוקרטיה הישראלית בהם נתקל.

כך, למשל, סיפר שלשום אבן בפגישתו עם השחקן נייג'ל הות'רון, המגלם בסידרה את המנכ"ל התככן סר המפרי, כי כשהתלונן בפניו ג'ונתן על חוסר בנושאים להמשך הסידרה, תיאר לו אבן את שני המנכ"לים שמונו במשרד־החוץ הישראלי. „עיניו של ג'ונתן אורו, והוא אמר כי יכתוב על כך בפרק הבא" – אמר אבן.

הפגישה בין השניים התקיימה במלון קינג דיוויד בירושלים, אליו הגיע נייג'ל הות'רון במהלך ביקורו כאורח משרד־התיירות הישראלי.

הות'רון, המעיד על חוסר דמיון מוחלט בין דמותו במציאות ובין דמותו של סר המפרי בסידרה, דווח על „חוסר עניין אישי מוחלט בשרות הציבורי". אבל מתייחס לנושא במידת הרצינות הראויה ובהומור בריטי אופייני.

„לא – הוא אומר – הוא איננו מתעתד להפוך בהמשך הסידרה לראש הממשלה. מכיוון שהוא עובד ציבור, ועובדי הציבור הם, ממילא, מעל הכל. אבל, אין ספק, שסר המפרי ממלא תפקיד חשוב ביותר בהסברת חשיבותו של השירות הציבורי ברחבי העולם. ומידת הצלחתה של הסידרה, שנמכרה עד כה ל־45 מדינות, מעידה על כך שרבות מהן גילו דמיון רב בין נפלאות הבירוקרטיה, כפי שהם מוצגות בסידרה, ובין המתרחש בארצותיהן".

„נכון – מוסיף אבא אבן – לפעמים יש לי הרושם שהמציאות הישראלית היא המשך ישיר של המתרחש בסידרה".

האומנם כך הדבר? – שאלתי את מזכיר הממשלה, אליקים רובינשטיין, הממלא תפקיד המקביל במידת מה לתפקידו של סר המפרי בסידרה. „ישנו דמיון רב בין שתי המערכות מאחר ושתיהן דמוקרטיות פרלמנטריות, שבהן קיימות פעילות גומלין בין רוה"מ, השרים ויועציהם" – אומר רובינשטיין. „אלא מובן מאליו כי בסידרה סאטירית כ„כן, אדוני ראש הממשלה" מידת הגיחוך של הפוליטיקאים היא מוגזמת מאד, ובמציאות הדרג הפוליטי איננו כל כך מטופש..."

לא נותר לנו אלא לצטט כמה משפטים ממכתב ההמלצה שמסר רוה"מ ... בידי סר המפרי, ובו הוא מעיד על „תבונתו האין סופית, הגינותו, עקביותו, דבקותו במטרה ונדיבות רוחו, אשר בלעדיהם היתה בריטניה ניצבת על קרקע מאד לא יציבה". ולתהות: האם עובדת היותנו על קרקע לגמרי לא יציבה מעידה על חסרונן של כל אותן תכונות אצל אי־אלה פוליטיקאים ישראליים?

ח"כ אבא אבן עם השחקן הבריטי נייג'ל הות'רון (צילום: רחמים ישראלי)

מנהל דיסקוטק „אתרים" בת"א נרצח ליד ביתו ברמת־השרון

מאת יהושע מרקום, כתב „על המשמר"

מנהל דיסקוטק „אתרים" בתל־אביב, שמואל זהבי בן 51, נרצח מירייה בראשו אתמול לפנות בוקר בכניסה לביתו שברחוב חרמון ברמת־השרון.

גופתו התגלתה סמוך לשעה 5.30 בבוקר על־ידי שכנו ד"ר גבי מור, המתגורר בבית סמוך, שהזעיק את המשטרה.

השוטרים שהגיעו למקום מצאו את שמואל זהבי מתבוסס בדמו על הכביש ללא רוח חיים. גופתו הועברה למכון הפתולוגי באבו־כביר שם נקבע כי האיש נורה בראשו.

הנרצח היה גרוש ולו בת רונית שסיימה לאחרונה את שירותה בצה"ל.

לכתבנו נודע ששמואל זהבי עבר לגור לביתו ברמת־השרון לפני שמונה שנים. היה קבלן בניין, אולם לאחרונה עבד כמנהל דיסקוטק במלון „מנדרין". ממלון „מנדרין" נמסר לכתבנו, שהוא לא היה עובד המלון, אלא שכר את הדיסקוטק וניהל אותו באופן פרטי.

מכונית ה„אופל אסקונה" של זהבי נעלמה, והחוקרים מעריכים כי היא שימשה את הרוצחים בנסיעתם.

משטרת מרחב הירקון עוסקת בחקירת נסיבות הרצח, ... בכיווני חקירה שונים. בין השאר נבדקות השערות בכל הקשור למערכת יחסיו של המנוח עם ... הדיסקוטק, וכן נסיבות אישיות אחרות הקשורות לחייו הפרטיים.

10 אנשים בני 2 משפחות נפצעו בתאונה בתל־אביב

מאת כתבת „על המשמר"

בתאונת דרכים שהיתה אתמול סמוך לשעה 9.30 בצומת הרחובות יהודה הלוי — חשמונאים בתל־אביב נפצעו עשרה בני־אדם. ארבעה מבין הפצועים נפצעו באורח קשה, אחד נפצע פצעים בינוניים וחמישה נפצעו פצעים קלים.

התאונה אירעה כאשר מונית שבה נהג אבי תורג'מן ממתניות „הקסטל" נסע בצומת מצפון לדרום ומכונית „הפיאסטה" הגיעה מצד ימין. מעוצמת ההתנגשות פגעה ה„פיאסטה" ברמזור והתהפכה על צידה. במכונית ה„פיאסטה" היו בני משפחת מרקוס מתל־אביב, הסב בן ה־76 והסבתא בת ה־70, האב והאם כבני 40, תינוק בן שנה ושבעה חדשים וילד בן 3 וחצי.

במונית היו משפחת ונטורה, האם שושנה, האב רפאל והבת בת ה־16 ונהג המונית אבי תורג'מן. נוסעי שני כלי־הרכב נפצעו, כאמור.

מד"א ומכוניות כיבוי אש חילצו את הפצועים וטיפלו בהם במקום כחצי שעה. אחר־כך הם הועברו לבית־החולים „איכילוב". בני משפחת ונטורה, ... שושנה, האב רפאל והבת יעל ... נהג המונית אבי תורג'מן ... בבית־החולים „איכילוב" ושוחררו. מצבם של בני משפחת ... המאושפזים בבית־החולים „איכילוב" קשה ויש חשש לחיי ... ושני הילדים.

המשטרה סבורה שאחד מכלי הרכב לא עצר ברמזור.

אסירים מאיילון התארחו בירושלים

15 אסירים מכלא „איילון", בלוויית מנהל הכלא גונדר משנה פריץ חן, ביקרו ביום ו' בירושלים במלאות 20 שנה לאיחוד העיר.

האסירים, השפוטים לתקופות מאסר משנתיים עד 18 שנים, פקדו את ירושלים עם שחר. הם הוסעו ברכב שירות בתי־הסוהר, וביקרו בעיר העתיקה בירושלים, במוזיאון ישראל ובבית האמנים בעיר.

פסטיבל ישראל '87

איפה המלחין הקיבוצי?

קיומה רב השנים של תזמורת קאמרית קיבוצית מוכיח, כי אין סתירה בין חברות בקיבוץ לבין פעילות אמנותית. אבל מתזמורת קיבוצית מותר לצפות, כי תעורר לא רק את המפגש בין קהילה לבין תרבות העבר, אלא גם בין קהילה לבין תרבות העבר, אלא גם בין קהילה לבין תרבות ההווה — זו הנוצרת בידי מלחינים חברי קיבוצים.

בהופעתה בוורמציון ביום ו' הצדיקה התזמורת את הציפייה לרמה גבוהה. היא לא הצדיקה את הציפייה לגילוי יחס שונה ליוצר המקומי מזה שמגלות רוב התזמורות הישראליות. תוכניתה כללה סרנדות מאת אלגר, בריטן ומוצרט. ככל הידוע לי איש מהם לא היה חבר קיבוץ.

המנצח, ליאור שמבדל, התגלה כמנהיג מוזיקאלי בעל תעוזה: הוא הציג שתי יצירות בנות זמננו שאינן מנוגנות באולמות שלנו. תחת שרביטו התעלתה התזמורת הקאמרית הקיבוצית לרמתו הבינלאומית המשובחת של נגן הקרן מאיר רימון. הטנור השווייצרי כריסטוף הומברגר הצטיין ברגישות וביכולת ניכרת ברגיסטרים הגבוהים, אלא שהדיקציה האנגלית שלו עודנה טעונה שיפור. הלכידות הפנימית של התזמורת, כמו גם הפיסוק והאינטונציה, הגיעו לרמה טובה. המנצח השכיל לבחור ביצירות מתאימות לוורמציון ולגנגן בדרך שבה הפכו המגבלות האקוסטיות ליתרונות: הקשת הרחבה והמליאה, הדינמיקה העשירה וההפסקות המחושבות היטב יצרו עומק צלילי וחווייה מוזיקאלית.

במחצית השנייה של הקונצרט ניגנה התזמורת את סרנדת אנטרטר מאת מוצרט ק. 185 עם שיר לכת מקדים ק. 189, אבל מוצרט לא היה שם. הטמפים היו איטיים. סגנון הנגינה הזכיר את הירדן המוקדם ולא את מוצרט שופע החדווה והגמישות של הדיברטימנטים.

יצחק שור

חולה כבד מבאר־שבע עבר ניתוח השתלה בלונדון

מאת שלי יחימוביץ כתבת „על המשמר"

חולה הכבד מבאר שבע, יעקב רבשי, בן 29, נותח אתמול בערב בביה"ח קינגס קולג', ובגופו הושתל כבד. רבשי הועבר למחלקה לטיפול נמרץ ומצבו הוגדר כיציב.

רבשי הוטס לפני שבועיים לאנגליה לאחר שמשך חודשים רבים התקשה לגייס את סכום הכסף הדרוש לניתוח.

ד"ר יגאל גם קבע כי לא ניתן לנתחו בארץ, משום שהוא סובל מזיהום כרוני בגלל מחלת הכבד שלקה בה.

ביום ג' שעבר, בתום סידרת בדיקות בביה"ח קינגס קולג', החליטו הרופאים לשחררו לצורך המתנה להשתלה.

עד אתמול שהה רבשי בבית אבות יהודי בלונדון, ובשעות הבוקר הוזעק לביה"ח ונותח מיד.

דנה בטיטו בת ה־3 מאופקים, מאושפזת גם היא באנגליה בביה"ח אדנברג בקיימברידג'. מצבה קשה, והיא מאושפזת ביחידה לטיפול נמרץ.

בגופה של דנה הושתל כבד לפני שבועיים, אולם לחלק מן הכבד המושתל אין אספקת דם סדירה. במצבה הבריאותי חלה הדרדרות ויש חשש לחייה.

קריאה לנשיא ולרה"מ לפתור בעיית בית־ג'אן

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

בתום כנס בהשתתפותם של למעלה מאלף דרוזים שהתקיים אמש בכפר ירקא בגליל הוחלט לשלוח מברקים לנשיא המדינה, ראש הממשלה וממלא מקומו בתביעה לפתור מיד את בעיית בית־ג'אן כדי לשים קץ לשביתה הנמשכת 50 יום.

בכנס השתתפו תושבים מהכפרים ירקא, ג'וליס ובית־ג'אן, שלושת ראשי המועצות דחו בתוקף את הצעת הפתרון שהעלו לפני שבוע השרים שחל ונחמקין. לדבריהם, אין בפתרון המוצע על־ידי השרים צעדים ממשיים שיביאו להחזרתן של האדמות הפרטיות מרשות שמורות הטבע לידי התושבים הדרוזים מבית־ג'אן.

„תורידו את ידי שמורות הטבע מאדמות של התושבים הדרוזים מבית־ג'אן" קראו משתתפי הכנס בכפר ירקא.

השבוע יקיימו כפרים נוספים בגליל כנסים דומים בתמיכה במאבקו של בית־ג'אן.

המכון לחקר תקופת השואה

אוניברסיטת חיפה — הפקולטה למדעי הרוח — מכון שטרוכליין לחקר השואה

בית לוחמי הגיטאות — ע"ש יצחק קצנלסון — למורשת השואה והמרד

כינוס מדעי ארצי:
תנועת הנוער הציונית בתקופת השואה

מחר, יום ב' 8.6.1987, בשעה 18.30
בבית לוחמי הגיטאות

תרצה במסגרת דיוני הכינוס

ח"כ חייקה גרוסמן:
דרכו של הנוער אל המרד

התחיה מאיימת על הליכוד בהקדמת בחירות תוך שבועיים

תובעת לחדש ההתיישבות, להפסיק פעילות פרס ולא להחזיר את עקורי בירעם ואיקרית

מאת דורית גפן, כתבנו לענייני מפלגות

סערת רוחות פרצה אמש בישיבת מועצת התחיה, כאשר יו"ר הישיבה החליט שלא להעלות להצבעה כמה הצעות החלטה שהוגשו לו. קודם לכן קבלה המועצה, ברוב של 98 מול 66, את הצעת המזכירות הקוראת לממשלה לעצור כליל את המהלכים והמגעים הקשורים ביוזמת הוועידה הבין־לאומית של פרס, אפילו אם יביא הדבר לסוף דרכה של ממשלת האחדות הלאומית.

עוד תובעת המועצה מראש הממשלה, לחדש את תנופת ההתיישבות ביש"ע ולגשת ולהקים את מכלול היישובים החדשים שנכללו בקווי היסוד של ממשלת האחדות. התחיה גם תובעת במפגיע את הפסקת הטיפול בנושא בירעם ואיקרית.

המרכז מוסמך להחליט

בהחלטה נאמר, כי אם לא ינקטו בשבועות הקרובים, ולא יאוחר משבועיים לפני תום המושב הנוכחי של הכנסת, הצעדים הדרושים בכוון הזה על־ידי ראש הממשלה ושרי הליכוד, מוסמך המרכז להחליט לחיוב על הקדמת הבחירות.

הצעה מרחיקת־לכת של גדעון אלטשולר אשר קרא לתמוך מיד בהקדמת הבחירות, זכתה ל־12 קולות בלבד. גם ההצעות האחרות, בראשן הצעתו של גרשון סלומון, היו הרבה יותר קיצוניות ואולטימטיביות מההצעה שהובאה על־ידי המזכירות.

פרופ. יובל נאמן אמר, כי "עמדנו השבוע בפני מצב קפקאי ונראה כי מה שהליכוד יצליח בסופו של דבר לעשות בממשלה הזאת יהיה להקים את בירעם ואיקרית." בהתייחסו לעמדות הליכוד אמר, כי אין שום סיבה ששרי הליכוד, שברשותם האוצר, הבינוי והשיכון, משרד התעשייה והמסחר, התיירות והמשפטים, לא יתחילו מיד להקים את 27 היישובים שהובטחו. הוא הוסיף, כי אם המערך ירצה הוא יוכל לערער על כך בקבינט, שם יהיה תיקו, ודוד לוי יוכל להמשיך לבנות בדיוק כמו שפרס ממשיך במהלכיו לקידום הוועידה הבין־לאומית.

בהסבירו מדוע הוחלט לתת לליכוד אורכה עד שבועיים לפני הפגרה, אמר נאמן, כי אם יתברר שהליכוד אינו עושה דבר, אפשר יהיה להביא את ההצעה לפיזור הכנסת להצבעה בטרם הפגרה.

לשון־מאזניים

ח"כ רפאל איתן הדגיש, כי התחיה יכולה עכשיו לשמש לשון־מאזניים והיא נמצאת היום בעמדת לחץ על הליכוד ועליה לנצל זאת כדי לממש את ההתיישבות. הוא אמר, כי הציבור מסתכל על התחיה לראות מה תעשה. לדבריו, ההתיישבות יותר חשובה מהמשך קיומה של הממשלה הזאת.

המשכים

מחפשים נוסחה למימון

(סוף מעמוד ראשון)

היתה זו טיסת הניסוי ה־47 של האב־טיפוס שבו טסים עכשיו 4 טייסי־ניסוי. בסוף השבוע הוטס הלביא בפעם הראשונה על־ידי טייס של חיל האוויר. שלושה טייסים אחרים הם אנשי התעשייה האווירית.

אין הכרעה

אתמול סיימה הממשלה עוד דיון על הלביא מבלי לקבל הכרעות. ההחלטה הסופית צפויה רק בעוד כשבועיים עד כ־3 שבועות, ועד אז מקווים המתנגדים להמשך הפרויקט לגייס רוב בקרב השרים. בדיון אתמול השתתפו סגן הרמטכ"ל, אהוד ברק, ראש פרויקט הלביא, מנחם עיני, ונגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו. לצידם הופיעו אנשי האוצר אשר הביעו התנגדות נמרצת להמשך פיתוח הלביא.

מבין השרים התבטאו אתמול רק השרים בלי תיק, משה ארנס, אשר צידד בהמשך פיתוח המטוס ועזר וייצמן, אשר הביע התנגדות חריפה להמשכו של הפרויקט. "אני ילדתי את הלביא ואני הוא שסופר לו היום", אמר השר וייצמן. הוא ציין, שמאז 1980 לא התקיים כל דיון רציני על המשך פיתוח המטוס. וייצמן אמר, שמבחינתו יש רק פרויקט לאומי אחד והיא מדינת ישראל. "אי־אפשר לקרוא לתעשייה פרויקט לאומי", אמר וייצמן.

סרט הצטלם

בהמשך הדיון ביקר וייצמן את השר דוד לוי על ביקורו בתעשייה האווירית ואמר שדברים כאלה הופכים את הוויכוח למפלגתי. לוי ענה, שעל וייצמן לבדוק מה שנעשה במערך עצמו. "פרס הצטלם בתוך תא הטייס", אמר שר השיכון.

אנשי האוצר והנגיד ברונו הזהירו את השרים מפני ההשלכות הכלכליות של המשך פיתוח הלביא. האוצר כבר הבהיר, שלא יהיו הקצבות נוספות ללביא מבלי שיהיו קיצוצים בתקציבים אחרים. ברונו אמר, שהמשק הישראלי לא יכול להרשות לעצמו להיכנס לסכונים כה גדולים כמו אלה הכרוכים בהמשך פיתוח המטוס.

בקרב השרים המצדדים בפרויקט יש התנגדות לרעיון של קיצוץ נוסף בתקציב, אשר יממן את הסכומים הדרושים להמשך פיתוח הלביא ולפיתוח אמצעי לחימה אשר צה"ל טוען שהוא זקוק להם. השר וייצמן אמר אתמול, שלא ייתכן שהממשלה תחליט להעניק לצה"ל מה שהצבא טוען שהוא לא צריך, ומצד שני הצבא לא יקבל מה שהוא טוען שהוא זקוק לו.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, התומכת בלביא, אמרה שיש להטיל הטל על כרטיסי טוטו או פיס, או לחליפין להגדיל את מס הנסיעות כדי לממן את הפרויקט. שרים אחרים מצדדים בהטלת מלווה־חובה. אך הן במשרד האוצר והן בלשכת ראש הממשלה, הובעה אתמול התנגדות נמרצת לרעיון של מיסוי נוסף. פקידים בשני המשרדים אמרו, שהממשלה מחויבת להקטנת נטל המס.

צוקר רוצה את רבין

דדי צוקר (ר"צ) דורש משר הביטחון, יצחק רבין, כי יופיע בהקדם בפני ועדת הכספים למתן דיווח על עמדתו בשאלת המשך הייצור של מטוס הלביא.

צוקר מזכיר, כי יחד עם חיים רמון (מערך) דרש את הופעת השר. בעמדתם תמך יו"ר ועדת הכספים, אברהם שפירא.

משלחת שמאל

(סוף מעמוד ראשון)

על זהותם של בני־שיח אלה. "מטרתנו העיקרית היא להוכיח כי הדו־שיח הישראלי־פלשתיני יימשך על אף החוק הישראלי האוסר על מגעים עם אש"ף", הדגישו המקורות.

בראש המשלחת הישראלית יעמוד ח"כ צ'ארלי ביטון, והיא תכלול כ־20 אנשים, רובם פעילים שמאלניים ממוצא מזרחי. המשלחת עומדת לצאת היום מישראל בדרכה לאירופה. ההכנות לפגישה נשמרו בסוד עד לרגע האחרון, כדי לצמצם לחצים מצד השלטונות.

תהיה זו הפגישה הפומבית השנייה בין נציגים ישראליים ופלשתינים, לאחר מפגש קונסטנצה ברומניה, בספטמבר אשתקד. נגד ארבעה ממארגניה של הפגישה ההיא נפתחו הליכים משפטיים, והם הואשמו בהפרת החוק האוסר על מגעים עם נציגי אש"ף.

חייל נהרג

המרכזית ברדום לבנון, כ־4 ק"מ מגבול ישראל וכ־5 ק"מ מגבולה הצפוני של רצועת הביטחון. מטען חומר נפץ הופעל ברגע שהסיור עבר במקום, וכתוצאה מכך נהרג יעקב יעקב ושני חיילים אחרים נפצעו, אחד קל והשני קשה. השניים הועברו במסוק לביה"ח רמב"ם.

כוחות צה"ל פתחו בסריקות באיזור. למשפחת החייל נמסרה הודעה. הלוויתו תצא היום בשעה 4 אחר הצהריים מבית החולים רמב"ם לבית העלמין בחוף הכרמל. מאז נסיגת צה"ל מדרום לבנון לפני כשנתיים נהרגו 18 חיילי צה"ל. באיזור הכפר טייבה נהרגו לפני כחודשיים שני חיילי צה"ל אחרים.

מקורות צבאיים בכירים בגבול הצפון, תיארו את מטען הצד כגדול מאד והעריכו, כי הכיל כמה עשרות ק"ג של חומר נפץ. בתקופה האחרונה מתגלים כמעט מדי יום מטעני צד מאולתרים על־ידי כוחות צה"ל וצד"ל בצירים באיזור הביטחון.

בתשובה לשאלה העריכו המקורות, כי את המטען הניח לבנוני תושב איזור הביטחון ולא חוליה כלשהי שחדרה מצפון. הם הדגישו, כי באופן די נדיר הונח המטען סמוך מאד לריכוז אזרחי, בציר בו נעים לבנונים רבים.

כתב עתי"ם בחיפה מסר, כי מצבם של שני החיילים שנפגעו בינוני עד קשה.

סגן מנהל המרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, ד"ר צבי בן ישי, מסר, כי אחד החיילים הסובל מפצעים קשים מאושפז במחלקת ההתאוששות כשהוא סובל מפגיעה באיזור החזה ואילו החייל האחר, הסובל משברים בגופו, אושפז במחלקה האורתופדית.

יישוב איקרית ובירעם יעלה 10 מיליון דולר

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

יישובם מחדש של פליטי איקרית ובירעם בכפריהם, תעלה בערך בעשרה מיליון דולר — משערים גורמים יודעי־דבר.

החישוב מבוסס על תחשיב שנעשה לפני כמה שבועות. נלקחו בחשבון צרכים שונים כגון בניית תשתית, כביש גישה, בניינים ושירותים. בנוסף לכך נלקח בחשבון גם שיפוצם של בתי קברות וכנסיות.

החישוב איננו מדויק והוא יוכל להשתנות בסכומים לא גדולים אם למשל כביש הגישה לאחד הכפרים יתקצר או יאריך, בהתאם למיקום המדויק שייקבע.

לאחר שהממשלה תאמץ את התוכנית, תוקם ועדה בין משרדית של כל הגורמים המטפלים בפרשה, בשיתופם של נציגי התושבים, אשר תקבע את הדרכים המעשיות למימוש ההחלטה הממשלתית.

"ספק רב אם יימצא רוב בכנסת להקדמת הבחירות שתנועת התחיה עלולה להציע על רקע דרישתה להקים יישובים חדשים בשטחים הכבושים וסירובה להחזיר את עקורי איקרית ובירעם לכפריהם" — אמר אמש ח"כ מוחמד ותד, בכנס מסבירים בסניף מפ"ם בנהריה. "אומנם הייתי רוצה בנפילתה של הממשלה והקדמת הבחירות, אך אני מעריך שאי־אפשר לעשות זאת על רקע הצעות שיוגשו על־ידי כהנא או תנועת התחיה. לדעתי, מפלגות השמאל לא יתמכו בהם" — אמר ותד.

לכתבנו נודע, שסוכם בין כל חברי הכנסת הערבים מכל המפלגות, לא להצביע בעד הפלת הממשלה אם ההצעה תוגש על רקע אי־החזרתם של תושבי איקרית ובירעם לכפריהם.

צלצול מהיר

אתי רונאל

רמי זית, סגן ראש מועצת קרית־ארבע

את חושבת שאנשי הקריה לא גרועים כ"כ בירי?

ראשי קרית־ארבע — כך נאמר בתקשורת — גינו את התפרעות תושבי הקריה במחנה דהיישה. אתה מסכים עם המנהיגים?

אני לא יודע מי הם ראשי הקריה שגינו את מה שאת כמה "התפרעות". יכול גם להיות שמלכתחילה הם תמכו, ורק כשהדברים נשמטו משליטתם הם החליטו לגנות. על כל פנים — אני אינני ... את מה שהיה שם.

כלומר, אתה מצדד בפעולות נוספות מן הסוג הזה?

אני חושב, שבעיות הבטחון צריכות להיות מטופלות על־ידי המדינה. הבעיה היא, שהגענו למצב של לבנוניזציה, מצב בו אין שלטון מרכזי, הנובע מחוסר יכולתה של הממשלה לפתור את בעיית הבטחון בכבישים בניגוד למצב הקיים בכל מדינה נורמלית. ובעיה נוספת היא, שאלוף פיקוד המרכז, עמרם מיצנע, חשוד בעיניי ... שאם היה יכול לממש את דעותיו ביו"ש, היה מפנה, לדעתו, את הישובים.

ולכן לא תשתתף אתו בפעולה?

אני חושב, שיהיה לו קשה מאוד למצוא איתנו שפה משותפת.

וזוהי גם הסיבה להכאתם של חיילי צה"ל על־ידי המתנחלים?

לא, אין קשר. אני לא יודע אם היכו את חיילי צה"ל. גם ... יכול להיות שאיזה חייל התנפל על מישהו שהגן על עצמו. ... — מישהו — וזה בטוח — איבד כאן שליטה.

וזה מסביר גם את היריות שנורו על הבתים בדהיישה? האם בזה אתה תומך? בהריגה קולקטיבית של ערבים על־ידי המתנחלים?

את חושבת שזה מה שהיה שם? את חושבת שאנשי הקריה כל כך גרועים בירי? אף אחד הרי לא הואשם ברצח. סימן שלא היתה כוונה לירות כדי להרוג.

מהי, אם כן, המסקנה המתבקשת, לדעתך, מן האירוע בדהיישה? בזמנו אישרת לי שכל עוד לא תפונה העיר מתושביה הערבים, לא יהיה בטחון ליהודים.

אני לא זוכר מה שאמרתי, על כל פנים, המסקנה המתבקשת מכך היא הרחקת בתי הערבים הנמצאים על צירי התנועה הראשיים במרחק של 120 מ' מכל צד.

ומה באשר למסקנות ארוכות טווח?

כרגע המאבק הוא של עם מול עם. כלומר — אנשים ... יוזמים פעולות התקפיות ואחרים פועלים נגדם. כך שאם אתה ... את המנהיגים המסיתים בשטח, אינך משפיע הרבה על כל הנושא. ... שבעיית הבטחון תיפתר רק כשהערבים יבינו שזו מדינת היהודים.

ואם לא?

אז אין פתרון.

שני רימונים ממולכדים נתגלו ב־2 אוטובוסים

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

רימון יד ממולכד התגלה אתמול ברחובות ופורק ללא פגע, באוטובוס אגד שהועמד לצרכי תיקון במוסך החברה. ארבעה מעובדי המוסך, תושבי השטחים, נעצרו על־ידי שוטרי תחנת רחובות כחשודים במעורבות במעשה.

סמוך לשעה 3 אחר הצהריים עלה אתמול לאוטובוס חשמלאי החברה על־מנת לבדוק את מערכת החשמל בו. האוטובוס מושבת מזה מספר ימים והועמד לצורך תיקון ובדיקה במוסך ברחובות. בשעת בדיקתו גילה החשמלאי ... האחורית את הרימון ו... חבלני המשטרה שהגיעו ... ניטרלו את המטען בלא ...

* * *

רימון יד התגלה אמש ... לשעה 10, בתוך אוטובוס ... בתחנה המרכזית של פתח תקוה. הרימון התגלה בסריקה ... שערך נהג האוטובוס לאחר ... ירדו ממנו. האוטובוס עשה את ... מרחובות לפתח תקוה ... המרכזית בפתח תקוה. ... שהנוסעים ירדו גילה הנהג ... הרימון שלא התפוצץ. ... המשטרה ניטרלו את הרימון.

אנו מודיעים בצער על פטירתו של יקירנו

הלל בירגר

ההלוויה תיערך מחר, יום שלישי, 9.6.87 בשעה 2.30 אחר הצהריים, בבית העלמין בחולון

אילנה ועמירם רונן ומשפחתם
אידה וינטראוב ומשפחתה
ומשפחות: בוקס, מרקוזה ורונן

אנו משתתפים בצער המשפחה עם מות

הפסל נתן רפפורט ז"ל

קיבוץ יד־מרדכי

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו היקר

רפי נעמן ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום רביעי, י"ג סיון תשמ"ז, 10.6.87
העליה לקבר בשעה 17.00
בשעה 21.15, תתקיים אזכרה בחדר־האוכל של הקיבוץ

משפחת נעמן וקיבוץ מזרע

עברו 14 שנה לנפילתו של

עמית יחיאלי

נתייחד עם זכרו ביום ד' י"ג סיון תשמ"ז 10.6.87 בבית העלמין בשעה 15.30

המשפחה וקיבוץ ברעם

"על המשמר" הנו"ל: עתון יומי
עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל' 378833 חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex. 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102-121. טל' 231161־2
המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008
חיפה: 33134 רח' סבנור 17. טל' 671671
המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040

ערב פיסגת וונציה

בהלה בפמליית רייגן כאשר שוטר איטלקי כיוון רובה למסוקו

אנשי הבטחון האמריקנים הקיפו את השוטר עם רובים דרוכים ■ המשטרה האיטלקית: "אפיזודה חסרת שחר" ■ הפגנות מחאה נגד רייגן באיטליה

מאת אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — שוטר איטלקי כוון רובהו על המסוק שהטיס את הנשיא רייגן, בשעה שנחת בווילה קסטלפורזנו הסמוכה לונציה, שם אירח אותו נשיא איטליה, עם ננסי, לארוחת צהרים.

הסצינה המוזרה גרמה להיסטריה אצל צוות אנשי הבטחון והעתונאים האמריקנים שליוו אותה.

בעלות רייגן ואשתו בחזרה למסוק אחרי הארוחה, הקיפו אנשי הבטחון האמריקנים את השוטר האיטלקי עם רובים דרוכים.

המשטרה האיטלקית, חרף הצילומים והעניין שעשתה התקשורת האמריקנית, ציינה את האפיזודה כ"חסרת שחר".

לפגישה עם האפיפיור הגיעו רייגן וננסי במסוק, הישר לתוככי הותיקן, מבלי לדרוך על אדמת הבירה האיטלקית.

למרות זאת, לא נעדרו תגובות מחאה נגד ביקורו באיטליה. פרחחים הציתו צמיגים לאורך הרחוב המוביל לותיקן וכמה מהם חיכו ליד הרמזורים בהצטלבויות הראשיות כדי לרסס בצבע סיסמאות כמו: "מוות לרייגן", רייגן — תליין".

בככר סן פטרוס הפגינו למען חנינת הכושית הקטינה קופר, המחכה בבית כלא אמריקני לביצוע גזר דין מוות על כסא חשמלי.

האפיפיור הפולני, על סף המראתו לביקור במולדתו, דיבר בהתרגשות לפני נשיא ארצות הברית על "סילוק מחסומים פוליטיים, גאוגרפיים ורעיוניים בפריצה לגוש המזרחי".

בנוגע לוועידת 7 המדינות המתועשות ביותר של המערב, העומדת להפתח רשמית הערב במשתה גדול בארמון הדוג'ים בונציה, ההערכה הכללית היא של ספקנות מודגשת באשר לתוצאות.

"יריד גדול של פסימיות" מכנים את הפגישה. "אין לצפות מהפיסגה למשהו אחר חוץ מצילומים יפים נוסח גלויות תיירים וכמה הודעות מליציות", טוענת העתונות האיטלקית והאירופית, המבליטה בסיפוק את הציון שהופיע ב"פרבדה" הסובייטי: "ונציה־כבבל". ברור כבר, שהפגישה, אשר במקורה מחויבת לעסוק בנושאים כלכליים, תגלוש לחלוטין לבעיות מדיניות כמו המצב במפרץ הפרסי.

לפיחות במשקל "הפיסגה" תורמת גם העובדה, שאנגליה ואיטליה עומדות על סף בחירות ולנציגיהן בפיסגה אין איפה סמכות מלאה. ואמנם, הגברת תאצ'ר תעזוב אותה באמצע כדי לטוס הביתה. גם רייגן ייצא ממנה יום אחד בלבד וייצא לברלין.

ננסי — לשטוקהולם

ננסי רייגן, רעיתו של נשיא ארה"ב, עומדת לפתוח היום בביקור בשבדיה, במסגרת פעילותה העולמית למלחמה בשימוש בסמים.

הגברת הראשונה של ארה"ב עברה עד כה יותר מ־100,000 ק"מ בארה"ב, באיטליה, במערב גרמניה, בפורטוגל, במאלזיה ובתאילנד, לקידום המאבק נגד שימוש בסמים.

יחידת צוללנים משטרתית מאבטחת תעלה בונציה. סמוך לאי, שבו מתכנסת היום פיסגת הארצות המתועשות. (צילום אי פי)

"מפגש אסור" בנווה צדק

מאת כתב "על המשמר"

לקראת פתיחת משפטם של 4 חברי המשלחת הישראלית לרומניה, התקיים אתמול בערב בתיאטרון נווה צדק כינוס - שנשא את הכותרת "מפגש אסור". משפט הארבעה יפתח ב־17 לח.ז.

האירוע בנווה צדק ניסה לעמוד על מספר הבטים משפטיים, הסטוריים ופסיכולוגיים והשלכות של מפגש אנשי השמאל עם אנשי אש"ף.

באירוע שהונחה ע"י ד"ר אבי עוז השתתפו עודד ליפשיץ, מאיר פעיל, יעל לוטן, אביגדור פלדמן, דב ירמיה, גסן עבס, אנדרי דרנין, יוסף שילוח, סיני פטר, עמי כץ, ואברהם קרעון שאמר, כי האתגר של הישראלים הוא לצאת ממערכת הפחדה שבה הוא שרוי.

בתצלום: משמאל השחקן יוסף שילוח וד"ר אבי עוז מנחה הערב. (תצלום: מאיר פרטוש)

הממשלה אישרה את מינוי של משה ארד לשגריר בוושינגטון

רק פת התנגד: "טוב שהשגריר בניקוסיה לא סיים כהונתו, אחרת היו ממנים אותו" ■ השגריר בניקוסיה אכן עומד לסיים את תפקידו...

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

הממשלה אישרה אתמול את מינויו של משה ארד, השגריר היוצא של ישראל במקסיקו, לשגריר ישראל בארה"ב. המינוי אושר ב־17 קולות בהתנגדות אחד, השר גדעון פת. ארד ייכנס לתפקידו בוושינגטון בסוף השבוע הראשון של חודש יולי.

שמו של משה ארד כמועמד לשגריר הבא בוושינגטון הועלה עוד לפני חצי שנה על־ידי המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, אך נדחה. מועמדותו עלתה שוב לפני כשבוע וחצי, כאשר ארד בא לישראל, כדי ללוות את שר החוץ של מקסיקו, שבא לביקור רשמי. שר החוץ שמעון פרס העלה אז את השם בפני ראש הממשלה יצחק שמיר.

ארד חזר למקסיקו, אך נקרא לשוב לישראל כאשר ראש הממשלה הציע שיחזור משום שרצה לשוחח עמו. ארד שב ביום ו' ונפגש עם שמיר בשבת בצהריים במשך פחות משעה. אתמול בבוקר, לפני ישיבת הממשלה, אמר שמיר לפרס, במהלך פגישה שקיימו בעניין אחר, כי ארד מקובל עליו. בישיבת הממשלה הציג פרס את מועמדותו של ארד וזו אושרה.

השר פת לא פירט בישיבת הממשלה את המניעים להתנגדותו למינוי משה ארד, אך בצאתו מהישיבה אמר לכתבים: טוב שלא סיים השגריר בניקוסיה את תפקידו, אחרת היו בוחרים בו.

כתבתנו מעירה, כי השגריר בניקוסיה עמוס שטיבל עומד גם הוא לסיים את תפקידו ואתמול החליטה ועדת המינויים במשרד החוץ למנות כשגריר הבא בניקוסיה את אהרון לופז. עוד החליטה ועדת המינויים למנות את הסמנכ"ל למינהל יואב בירן לסמנכ"ל לענייני צפון אמריקה ופירוק הנשק. עדיין לא נקבע תפקיד לשגריר ישראל לשעבר בארה"ב מאיר רוזן.

בלשכת שר החוץ התקבל מינויו של משה ארד בשביעות רצון. גורמים בלשכה העריכו, כי ראש הממשלה אישר את המינוי משום שחשש כי קיימת ביקורת ציבורית רבה על כך שאין שגריר בוושינגטון בגלל פסילת כל מועמדיו של פרס.

משה ארד, 53, נולד ברומניה ועלה לישראל ב־1950. הוא סיים את האוניברסיטה העברית במדעי המדינה, יחסים בין־לאומיים ומשפטים. ב־1962 הצטרף למשרד החוץ.

בשנים 1964־68 הושאל ארד למשרד המשפטים וכיהן כמנהל לשכת השר, יעקב שמשון שפירא, ודובר המשרד. לאחר מכן שירת בנציגויות ישראל בלונדון, בניו־יורק ובוושינגטון, שם היה ציר הסברה. ב־1976 מונה ארד מנהל לשכת מנכ"ל משרד החוץ. לאחר מכן היה סמנכ"ל ההסברה ומנכ"ל המשרד. ב־1983 מונה לשגריר במקסיקו, והוא עמד לסיים את כהונתו בקיץ, ולשוב ארצה לתפקיד הסמנכ"ל לצפון אמריקה ופירוק הנשק (תפקיד שאותו יקבל עתה יואב בירן).

הממשלה אישרה אתמול גם את מינויו של דן גל לקונסול כללי במילנו.

ראש הממשלה יצחק שמיר שיגר אתמול מברק הערכה למאיר רוזן עם תום שרותו בארה"ב "על עבודתך המסורה והבלתי נלאית למען המדינה". נראה, כי ראש הממשלה שיגר את המברק בנוסח זה לאחר שרוזן נפגע מההודעה הלאקונית ששלח לו פרס ואשר בה הודיע לו על סיום כהונתו.

ביילין לוושינגטון; ידון עם מרפי בנושא הוועידה הבין־לאומית

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין יוצא הבוקר לארה"ב, לביקור תקופתי שבו ייפגש עם צוותי שגרירות ישראל בוושינגטון, הקונסוליה בניו־יורק ומשלחת ישראל באו"ם ויקיים אתם תדרוך וערכון, על רקע העדרו של השגריר בוושינגטון עד תחילת יולי.

כשהותו בוושינגטון ייפגש ד"ר ביילין גם עם מייקל ארמאקוסט, עוזר מזכיר המדינה לנושאים מדיניים, ועם רוברט אוקלי ורנדי רוס מן המועצה לבטחון לאומי. ד"ר ביילין ייפגש גם עם השליח האמריקני המיוחד ריצ'ארד מרפי, לקראת פגישתו הקרובה בז'נווה עם ראש מחלקת המזרח התיכון במשרד

לנופשים בנתניה
דירה בת 3 או 4 חדרים — להשכרה
קרוב לים
טלפון: 053-612759

יעקבי מונה לשר התקשורת ללא התנגדות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

הממשלה אישרה אתמול ללא התנגדות את מינויו של גד יעקבי לכהונת שר התקשורת, נוסף על תפקידו כשר הכלכלה והתכנון. המינוי טעון אישור הכנסת.

הממשלה דחתה את ערעורו של יעקובי על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה להתנגד להצעת חוק פרטית של ח"כ דוד ליבאי, הבאה לאפשר לישראלים בשירות המדינה בחו"ל, להצביע לכנסת.

יעקבי אמר, כי כפי שיכוקל לאפשר לספנים ישראליים העושים בלב ים להשתתף בבחירות לכנסת, יש לאפשר זאת גם לעובדי מדינה והמוסדות הלאומיים העושים בחו"ל. שר האוצר משה נסים, שהוא גם יו"ר ועדת השרים לענייני חקיקה אמר, כי הנושא בעייתי משום שיש קושי להגדיר את סוגי השליחים שיורשו להצביע. כדוגמה ציין נסים עובדים עיסקיים בנציגויות ישראל בחו"ל.

ראש הממשלה יצחק שמיר חיזק את דברי נסים וערעורו של יעקבי נדחה ברוב קולות נגד 8. יחד עם השר, רובם שרי הליכוד בממשלה, הצביע גם שר הבטחון יצחק רבין.

לא הוצאו צווי־זימון בארה"ב נגד נמרודי וניר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

מקורות בירושלים תיקנו אתמול, כי צווי בית־המשפט הפדראלי האמריקני לא הוצאו נגד ארבעת הישראלים המעורבים בפרשת משלוחי הנשק לאיראן, אלא נגד שניים מהם בלבד. נגד דוד קמחי, שעה שביקר בארה"ב, ונגד אל שווימר. שנוכחותו בארה"ב אינה נחוצה כדי לזמן אותו לעדות בפני בית־משפט אמריקני, משום שהוא אזרח אמריקני.

אשר ליעקב נמרודי ועמירם ניר, צווים נגדם יוכלו להיות מוצאים רק אם יגיעו לביקור בארה"ב.

הצו נגד אל שווימר הוצא ב־27.5, היה עליו להתייצב בבית־המשפט היום. ישראל ביקשה לאפשר זמן נוסף מטעמים טכניים — כדי להכין את הניירות הקשורים בהופעת שווימר בפני בית־המשפט. זימונו של שווימר נדחה גם הוא ל־10 בח.ז. מועד השמעת העדות שנקבע לדוד קמחי.

יצויין, כי גם קמחי וגם שווימר לא יופיעו בפני בית־המשפט ביום ד', אלא במקומם יופיעו עורכי־דין מטעם שגרירות ישראל בוושינגטון, שיטענו לגבי קמחי, כי הוא נהנה מחסינות דיפלומטית, ולגבי שווימר, כי המידע שעליו הוא מתבקש להעיד הגיע לידיעתו כאזרח ישראל וישראל היא הבעלים של מידע זה.

המקורות בבירה הבהירו, כי ישראל לא תגרום לבזיון בית־המשפט האמריקני.

הטכניון סיים את 1986 בגרעון של 10.5 מיליון דולר

מאת קובי מנדל

הטכניון סיים את 1986 בגרעון של 10.5 מיליון דולרים, וההערכה היא שהגרעון המצטבר יגיע בספטמבר 1988 ל־16 מיליון דולר, מתוך תקציב כולל של 75 מיליון דולרים. כך מסר אתמול מיכאל שוסהיים, המשנה לנשיא הטכניון במסיבת עתונאים לקראת פתיחת מושב חבר הנאמנים של הטכניון בשבוע הבא.

שוסהיים הביע חשש מפני כניעת האוצר ללחץ מצד מוסדות להשכלה גבוהה שצברו גרעונות גבוהים, ויקבע את גובה ההקצבות למוסדות להשכלה גבוהה על פי גרעון המוסדות השונים ולא על פי "תפוקתם". לדבריו יהווה הדבר "סטירת לחי מצלצלת" למוסדות שנהגו בקיצוב ובקיצוץ.

קיבוץ בית־קמה
מודיע
החל מהיום, יום שני 8.6.87 בשעה 12.00
מספרי הטלפון יוחלפו

המרכזיה	057-915111
מפעל "אשלים":	057-915271
מפעל "קמה פארס":	057-915500

כמו־כן ניתן לחייג ישיר לכל השלוחות:
057-915
בתוספת שלוש הספרות האחרונות של השלוחה

המשכים

מעשה נבלה

(סוף מעמוד ראשון)

שעשה צה"ל, התארגנו המתנחלים במשך השבת, ובאו באופן מאורגן לאחר שהומינו עיתונאים לחזות במעשיהם.

כמה מראשי ההתנחלויות ביהודה ושומרון, וכן נציגים מקרית־ארבע, גינו באוזני אלוף מצנע את אירועי דהיישה ואמרו, כי המתנחלים עברו על כמה כללים שער כה הקפידו עליהם המתנחלים בעריכת הפגנות, כמו לא לקחת נשק, לא להכות את חיילי צה"ל, ולא לפגוע באורחים בתוך המחנות.

חיילים התלוננו

כמה חיילים הגישו במשטרה תלונות נגד שישה מן המתפרעים, וכבר נעצרו 11 מהם. המשטרה עומדת לעצור עוד מתנחלים והכוונה להגיע לכל אלה שהשתתפו בהתפרעות. הם יואשמו בירי ובתקיפת חיילי צה"ל.

אמש ביקר האלוף מצנע במקום בחברת ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון תא"ל סנה ומפקד צה"ל באיזור, ושוחח עם כשלושים מנכבדי המחנה. גם באוזניהם הגדיר את התפרעות המתנחלים כמעשה נבלה ללא אח ורע.

הוא מסר לאנשי המחנה, כי "החיילים עשו ככל שביכולתם למנוע פגיעה בתושבים, ואמר כי הוא מצטער אוד שחפים מפשע נפגעו מן הקיצונים היהודים".

עם זאת הזכיר כי קיצוניים גם בתוך המחנה וכי הדברים התפתחו לאחר שאבן שנזרקה מן המחנה פגעה בנוסעת יהודיה בהריון. הוא ביקש מן המבוגרים לרסן את הצעירים.

אלוף מצנע ציין, כי הארוע תוכנן מראש על ידי המתנחלים ונטלו בו חלק בין 50 ל־70 איש.

המתנחלים הגיעו למקום סמוך לשעה עשר וחצי בלילה, חסמו במכוניותיהם את ג'יפ מפקד גדוד המילואים, סא"ל גדי, ופתחו באש־ישירה אל עבר מחנה הפליטים. כמו כן ניפצו שמשות והיכו מספר חיילי צה"ל, וביניהם את רב הסמל הגדודי, שהיה במקום עם מפקד הגדוד.

התושבים התרעמו

תושבי המחנה התרעמו על כך שלאחר שנפגעו מידי המתנחלים, בא הצבא ומטיל עליהם עוצר. אלוף מצנע הסביר, כי העוצר לא נועד להעניש, אלא לצנן את הרוחות ולהגן עליהם. הוא ציין באוזניהם, כי העוצר הוטל רק בשעות הליה והוסר בשעות הקטנות של הבוקר, כדי לאפשר נסיעת הפועלים לעבודה.

גם ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון תא"ל סנה גינה את ההשתוללות החמורה בדהיישה והבטיח כי ינקטו כל הצעדים החוקיים נגד מי שהשתתף באירוע המביש. הוא דיבר במסיבת העיתונאים בת"א. השתתף גם ראש המינהל האזרחי בעה, תא"ל שייקה ארז, שמסר כי מצרים מתנתקת מרצועת עזה ואת מקומה תופסת ירדן. על פי הערכתו, כ־70 אחוזים מתושבי הרצועה תומכים כיאסר ערפאת.

לא כהנא

לכתבנו נודע, כי לא אנשי כהנא ארגנו את האירועים בדהיישה, והם תוכננו בבית הכנסת במהלך השבת, לאחר שתושבי קרית־ארבע זועזעו מן הפגיעה בחושבת הקריה.

צבי קצובר, העומד בראש סיעת הליכוד באופוזיציה במועצת קרית־ארבע, מסר כי לא היתה שום כוונה להתפרע, וכי רק שניים מאנשי כהנא באו לדהיישה. נכחו שם נערים רבים ואנשים שאינם אוחזים בנשק. הם צעקו ליד שערי המחנה: "רבין התפטר, דם יהודי אינו הפקר", ואז ניתך עליהם מטר אבנים והצבא איבד את עשתונותיו. הוא אמר, כי גירסתו של אלוף מצנע איננה נכונה וכי הוא מוכן להחקר ע"י גלאי אמת. "באנו רק לבטא את כאבינו ולא יותר מזה, אבל האירועים התגלגלו לאחר שהחיילים איבדו כל שליטה." הוא ראה במו עיניו חייל המכוון את נשקו אל אחד המתנחלים ובנס נמנע אסון.

מצנע תיחקר אישית

האלוף מצנע תיחקר באופן אישי את חיילי כוח צה"ל שנטלו חלק בפיזור ההפגנה בשכם שבמהלכה נהרג תושב מקומי מאש צה"ל. בעקבות התחקור וחקירת המשטרה הצבאית נעצר חייל צה"ל בחשד, כי פעל שלא על פי הוראות הפתיחה באש.

גורע, כי חיילי אותו כוח ניסו במשך ימים שלמים במהלך החקירה לחפות איש על חברו במטרה לסכל את הנסיון לגלות מיזהו החייל שירה. רק התערבות אישית של אלוף הפקוד הביאה לגילוי החייל ולמעצרו.

סגר על אסכר

סגר הוטל אמש על מחנה הפליטים אסכר שליד שכם, לאחר שאלמונים יידו אבנים לעבר אוטובוס דן בקו 81. שמשתו של האוטובוס נופצה, אך לא היו נפגעים.

בעת ידוי האבנים לעבר האוטובוס עבר במקום סיור משמר הגבול. אנשי הסיור זיהו שני השוורים והחלו לרדוף אחריהם ואף ירו לעבר החשודים, אך השניים לא נלכדו ולא נפגע איש.

שקט מתוח שורר ברצועת עזה, לאחר שיום ה־6 ביוני במלאת 20 שנה לכיבוש הרצועה על־ידי צה"ל, עבר כמעט ללא אירועים בטחוניים חריגים.

נרשמו הפרות סדר אחדות, שבמהלך החמורה שבהן, נזרקו אבנים לעבר מיכלית דלק ישראלית והנהג ירה לעבר מיידי האבנים, אך איש לא נפגע.

כתב עתי"ם מוסר, כי המקרה אירע סמוך לשעה 9.10 בבוקר, בעת שהמיכלית נסעה בדרך הים ברפיח. נהג המיכלית ירה פעמים אחדות לעבר מיידי האבנים, נהג המיכלית דיווח על האירוע לכוחות הבטחון ברפיח.

סמוך לאותה שעה גילגלו אלמונים בעזה צמיג־בוער לעבר אורח ישראלי. וגם במיקרה זה לא ניסגע איש. בשני האירועים לא נעצרו חשודים.

4,600 הסטודנטים של אוניברסיטת "אל אזהר", המיכללה האיסלאמית של עזה, שבתו מלימודים, לציון 20 שנות כיבוש ישראלי. לא נרשמו הפרות סדר באוניברסיטה.

במשך היום עוד היו התקהלויות אחדות של בני נוער בערי הרצועה, שזרקו אבנים ללא אבחנה. במחנה הפליטים פלוג'ה ועל גג מיסגד בעזה הונפו דיגלי פלשתין, אך לא היו עימותים אלימים בין האוכלוסיה האזרחית לכוחות הבטחון.

שריד: להטיל עוצר

ח"כ יוסי שריד תובע משר הבטחון ומהרמטכ"ל להטיל עוצר על קריית ארבע, שממנה יצאו אנשים שתקפו את מחנה הפליטים בדהיישה. אם יש צורך בעוצר לצרכי חקירה, מעצרים והרגעת הרוחות, מדוע הוא מוטל תמיד על ערבים גם כאשר הם מתקפים וגם כאשר הם מותקפים, בעוד שחוליגנים מ"כך" ומגוש אמונים נוסעים לפוגרום וחוזרים ממנו עייפים אך מרוצים כאילו היה זה טיול.

בודדים בליכוד הסתייגו

מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת מוסר:

רק בודדים בליכוד הסתייגו אתמול ממעשה הבריונות בדהיישה. יו"ר הסיעה בכנסת שרה דורון אמרה, כי עם כל ההבנה לדאגת המתנחלים לבטחונם, נטילת החוק לידיים היא צעד מסוכן ומזיק. עם זאת קראה הרובררת לכוחות הבטחון להגביר את פעילותם בשטחים לשמירת המתנחלים.

עמדה תקיפה והחלטית נגד ההתפרעות האלימה בדהיישה השמיע מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות. בהצעה דחופה לסדר היום הוא דורש מהכנסת לדון בהתפרעות אנשי קרית־ארבע.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הביע אתמול צער על הארועים בדהיישה. הוא אמר, כי הם פוגעים בראש ובראשונה בנו. "אסור לנו בשום אופן להידמות לאלה שרוצים להרע לנו", אמר.

הפגנת נשים וילדים

כמה עשרות נשים וילדים, תושבי חברון וקרית ארבע, הפגינו אתמול מול לשכת ראש הממשלה בירושלים, בשעה שהתקיימה במקום ישיבת ממשלה, נגד "אוזלת ידה של הממשלה כשמירת הבטחון בשטחים".

הנשים והילדים נשאו שלטים וקראו קריאות בהם תבעו שינוי מדיניות הבטחון בשטחים. המפגינות אמרו, כי המצב ביהודה ושומרון "עבר כל גבול אפשרי והיום כבר פוגעים בילדים".

צה"ל לא יגייס "נערים בעייתיים"

מאת אבי בניהו,
כתבנו הצבאי

צה"ל החליט שלא לגייס לשורותיו בני נוער אשר ברור מראש, כי יהיו להם בעיות וקשיים בהסתגלות. כך עולה מתשובה של שר הבטחון יצחק רבין לחבר הכנסת רן כהן. עד עתה נהג צה"ל לגייס את כל המועמדים לשירות צה"ל כולל "הבעייתיים" ולשלבם במסגרת פרוייקט מקא"מ שזכה בכינוי "נערי רפול".

ראש מחלקת תכנון באגף כוח אדם בצה"ל אמר בעניין זה, כי גם עתה לאחר העלאת סף הגיוס, יקבל הצבא לשורותיו נער בקטגוריה זו שיביע ביוזמתו רצון לשרת בצבא.

מתכוונים להפוך את בית ברל ל"אוניברסיטת השרון"

מאת ניצה ריימון

בסוף השבוע התקיימה חלוקת תארים של בוגר הוראה לעשרות מסיימי מכללת בית ברל. באותו טקס הבריז מנכ"ל בית ברל ח"כ אהרן הראל, כי בית ברל קיבל הכרה אקדמית מלאה והוא עתה מוסד אקדמי לכל דבר.

כן ציין המנכ"ל, כי הסמינר למורים לאמנות ברמת השרון והמרכז להסבת אקדמאים להוראה יצטרפו למכללת בית ברל ויהפכו אותה למכללה הגדולה ביותר בארץ, שבה לומדים קרוב ל־5000 תלמידים בכל המסגרות. נפתחו חוגים משותפים בשיתוף עם אוניברסיטת תל אביב, והמטרה להפוך את מכללת בית ברל לאוניברסיטה לתושבי השרון.

ח"כ הראל תקף את הממשלה באומרו בטקס, כי המשבר הפוקר את מערכת החינוך נובע מסדר עדיפויות לאומי שגוי, בהורדת חלקה של ההשכלה הגבוהה בעוגה הלאומית, בעוד שבמדינות אחרות במזרח התיכון מושקעים משאבים רבים יותר בחינוך.

עלייה חדשה במספר תאונות הדרכים בחיפה

מאת קובי מנדל

בשנת 1986 חלה עלייה חדה במספר תאונות הדרכים ובמספר הנפגעים בחיפה, וזאת בניגוד ל־6 השנים הקודמות, בהן נרשמה ירידה מתמדת. כך עולה מדו"ח תאונות דרכים שהכנבתנו נפתייכמה לפני ימים אחדים בעיריית חיפה.

על פי הדו"ח אירעו בחיפה בשנת 86', 776 תאונות דרכים, המשקפות עלייה בשיעור של 27.4 אחוז בהשוואה לשנת 85', שבה נפגעו 1102 בני אדם מתוכם 16 הרוגים.

רוב התאונות הקשות אירעו בשעות היום. עוד עולה מהדו"ח, שמתוך 776 תאונות הדרכים, 265 היו תאונות שבהן מעורבים הולכי רגל, ו־511 היו תאונות בין כלי רכב.

מניתוח סוגי כלי הרכב שהיו מעורבים בתאונות הדרכים, עולה, כי רובם היו מכוניות פרטיות. מספר האוטובוסים שהיו מעורבים בתאונות חלה עלייה בשיעור של 71.6 אחוזים ובמספר המוניות עלייה של 42 אחוזים.

בין הגורמים לתאונות הדרכים מציינים מחברי הדו"ח, את אי שמירת המרחק כגורם העיקרי לתאונות, ואילו רק במקרים ספורים בלבד, נגרמו תאונות בשל נסיעה ברכב לא תקין או בשל חוסר יידע בנהיגה.

מחברי הדו"ח ממליצים להשקיע כספים נוספים בהסדרת צמתים לא מרומזרים, ושימת דגש על השקעות נוספות בתחום הגברת התאורה ברחובות יפה, נוכח העלייה המשמעותית שחלה בשנת 1986, במספר התאונות שנגרמו בלילה.

האוצר מתכוון לחייב מגדלי החיטה בהוצאות "יצוא היבולים"

מזכיר אירגון מגדלי הפלחה: אם לא נקבל מחיר סביר עבור החיטה מהממשלה נצא למאבק ◻ הדיון בנושא בממשלה נדחה לשבוע הבא

מאת חיים מרגלית
ויוסף גלילי,
כתבי "על המשמר"

האוצר רוצה לחייב את מגדלי החיטה ב־7.5 מיליון דולר הוצאות, עבור יצוא של 250 אלף טונות חיטה אם יצליחו ליצאו. וכך, נוסף על העונש של החרמת החיטה מיבולי הארץ וייצואם בגלל שנת השמיטה, ייאלצו המגדלים גם לממן את הוצאות הייצוא. אתמול היתה אמורה הממשלה לדון בנושא, אך שמיר החליט לדחות את הדיון לשבוע הבא, בגלל העדרו של שרון.

האוצר סיכם לאחרונה עם מגדלי החיטה, כי התשלום עבור טונה חיטה מקומית יעמוד על 192.5 דולר לטונה, במקום 203 דולר לטונה כפי שדרשו המגדלים. יבולי החיטה הטובים של השנה המסתכמים ב־250 אלף טונות כאשר לפני שנה היה יבול של 180 אלף טונות, מצאו את החקלאים בלתי מוכנים נגד התקפת המחץ של החרדים הדורשים ליצא את החיטה המקומית בגלל "חשש שביעית".

פגיעה אחרת במגדלים גם היא קשורה בשנת שמיטה: היטל של דולר אחד על כל טונה חיטה בגלל איחסונה במחסנים זמניים שבהם עלולים גרעיני החיטה להפגע גם ממזיקים וקיימת סכנה של שריפה.

נושא אחר שמטריד את מגדלי החיטה הוא האיסור שהטילו החרדים על תחנות הקמח והמאפיות, לבל יגעו בחיטה מיבולי השנה. מי שלא יקבל את דעת בג"ץ מסתכן בחרם על תוצרתו. מול החרם הזה נסוגים כולם. לרבות מאפיות בקיבוצים הטוענות, כי קיים חוק אחד לכולם והם אינם רוצים להפגע.

מחירי הפסד

דוד דור, מזכיר ארגון ענף הפלחה, שליד המרכז החקלאי, אמר בפגישה עם המגדלים, כי הממשלה נכנעה ללחצי גורמים חרדיים הדורשים לייצא את יבול חיטת השמיטה ולייבא במקביל חיטה מחו"ל.

הוא אמר: המחיר שנקבע ... לטונה חיטה, 1937 דולר, הוא ... ובקושי מכסה את ההוצאות.

בהתייחסם להודעת ... בכירים באוצר, "כי יפסיק לקנות חיטה" אמרו המגדלים, כי הדבר יגרום נזקים חמורים ... בעיצומו של הקציר ... והכנסות לחקלאים ולמשק ... פעולות אלה של הממשלה ... עלולות לפגוע חמורות בקיום ... שאין לו תחליף והמכסה 600 אלף דונם, רובם בדרום ובנגב ... הפסדים שנגרמו בשלוש שנ... הבצורת.

"דרישות החקלאים ... בכך, שמשרד התעשייה ... יקבל את החיטה המקומית ... כל השנים ובתנאים המוסכמים ... קשר עם תביעות החרדים".

המגדלים נהגו עד כה ... ובמו"מ מסורה, אבל אם ... תדרושנה זאת, ייאלצו לצאת ... הקרובים למאבק בכל ... החוקיים העומדים לרשותם, ... דוד דור.

עלייה תלולה בשימוש באמצעים מינהליים בשטחים

יושבת ראש האגודה לזכויות האזרח פרופ' רות גביזון התריעה מפני העליה התלולה בשימוש באמצעים מינהליים שהיתה בשנה האחרונה בשטחים. פרופ' גביזון שדיברה במסיבת העתונאים השנתית שערכה האגודה לזכויות האזרח בבית אגרון בירושלים אמרה, כי הענישה המינהלית בדמות: מעצרים, הגבלות תנועה, עוצר, סגירת אוניברסיטאות ואטימה או הריסת בתים של אנשים הנחשדים בביצוע פיגועים או הקשורים בהם, יש בה שלילת העקרון הבסיסי של אחריות אישית והליך משפטי הוגן.

במסיבת העתונאים נמסר, כי בעקבות פעילות האגודה, הושוו זכויותיהם של עצירים ביהודה ושומרון, לזכויותיהם של עצירים בישראל, בכל הנוגע לזכות הפגישה עם עורך דין, והודעה לבני המשפחות על המעצר. התקנות בעניין זה איפשרו עד כה לשלטונות למנוע פגישה של עצור עם עורך דינו ללא הגבלת זמן, וחובת ההודעה על המעצר היתה רק לצלב האדום תוך 14 יום.

בעקבות פעילות האגודה לזכויות האזרח, יוציא בקרוב היועץ המשפטי לממשלה הנחיות הקובעות, כי החוק החל בישראל, המחייב להפגיש עצור עם עורך דינו מיד, אלא אם מדובר בעבירות בטחון, שבהן ניתן למנוע פגישה עם עורך דין ל־15 יום — יוחל גם בשטחים. במסיבת העתונאים נמסר עוד, כי האגודה פועלת לכך שיהיה פיקוח חיצוני וציבורי על תלונות נגד שוטרים המפעילים אלימות שלא כדין.

מאגרי המידע

לטענת פרופ' גביזון יש איום על זכות הפרט לפרטיות מצד מחזיקי מאגרי מידע ממוחשבים. האגודה חיוותה דעתה נגד הרחבת מעגל הזכאים לקבל מידע מהמאגרים של משרדי הממשלה, והיא מסרה, כי עתה מטפלים בשאלת תוקיותו של מאגר מידע במשרד הרתות המכיל מידע על פסולי חיתון.

האזנות סתר

בשאלת האזנות סתר, פנתה האגודה לועדת החוקה של הכנסת וביקשה שתבוטל תקנה שאישרה הועדה, המאפשרת לשירותי הבטחון לתמצת חומר הקלטה מהאזנות סתר ולשמור תמצית מתוכנה של ההקלטה, גם כאשר נמחקה ההקלטה עצמה. הועדה אמורה להחליט בכך בקרוב.

במסיבת העתונאים נמסרה סקירה על פעילות האגודה בשאלת זכויות נשים ונאמר, כי 3 מתוך 5 בתי חולים בירושלים אינם מבצעים את "חוק ההפלות" ומסרבים להפעיל ועדות למניעת הריון ועל כן נשים רווקות בעיקר, המבקשות לבצע הפלה מלאכותית, נאלצות לעשות זאת בבתי חולים בשפלה.

האגודה גם פעלה השנה נגד מקרים שבהם כפו בתי דין רבניים על פסיכולוגים להעיד על תוכן שיחות שהיו להם עם מטופלים. האגודה טיפלה במקרים שפסיכולוגים פנו לקבל יעוץ משפטי מהאגודה, לאחר שנדרשו להעביר מידע למוסדות שונים על מטופלים שביקשו לשירותיהם, בניגוד לחוק המחייב שמירת סודיות בין פסיכולוג למטופל.

(עתי"ם)

צו נגד "מקורות" האוסר עליה להפריע להשקייה בשדות קליה

כן אסר השופט על "מקורות" להפריע לתיקון צינור המריבה, שאנשי מקורות חיבלו בו ■ תוגש תביעת נזיקין נגד החברה

מאת חיים מרגלית,
כתב "על המשמר"

שופט בימ"ש השלום בת"א פסק, כי אסור לעובדי "מקורות" להפריע להשקיית מטע התמרים של קיבוץ קליה. בן אסר עליהם או על כל חברה אחרת הקשורה ב"מקורות" להפריע לתיקון צינור: "צינור המריבה", שבו פגעו עובדי "מקורות" ביום חמישי.

ארה"ב מזהירה את איראן לא להציב טילים לאורך חופי המפרץ

איראן רכשה מסין טילי קרקע־ים והיא מתכוונת כנראה להפעילם נגד מכליות המשייטות במפרץ ■ "וושינגטון פוסט": הממשל שוקל גם התקפת מנע על הטילים

ונציה. — שני היועצים הראשיים של הנשיא רייגן הזהירו אמש את איראן לא להציב טילי קרקע־ים "סילקוורם" מתוצרת סין לאורך המפרץ.

הארד בייקר, מזכיר הבית הלבן, ופרנק קארלוצ'י, יועץ הנשיא לבטחון לאומי, היו תקיפים מאוד בשיחות קצרות נפרדות שניהלו עם עיתונאים בוונציה, לגבי הבעיה שיוצרים טילים אלה לספנות במפרץ.

"אנו סבורים, כי מומלץ מאוד שלא ינסו להפעיל טילי "סילקוורם" כדי להפריע לחופש השיט", אמר קארלוצ'י. "אניות המלחמה האמריקניות מוכנות להתגונן ולהגן על האניות שהן מלוות".

הוא הוסיף: "רכישתם של טילי "סילקוורם", במטרה להציבם, מהווה הסלמה בתחום מערכות הנשק במפרץ והיא מסוכנת לאיראן".

בייקר יעץ לאיראן להרהר ממושכות בטרם תציב את הטילים. "יש סיכויים שלא יעשו זאת". הביע את דעתו.

קארלוצ'י סירב לומר, מה תהיה תגובת ארה"ב אם האיראנים בכל זאת יפרסו את הטילים. לפי ה"וושינגטון פוסט", אחת האופציות הנשקלות בארה"ב היא התקפת־מנע נגד בסיסי הטילים האיראניים. עם זאת מציינים המומחים, כי התקפה מסוג זה קשה, בשל ניידותם של הטילים.

בריה"מ לא תגביר

בריה"מ אינה מתכוונת להגביר את כוחה הימי במפרץ הפרסי, המורכב משלוש אניות מלחמה קטנות, וזאת על אף ראגת הסובייטים לנוכח תכניותיה של ארה"ב באיזור — מוסר ה"ניו־יורק טיימס".

בצטטו קטעים מראיון שנערך עם יולי וורונצוב, סגן ראשון של שר החוץ הסובייטי, מציין העתון כי מוסקבה דנה עם איראן, עיראק, הודו ומדינות אחרות, בדרכים להבטחת שיט חופשי במפרץ הפרסי ובאוקיאנוס ההודי. וורונצוב אמר, כי הקרמלין הציע גם לנהל שיחות בנושא זה עם ארה"ב, ביחוד למציאת דרכים לשים קץ למלחמה הממושכת בין עיראק ואיראן — אך לא נענה על ידי וושינגטון.

אך מקורות דיפלומטיים ומריניים בכווית מסרו, כי מרינה זו עשויה לבקש סיוע מוגבר ממוסקבה להגנה על אניותיה בפני התקפות איראניות, אם יכשיל הקונגרס האמריקני את תכניות הממשל להניף את הדגל האמריקני על חלק גדול ממכליות הנפט הכוויתיות.

סירב להזהיר

אחד הקצינים של הפריגאטה האמריקנית "סטארק", שהותקפה ב־17 במאי על־ידי מטוס עיראקי במפרץ, סירב פעמיים להתחשב בהצעות של סמל, אשר הציע לפני ההתקפה להזהיר את הטייס של אותו מטוס — מסר חבר הקונגרס האמריקני לארי הופקינס.

הופקינס הריפובליקני, חבר ועדת החקירה של בית הנבחרים החוקרת את הפרשה, אמר בראיון לעתון, כי הסמל הודיע לממונה עליו על דאגתו. כאשר המטוס היה במרחק של 70 ק"מ מהספינה.

כאשר המטוס היה במרחק 65 ק"מ, הציע פעם נוספת להזהיר את המטוס, אולם הקצין השיב לו "לא. הוא עומד לפנות בקרוב צפונה".

מידע זה סותר את ההצהרות של רב החובל גלן ברינדל, שאמר כי המטוס העיראקי הוזהר פעמיים לפני ששיגר את טיליו, אך לא השיב על האזהרות.

(ע"צ. רויטר, עתי"ם)

הסקרים צופים רוב לשמרנים

תאצ'ר תהיה רה"מ הבריטי הראשון שיכהן 3 קדנציות רצופות

לונדון.— נראה כי לראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר צפוי נצחון שלישי רצוף וחסר תקדים בבחירות הכלליות ביום חמישי — על־פי סקרי דעת הקהל שפורסמו ביום ראשון.

סקר של מכון האריס עבור השבועון "אובזרוור", מעניק לשמרנים 44 אחוז של הקולות, למפלגת העבודה 33 אחוז ולברית המרכז 21 אחוז.

סקר של מכון מורי שפורסם ב"סנדיי טיימס" מעניק גם הוא לשמרנים יתרון של 11 אחוזים, ונסך הכל 43 אחוז מהקולות. הליכוד קיבל 32 אחוז וברית המרכז של הליברלים והסוציאל־דמוקרטים — 24 אחוז.

סקר של מכון גאלופ שפורסם ב"סנדיי טלגרף", מעניק לשמרנים 41.5 אחוז, ללייבור 34.5 ולברית 22.5.

על־פי שיטת הבחירות של בריטניה, יעניקו שני הסקרים הראשונים לשמרנים רוב כולל של יותר מ־84 מושבים בבית הנבחרים שבו 650 צירים. הסקר השלישי יעניק להם רוב של 37 מושבים, לעומת רוב של 144 מושבים כיום.

תאצ'ר, בת ה־61, צפויה להיות ראש הממשלה הבריטי הראשון שיזכה בתקופת כהונה שלישית רצופה, מאז הונהג המשטר הפרלמנטרי הבריטי המודרני ב־1832. (ע"ר)

ראש־הממשלה מרגרט תאצ'ר עם אוהדים מריעים בוומבלי — לקראת נצחון בבחירות ביום ה'. (צילום אי.פי)

"הכריש" האיראני מסתתר בז'נבה

מאת יוסף אלמרן,
כתב "על המשמר" בשווייץ

ז'נבה. — משטרת ז'נבה משערת, שזהיר ג'ורג'י, פקיד בשגרירות עיראק בפאריס המתואר כ"כריש טרור", נמצא עתה בתחום הקנטון השווייצרי.

ג'ורג'י, שאינו בעל חסינות דיפלומטית, ואשר נקרא למסור עדות לפני שופט חוקר צרפתי בענין רשת טרור שנחשפה במרץ, עזב בסוף השבוע בחופזה את פאריס, ונראה שנסע מיד לז'נבה.

ג'ורג'י, כנו של אחד מרופאיו האישיים של חומייני, עבד באופן רשמי כמתורגמן, אך סבורים שהיה מתאם פעולות הטרור שארעו בפאריס בסתיו שעבר.

5 שיעים נהרגו בהתקפות צד"ל וצה"ל

ז'ילאיה. — מקומיים וחיילים ישראליים בסיוע אנשי צד"ל תקפו בשבת בלילה אנשי גרילה שיעים בשתי תקריות נפרדות מצפון לגזרה המזרחית של רצועת הבטחון, והרגו 5 מהם — מסרו ביום ראשון עדי ראייה ומשטרת לבנון.

בתקרית אחת נהרגו, לפי תגובת שידור לבנוניות, שלושה לבנונים כאשר "חיילים ישראלים" ירדו במקלעים לתוך כפר, שוכב בקצה המזרחי של רצועת הבטחון. בתקרית שניה נהרגו שניים בכפר ז'ילאיה.

עדי ראייה טענו, כי 100 חיילים ישראלים ואנשי צד"ל התקדמו לעבר ז'ילאיה תחת חיפוי של אש תותחים כבדה.

ז'ילאיה, בקרבת חצבאיה, נמצאת במחצית הדרך בין רצועת הבטחון לבין הקו הקדמי של הצבא הסורי.

המקורות טענו, כי הכוח התנגש עם עשרות אנשי 'אמל' וחיזבאללה חמושים ברובים ובבאזוקות, ונסוג עם עלות השחר.

שני אנשי הגרילה ההרוגים היו של המיליציה השיעית 'אמל', ודובר של 'אמל', אחמד עכאס, אמר לעתונאים "חייהם של הקדושים שלנו לא יהיו מבוזבזים. אנו נפעל בתוקף מול התקפות ישראליות אלה". 3 להרוגים אחרים של 'אמל' נמצאו.

עדי הראייה טענו, כי ההתקפה החלה כאשר מסוקי־תקיפה ישראליים תקפו במקלעים כבדים את ה"חוסייניה" (המסגד השיעי) של ז'ילאיה.

משטרת לבנון מסרה, כי שני ההרוגים היו אחד המפקדים המקומיים של 'אמל' ושומר ראשו.

דובר צה"ל הכחיש את הדיווחים האלה.

(אי.פי., עדי, ע"צ)

מינהל מקרקעי ישראל

השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר לבדואים בנגב

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה לבדואים תושבי הנגב, המעוניינים לשכור קרקע לעיבוד ולמרעה לעונת תשמ"ח (1987/8), כי עליהם להגיש בקשתם בכתב, על גבי טופס שימולא על ידם אישית במשרדי מינהל מקרקעי ישראל רח' הדסה 53, באר־שבע.

את הבקשות יש להגיש עד ליום 30.6.87.

לאחר המועד הנ"ל לא יתקבלו בקשות.

הודעה זו בדבר הצורך בהגשת בקשה מתייחסת גם לשוכרים נוכחיים של קרקע חקלאית כנ"ל לעונת תשמ"ז (1986/87).

אין בהודעה זו משום התחייבות להשכיר קרקע לכל מבקש שהוא.

השכרת הקרקע תעשה בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ונוהלי מינהל מקרקעי ישראל.

אנשים ואירועים

פרס החינוך למוסד החינוכי בגן שמואל

היום יוענק בטקס חגיגי בקיבוץ גן שמואל פרס החינוך לשנת תשמ"ז של עלית הנוער למוסד החינוכי בקיבוץ גן שמואל על תרומתו לחינוך ילדי עלית הנוער וילדי חוץ, זה 35 שנה.

את הפרס יעניק יו"ר עלית הנוער והסוכנות היהודית אורי גורדון. ישא דברי ברכה יעקב תזן. כן יוענקו פרסים לכפרי נוער ולמרכזי נוער אחרים.

דייגי עכו העלו ...חתול ברשת

מאת יהודה צור

בעירית עכו הוכח השבוע, כי רשת דייגים עשוייה לסייע בהצלחה גם לרוב חתולים. במשטרת עכו ובמחלקת התברואה העירונית נתקבלה השבוע שיחת טלפון אודות חתולה התוקפת אנשים ברחוב חטיבת גולני בצפון העיר, ואשר הספיקה כבר לתקוף 4 דיירים.

פקחי התברואה בעיריה הגיעו למקום וגילו, כי החתולה המליטה גורים מתחת לגרם המדרגות של הבית סמוך למעלית, וכל מי שנכנס או יצא מן המעלית הותקף ע"י החתולה כדי להגן על גוריה.

עובדי העיריה החליטו ללכוד אותה ולא לחסלה, ולצורך זה הוחלט לשאול רשת דייגים מדייגי עכו העתיקה. זו הובאה ונפרסה והחתולה הנושכת נלכדה ברשת, הושמה בארגז עץ והועברה לתחנת הסגר איזורית.

חצי "דיבור חדיש" בישראל ביולי

מאת עומר ניר

תומס אנדרס, חצי הצמד הגרמני המצליח "דיבור חדיש" (מודרנטוקינג) יגיע ארצה לשתי הופעות בראשית חודש יולי. עמו יופיעו שלושה זמרים מלווים ושמונה נגנים.

לא יופיע, דיטר בוהלן, חברו לצמד עד לפני זמן לא רב, והמוח המוזיקלי שמאחורי קולו של אנדרס. בוהלן כתב את שירי "דיבור חדיש" ואף הפיקם. הוא התפרנס יפה גם מלהיטים שכתב לזמרי יורופופ אחרים, שהבולטת בהם היא ס.ס. קטץ'. מי שנבחרה לפתוח רשמית את הסיגנרמה לפני חורשים אחרים.

אנדרס בן ה־23 ובוהלן המבוגר ממנו ב־10 שנים, הוציאו ארבעה תקליטים רבי מכר באירופה וגם בישראל. אצלנו נמכרו כ־100 אלף עותקים מתקליטיהם.

הופעותיו של אנדרס בארץ מתקיימות תחת השם "סוף שנת הלימודים" והמפיקים מבטיחים כרטיסים מוזלים במיוחד מ־15 ועד 25 שקלים. ההופעות יתקיימו בפארק הירקון ב־4 ביולי ובבריכת השולטן בירושלים ב־6 ביולי.

מכון חליבה ממוחשב המשוכלל בעולם — בקיבוץ צרעה

מאת יוסף גלילי כתב "על המשמר"

ציוד למכון חליבה אוטומטי ממוחשב, הראשון מסוגו והמשוכלל בעולם, המסוגל לחלוב 180־200 פרות בשעה, סופק ע"י המשביר המרכזי לקיבוץ צרעה — מסר אתמול מנכ"ל המשביר, שלמה אייזנר, בפתיחתו החגיגית של המכון החדש בקיבוץ צרעה בהשתתפות מוזמנים.

ש. אייזנר ציין, כי 80 אחוז מפריטיו השונים של מכון החליבה החדש, הם מתוצרת המפעל צ.ח.מ. אפיקים, שפיתח במשך השנים מערכת אוטומטית ממוחשבת לחליבה, הכוללת מערכות מיוחדות לאיסוף ועיבוד נתונים שאין להן מתחרים בארץ ובעולם. חלקו האחר של הציוד (כ־20 אחוז בלבד) הוא מתוצרת החברה הבריטית פולווד (FULLWOOD), המיוצגת גם היא בישראל ע"י "המשביר". מכון החליבה החדש תוכנן כולו ע"י רונן פיננבאום מהמחלקה לתכנון של התק"ם, כשיתוף עם משה רווה ואלי מריאל מ"המשביר" וצוות מיוחד של צ.ח.מ. אפיקים.

אהוד בכר מנהל האגף למכונות וציוד, ורב קופרמן, מנהל המחלקה למערכות משקיות ציינו, כי המערכת האוטומטית הממוחשבת, מאפשרת כיום לרפתן לקבל דווחים מדוייקים על מצבה של הפרה, תנובת החלב שלה, בריאותה, מחלותיה, מצב היחום, שיטות ההזנה וכו', המאפשרים לו לנהל את עדר הפרות שלו בצורה היעילה ביותר, להגדיל את רווחיות הרפת ולהגיע להישגים מרביים.

ציוד החליבה הממוחשב בפעולה.

על היום
8.6.87

מכתבים לידידי

נפתלי היקר,
שמעון פרס ויצחק רבין הוזמינו את הדרך הנאותה וגם המועילה לצאת בכבוד ממסקנות הוועדות שעסקו בפרשת פולארד. אילו אני במקומם, לא הייתי נכנס לוויכוחים עם אבא אבן וגם לא עם משמיצי הליכוד. אלא הייתי מפרסם הודעה קצרה בנוסח זה: „בעקבות הדו"ח אני מקבל על עצמי אחריות מיניסטריאלית, וכמסקנה מכך מגיש את התפטרותי מן הממשלה לידי ראש הממשלה. אמנם על פי מיטב הכרתי לא הייתי מעורב בפרשה זו, שראשיתה בגיוס פולארד על-ידי הממשלה שלא השתתפנו בה, ממשלת הליכוד בראשותו של יצחק שמיר ושבה כיהן כשר הביטחון משה ארנס. אבל אני מוכן לקבל על עצמי את האחריות על אי-ידיעת המעשים שנמשכו גם בתקופת כהונתי".
לכאורה, הצעה כזאת צריכה לקומם את פרס ורבין. הרי צעד כזה כמוהו כהודאה ששניהם בלבד נושאים באחריות לפרשת פולארד בעוד שראשי שמיר וארנס ייצאו זכים כבדולח. אבל אילו היו מקדישים מחשבה רצינית למשמעות התפטרותם היה מתברר, כי הצעד הזה היה דווקא מעלה את יוקרתם בציבור, ובו

התפטרות של כבוד ורווח

אילו הודיעו פרס ורבין על התפטרותם, היו יוצאים במינימום נזק מפרשת פולארד. הם היו זוכים ביוקרה ציבורית ומזרזים את קיצה של ממשלת האחדות

זמנית מוביל להתפתחות פוליטית רצויה — לפירוק הממשלה ולהקדמת הבחירות.
בעקבות התפטרותם של פרס-רבין על בסיס של אחריות מיניסטריאלית, גם שמיר וארנס היו נלחצים על-ידי דעת הקהל לצעד דומה. הציבור לא היה בולע את הבריחה של השניים מן האחריות. שמיר, שהיה שותף לכל ההחלטות מאז גילוי פרשת פולארד, לא יוכל לומר „אחריותי פחותה מזו של פרס ורבין".
הליכוד היה מתקשה להאשים את שמעון פרס, כי התפטר בכוונה לפרק את ממשלת האחדות, או שוב „תחבולה של פרס". הרי אנשי הליכוד מנהלים עתה מסע הכפשת-שמו של פרס ואף מעלים בקול רם את הדרישה להתפטרותו. הרכישות האחרונות של הליכוד למניעת הבחירות (יגאל הורביץ) לא היו מועילות לו בסיטואציה הדרמאטית של התפטרות שר החוץ ושר הביטחון, לאחר שנטלו על עצמם אחריות מיניסטריאלית על המחדלים של פרשת פולארד.
מנהיג מצרים עבד-אל-נאצר, אשר הובס במלחמת ששת-הימים, חש כיצד דעת הקהל פונה לו עורף. בקאהיר התחילו לספר בדיחות על נאצר, אנשים הביעו בגלוי את ביקורתם על כשלונו של האיש, שהבטיח להגיע עם צבאו עד לתל אביב. נאצר מודיע על התפטרותו. בין ההיסטוריונים הדעות חלוקות. האומנם נאצר התכוון להסתלק מן השלטון, או שהיה זה תמרון מכוון לעורר מחדש את אהדת ההמונים.
אריק רולו הצרפתי, ששהה אז בקאהיר, התרשם כי נאצר התעייף, ובאמת חשב לפרוש מן החיים הפוליטיים. והוא מתאר, כי מייד לאחר שידור ההודעה הזאת בטלוויזיה, החלו לזרום המונים מכל עברי קאהיר. „היה זה מראה יוצא מגדר הרגיל, אנשים רצו, צעקו, בכו, בפיג'מות, יחפים, נשים בכותנות לילה, וקראו: „נאצר, נאצר, אל תעזוב אותנו, אנו זקוקים לך...".
לא, אילו שמעון פרס היה מתפטר, לא היה לו סיכוי להפגנה ספונטאנית-היסטרית כזאת. אך בהחלט היה זוכה להערכה רבה. „הנה הגבר שאינו דבק בכסא, ואינו מותיר את המחדל כיתום". יצוין, שמיר דווקא חשש מפני תגובה כזאת בציבור, כי זו תאלץ אותו ללכת בעקבות פרס ורבין. לא במקרה עושה עתה שמיר רושם, כמי שמגונן על פרס בפני עדת המשמיצים מן הליכוד. בעניין זה שמיר מנסה עדיין לשמור על השלישייה, על „מועדון ראשי הממשלה", שבתוכו לא היו סודות וכל המהלכים בקשר לפרשת פולארד סוכמו מראש.
אותם אולמרטים המאשימים, למשל, את פרס בכך שהחזיר לאמריקנים, לאחר מעצר פולארד, את כל המסמכים הסודיים שסופקו על ידו לישראל, מעמידים פנים שאינם יודעים כי המהלך הזה נעשה בידיעתו ובהסכמתו של שמיר.
ובכן, נכון שפרס לא דייק במידע הראשוני על פולארד. נכון, כי מייד לאחר שהפרשה נחשפה היתה בפיו של פרס גירסה שקשה היה להאמין בה. לפיה פולארד בעצמו התנדב והתקשר עם „אנשינו", בטענה שהוטל עליו על-ידי זרועות המודיעין של ארה"ב לשמש מין ספק של חומר מודיעיני. אבל פרס מכר לשומעיו את אשר קיבל מאלה שבישלו את פרשת פולארד, כלומר מרפי איתן, אשר עדיין שיקר בפני הדרג המדיני. אולי לא היה צריך להאמין בגירסה כה מטופשת, אך זה היה המידע הראשוני שהגיע לידיו. במקום להתקוטט עם אנשי הליכוד מוטב שיגלה ברבים ממי קיבל את המידע השקרי.
על-ידי פרסום הדו"חות כלי שאנשי הדרג המדיני יסיקו מסקנות, הולך לעזאזל גם התהליך המדיני, והוויכוח על הוועידה הבינלאומית נראה כשייך להיסטוריה. כך גם הסיכוי לקיום הבחירות המוקדמות, שאפילו היו נערכות עתה, היו מתמקדות בפרשת פולארד ולא בעניין השלום. שמעון פרס ורבין יכולים לטעון, בצדק, כי פולארד גוייס לא בתקופתם. וכי לא ידעו כלל על הפעילות הזאת — גם כאשר נכנסו לתפקידיהם. אך אי-הידיעה אינה משחררת מן האחריות.
בשביל מה הם יושבים עדיין בממשלה? הרי שמעון פרס מנוטרל לחלוטין בפעילותו המדינית. אפילו ינסה עוד לגלגל את רעיון הוועידה הבינלאומית.
הרי כל מי שיפגוש בו יודע, כי הוא על תקן של „מי שאינו ... מדיניות הממשלה". פרס גם ... לרכוש תומכים לוועידה ... בחוץ. אלה אינם חסרים, אלא ... את הווטו של הליכוד. אך הוא ... לקבל הסכמה משמיר ... בוושינגטון. שמיר מצפצף עליו ... שותף לפרשת פולארד, מהווה ... מכנה חף מכל חטא.
שמעון פרס איננו מבין, כי ... אפשר לטשטש פרשיה ... המדינה". „טובת הביטחון" ... הסטאליות הראשונה בתחום ... בפרשת השב"כ, כאשר ... שמיר. כדי למנוע חקירה ... התנהגותו בפרשה זו ... אדום. למה החליט ... לגונן על אנשים, שלאחר ... לתרגיל של „חנינת הנשיא" ... את חקירות הריקבון ... יסביר את הצבעתו ... וזקיפה משפטית. כאשר ... מספר ראה ברעיון זה ... במדרגה ראשונה?
שמעון פרס ויצחק רבין ... הפרשה האחרונה במינימום ... אילו הודיעו על התפטרותם ... החמיצו כבר את ההזדמנות ... בצעדים זה לשחרר את הארץ ... כושל, שהמקור העיקרי ... השותפות במחדלים. ... הליכוד על האשמות ... מטרתן להכפיש את ... הציבור.
ואולי עדיין לא מאוחר ... נכון אפשר לעשות גם ... מן הממשלה, ויעמידו את ... האמינות של הציבור.
שלך בידידות
מארק...

מי מריבה בשנים-עשר צול

יחסי העבודה ב„מקורות" מעורערים. העובדים טוענים שאגודות-מים מקומיות גוזלות את פרנסתם. את הזעם הם פרקו על הצינור המוביל מים למטע התמרים של קיבוץ קליה

מאת חיים מרגלית

ביום חמישי האחרון, בשעה 9 בערב, הגיע שופל-דוזר גדול על גלגלים השייך לחברת „מקורות". כ-80 מעובדי החברה קרעו תתיכות מצינור מים בקוטר 12 צול, שהיה אמור להוביל מי-קולחין מטוהרים ממתקן שהוקם בשפך נחל קדרון אל מטע התמרים של קיבוץ קליה, בצפון ים-המלח.
על מה יצא הזעם של „מקורות"?
יוסי צופי, האחראי על המים בקיבוץ קליה, אדם שאינו עושה רושם אלים, מספר בפשטות כי אזור צפון ים המלח הוא איזור שחסרים בו מים. מקור המים הגדול, עין-פשחה, מימיו מלוחים מדי. הקיבוצים באיזור, עין-גדי, מצפה-שלום, קליה, אלמוג, בית-הערבה, היאחזות-נחל מול נבו, והיאחזות-נחל קדרון, התארגנו והקימו אגודה ששמה „מי-תמר".
האגודה פנתה לתה"ל עוד בשנת 1983, וביקשה פתרון למחסור במים. תה"ל הציעה תוכנית שימוש למי השפכים של ירושלים, שיורדים מנחל קדרון לים-המלח. היא פנתה לנציב המים צמח ישי וביקשה רשיון לנצל את מי-השפכים, בהיקף 4.5 מיליון קוב מים לשנה, שנשפכו לים-המלח.
צופי מעיר, כי את שפכי ירושלים היורדים לים-המלח אפשר לנצל כבוא העת, גם כמקור כוח. אך זה רחוק. השימוש במי השפכים יחסוך ליישובים מים-מתוקים, שמצויים באיזור זה במשורה.
בחודש מאי, 1984, פורסם מכרז להקמת המתקן לטיהור שפכים, הנחת צינורות והובלתם ליישובים. חברת מקורות לא ניגשה למכרז. אך לדברי צופי, הם ניסו ללחוץ על האגודה לא לבצע את הפרוייקט. הפרוייקט בוצע על-ידי חברה אחרת והחל לספק מים בינואר 1987. כושר ההספק — 400 אלף קוב בשנה בינתיים, כאשר מהם מקבלת קליה 8400 קוב מים ליום. ובכך נחסכים מים מתוקים רבים.
בשדות קליה מונח צינור בקוטר 12 צול, המוביל משפך נחל קדרון עד מטעי התמרים של קליה. צינור זה הוביל לפני שנים מי-ביוב של ירושלים לים-המלח. כבר ארבע שנים אין משתמשים בו והוא יבש. אגודת „מי-תמר" פנתה לאגף לתכנון המים והתשתית החקלאית שבנציבות המים וביקשה אישור להשתמש בצינור.
ב-9.4.86 הם קיבלו תשובה מהאגף לתכנון, בחתימת גדליה כהן, שאישר להם את השימוש. אך האגודה לא הסתפקה בכך ופנתה לנציב המים, צמח ישי. ב-30 לאפריל 1987 הם קיבלו מכתב מאת נציב המים צמח ישי, שהוא סמכות המים העליונה במדינת ישראל, ובו אושר להם השימוש בצינור.
עובדי „מקורות", באיזור צפון ים-המלח, פעלו ערב החג ופגעו בצינור. הם גם הפסיקו את הזרמת המים המתוקים למטע התמרים של הקיבוץ. חברי קליה הזועמים „סחבו" את המפתחות מהרכב של עובד „מקורות" באיזור. העובד התקשר אלחוטית לחברה בתל-אביב, הובאו לו מפתחות נוספים, ועל תגובת-הנגד של עובדי „מקורות" סיפרנו בראשית הכתבה.
בשיחה עם מנכ"ל „מקורות", יחזקאל זכאי, אמר שהוא מצטער על תגובת עובדי „מקורות", אך מבין אותם. עובדי „מקורות" טוענים, שמטה לחמם נשבר על-ידי אגודות-מים מקומיות, שמנסות להפוך לחברות-מים עצמאיות. זכאי הרגיש, כי הוא מודאג מאוד ממה שקרה בקליה. בשנתיים שחלפו הוא מנסה, כמנכ"ל „מקורות", להגיע למפעלים משותפים עם אגודות-מים מקומיות. הוא הצליח להקים מפעלים משותפים עם אגודות המים בעמק-חפר, לטרון, המפעל המשותף עם ביוב-חדרה. כן שותפה „מקורות" עם אגודת המים של שפלת יהודה ואיילון. החשש הגדול שלו, שמקרה קליה עלול לשבש את העבודה שהשקיע.
אין זה סוד, שיחסי העבודה בחברת „מקורות השתבשו באחרונה. „מקורות", שהיתה החברה המובילה בכל נושא המים, יורדת מגדולתה. בעיות עבודה לא חסרות שם. לפני שבועיים היתה שביתה כללית של העובדים נגד מנכ"ל החברה, שניסה לבצע אירגון מחדש. העובדים טענו אז, שהארגון מחדש של החברה מבוצע מבלי לשתף-עימם פעולה והוא יביא לפיטורים פיטורים של עובדים בעלי ותק רב, שאינם יכולים כבר לעשות הסבה מקצועית. נראה, שמה שקרה בקליה היה מעין גפרור שהדליק את פתיל המתיחות ב„מקורות".
מועצת העובדים של „מקורות" פירסמה אתמול הודעת גינוי לקיבוץ קליה ו„הכרזת מלחמה" על נציב המים, אותו הם מאשימים בליבוי יצרים ובשימוש בסמכות שאין לו. כוונתם, כמובן, לאישור שנתן לאגודת „מי תמר" להשתמש בצינור, שלטענתם הוא שייך ל„מקורות". מכל מקום, הפגיעה הגובלת בוואנדליזם של העובדים בציבור, בימים החמים של העונה, מביא נזק שק... אותו — ובוודאי שאינה פותרת את ה...

חבלה בצינור המים.
קשה להעריך את הנזק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

פרקי גבורה בשטח סגור

עקבותיה של חטיבת גולני, שכבשה את תל אל-פאחר ותל אל-עזיאת, אינן ניכרות באדמות הבזלת של רמת הגולן ● אתר ההנצחה מוזנח

מאת קובי מגדל

ותיקי ישובי בקעת החולה, לא ישכחו את תל-אל-עזיאת ותל-אל-פאחר, המוצבים האימתניים, שבכוח היתרון הטופוגרפי והאש הצולבת עירערו את שלוות החיים באצבע הגליל.
ברדיו תורגמו מתקפות הסורים על היישובים ל„ירי אש שטוחת מסלול ותלול מסלול"; במשקים נימצא התרגום במקלטים.
ב-9 ביוני, 1976, בשעות אחר-הצהריים, נדם באחת הירי מהמתקפים הללו, הבטון המזויין, ולתושבי דן, דפנה, שער-ישוב ויתר היישובים הסיוט חלף. הסתערות חיילי חטיבת גולני על שני המוצבים, כד בכד עם כיבוש מוצבים שהביאו לטיהורם בקרבות עקובים מדם. 34 מלוחמי גדוד „ברק" של חטיבת גולני בכיבוש תל-אל-פאחר, שלימים הפך לסמל הגבורה של החטיבה.
בתל-אל-עזיאת מנו אבידות הגדוד המסתער, הרוג אחד וכמה פצועים. הוצבו ליד המוצבים האלה וסמוך לאחורים השלטים „המוצב ניכבש ב-9.6.67 על-ידי חטיבת גולני". חיילי גולני המשיכו לרשום פרקי גבורה נוספים במלחמות הבאות, החרמון, הבופור. 20 שנה אחרי, בצפון רמת הגולן, תל-אל-עזיאת ותל אל-פאחר במקומם. כך גם השלטים. אך ספק אם גם בתודעה של ממשיכי חטיבת גולני.
עקבותיה של חטיבת גולני, ששפכה דם באדמת הבזלת, שממנה ירקו הבונקרים אינן ניכרות בשטח. מה שנשאר הוא שלט דהוי וקטן ממדים, שמורה, כיום כבר על הנתיב לתל-אל-עזיאת. במרחק קצר ממנו שטח פרטי ומגודר. האוטו על
הפרנו את הכתוב וניכנסנו מבעד לשער הפתוח בגדר שכמתה כביש הסורי. הנתיב אפוף המחמורות אינו מאפשר גישה לתל. נאלצנו לוותר.
בתל-אל-פאחר, הוא מצפה גולני הסמוך לציר תנפט, מקדמים שלטים הבאים למקום, שכן גם אתר הנצחה. „כאן נפלו חיילי צה"ל". כבר את המקום בהם. לא הרחק מהם, פחי-אשפה גדושים, ששאריות זבל פזורות לרגליהם. דהוי גם כן, מספר בקיצור את תולדות הקרב. בפיסגת התל זוחל צה"ל חיילי גולני. שלט קרטון ארעי, המונח לרגלי התחל"ם, מסביר בכתב-יד של המפקד, משה קליין. אינה מספק. מה עלה בגורלו — אין לדעת.
עתה עומד בראש התל, עובר בין המחילות שמתחת, מביט מבעד לבונקר החולה, מבקש לדעת איך בדיוק, ואין משיב. כמה מישות ישנות באותו רבה הן העדויות האלמות היחידות שנותרו במקום מן הקרב

משיפור הכלכלה לשיפור הנתונים

בדו"ח הראשון שלו בבנק ישראל, לשנת 1986, צייר נגיד הבנק תמונה על השנה הכלכלית, שהיתה כה שונה מהמציאות היום-יומית עד שהכתבים המנוסים נדהמו. לדברי הדו"ח, בשנת 1986 עלתה ההכנסה הפנויה של השכירים ב-15 אחוז, בעוד ההכנסה הפנויה בכלל המשק עלתה ב-2 אחוזים בלבד. פירוש הדבר, שהיה שינוי דראסטי בחלוקת ההכנסות במשק. ההכנסות של העצמאים והחברות ירדו, על-פי חישובים אלה, בעשרות אחוזים. גידול השכר לא השאיר שום תשואה להון. אפילו עלות העבודה ליחידת תוצר עובר המעביד התייקרה, למרות הוויתור על דמי הביטוח הלאומי.
ציור תמונה כזאת מחייבת להניח, כי לאור ירידת ההכנסות בחברות ואצל עצמאים הם מימנו את רמת החיים שלא ירדה מחיסכון שלילי, ועל כן ירידת החיסכון מורכבת מהחיסכון (המוסדי) של משקי הבית של השכירים ומהחיסכון השלילי בסקטור החברות והעצמאים. דבר זה יכול להיות מוסבר בכך שבידי המפעלים נשאר בחודים המזומנים סכום פנוי בקרנות הפחת.
אולם בנק ישראל מחפש הסברים שונים לירידת שיעורי החיסכון במשק. עלייתה החריגה של הצריכה הפרטית והירידה בשיעורי החיסכון בשנת 1986 נובעים, ככל הנראה, משילוב כמה גורמים, נאמר בדו"ח: „גידול ניכר של ההכנסה הפנויה משכר, ותשלומי העברה שוטפים כ-17 אחוזים (בניגוד לירידה חריפה עוד יותר בהכנסות שאינן משכר)". על כך מתוספים הסברים אפשריים נוספים, כגון בהקפאת שער החליפין, התרחבות האשראי, הקפאת מחירים, היחלשות הדולר ביחס למטבעות אחרים, הקלה במצב מאזן התשלומים והאטת האינפלציה. כל ההנחות האלה באות במקום בדיקה אמפירית. ההנחה מפורטת בדו"ח: „מגמת הצריכה הפרטית נקבעת בסופו של דבר על-פי מגמת סך ההכנסה הפנויה. אולם שינויים בהתחלקות ההכנסות יכולים לגרום, בטווח קצר, תנודות בצריכה הפרטית ולכן תנודות בשיעורי החיסכון. זאת, מפני שלפחות בטווח קצר הנטייה השולית לצרוך מההכנסות משכר גבוהה יותר מן הנטייה השולית לצרוך מההכנסות האחרות".

החיסכון המוסדי — יותר מכלל החיסכון

הנחות אלו מקובלות בספרות הכלכלית, אך אינן מתחשבות במציאות הישראלית, בה החיסכון המוסדי הכפוי, או הבלתי רצוני, גבוה מאוד ויציב מאוד. על-פי חישובי בנק ישראל, כלל החיסכון הפרטי הגולמי הסתכם בשנת 1986 ב-5.4 מיליארד ש"ח. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה בימים אלה תוצאות סקר, לפי ס"ה הנכסים של קופות הגמל, הפנסיה, פיצויים, השתלמות וקופות תגמולים מפעילויות גדל ב-6.5 מיליארד ש"ח במונחי סוף השנה, גידול ריאלי של 6.1 אחוזים לעומת השנה הקודמת. קופות אלו כוללות לא רק שכירים — כ-45 אחוז מכלל החיסכון הזה הם במוסדות פיננסיים הכוללים שכירים ולא-שכירים כאחד, אך שיעורי הגידול בכל סוגי הקופות דומים מאוד. שיעורי הגידול הגבוה ביותר, 10.4 אחוזים הוא בקרנות השתלמות וחופשה מיוחדת לשכירים.
הגדרות של הלשכה ושל בנק ישראל אינן זהות, אך התמונה המתקבלת ובולטת היא, כי אין להסברי בנק ישראל, המבוססים על „ככל הנראה", על מה להסתמך בנתונים האמפיריים של המשק. ההסברים המאולצים נועדים רק לטשטש את העובדה שלבנק ישראל אין הסבר משכנע לגאות הצריכה הפרטית במשק.
הגידול המשמעותי בצריכה הפרטית לא נבע מעודפי ביקוש. בחינת מדד המחירים לצרכן מורה, כי עליית מחירים שניתן לייחסה ישירות לגידול בביקושים חלה רק בסעיף אחד, של שירותים פרטיים. אולם גם בתחום זה מדובר בעלייה לא גדולה של ביקושים, ובעלייה לא גדולה של המחירים. מעבר לעלייה הממוצעת של מדד המחירים לצרכן בשיעור 48 אחוזים.
שנות האינפלציה הטילו נטל כבד על המערכת הסטטיסטית. כאשר משווים את 1986 ל-1985, שהיא שנה עם שני חצאים סותרים — אינפלציה דוהרת במחצית הראשונה ומדיניות ייצוב דראסטית במחצית השנייה — ההשוואות אינן קלות וההסברים אינם קלים. תיקונים בסדרות סטטיסטיות המיועדות לתקן את הנתונים שהושפעו מהאינפלציה מביאות לאבסורדים, המשתקפים לאורך דו"ח בנק ישראל. כל הסדרות מושפעות ממדידה לא בהכרח נכונה של הערך הריאלי של השכר, של החיסכון ועוד משתנים מרכזיים במשק. אולם משום כך גם קשה להסיק מסקנות מהדו"ח, ועוד יותר קשה לבסס עליו מדיניות כלכלית.
המשק ב-1986 היה מורכב מענפים מרוויחים ומענפים מפסידים, כמו בנקאות או בנייה. הרכב רווחים או תוצר מדומה נמחקו במשך שנה זו מהמאזנים, ויתכן כי גם מהסטטיסטיקה הלאומית.
הניסיון לשקף את הרב-גוניות ואת המגמות הסותרות במשק באינדיקטור מאקרו-כלכלי יחיד נידונה מראש לכישלון. ככל הנראה, המציאות הכלכלית מסובכת יותר מהתיאורים בספרות הכלכלית.

העוגן המוניטארי הצליח

מכל מקום, נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו הסיק מסקנה מרכזית אחת מהצלחת מדיניות הייצוב. המסקנה היא כי ניתן, ורצוי לשמור על שער חליפין יציב וכי אין טעם בביצוע פיחותים אליהם לא מתלווה הסכם עיקור-מרצון, בדומה למה שהושג בינואר 1987. על-פי הדו"ח, לא היתה שום סטייה משמעותית בין המחירים הסיטונאיים של המשק הישראלי לבין אותם מדדי מחירים של מדינות השוק האירופי. לכן אין שום סיבה לבצע פיחותים לשם פתרון בעיות חלקיות של יצוא למדינות דולריות בלבד.
תחום מאזן התשלומים לא היווה בעיה מיידית והמשק צובר מט"ח זה שנתיים. תהליך שנמשך ביתר-שאת גם ב-1987. לפיכך יש לצפות שתימשך הדבקות בעוגן המוניטארי. אם כי לא בלי גבול. אם הניסיון להאט את האינפלציה עוד יותר, מרמה של 1.5 אחוזים לרמה של פחות מאחוז, יצליח ואם לא יהיו שינויים חריפים מדי במחירי חו"ל, לא מן הנמנע כי ברונו יצליח לשמור על יציבות שער החליפין עד סוף השנה. במקרה זה, גם ההשוואות הסטטיסטיות בין 1987 ל-1988 יהיו נוחות יותר או מסובכות פחות, וגם ההסברים וההערות ישתפרו בהתאם.

צבי טימור

רבעון ראשון 87

10.3% רווח נקי לבנק הפועלים

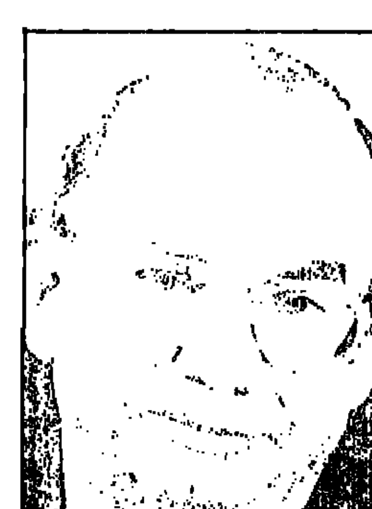
עמירם סיוון, מנכ"ל בנק הפועלים
מאזן טוב בתום שנה למינויו

בנק הפועלים סיים את הרבעון הראשון של 1987 ברווח נקי של כ-30 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי של כ-25 מיליון ש"ח בכל השנה שעברה. ונתוני הדו"חות הכספיים לסוף מארס 87 מצביעים על גידול בהיקף הפעילות העסקית של הבנק.
נתוני הרווח הנקי של הפועלים טובים יותר מאשר בארבעת הבנקים הגדולים שכבר פרסמו את תוצאות הרבעון הראשון שלהם (דיסקונט עדיין לא פרסם את התוצאות).
התשואה על ההון העצמי הגיעה, בחישוב שנתי אפקטיבי, ל-10.1 אחוזים.
הרווח המותאם מפעולות רגילות לפני הפרשה למסים הסתכם בכ-59 מיליון ש"ח וההפרשה למסים הגיעה לכ-28 מיליון ש"ח. כלומר כ-47 אחוז. המאזן גדל בכ-4 אחוזים והסתכם בסוף מארס ב-42.4 מיליארד ש"ח.
גידולים נרשמו גם בפקדונות (5.51 אחוזים), ל-29.4 מיליארד ש"ח, ובהלוואות לציבור (כ-5 אחוזים), ל-17 מיליארד ש"ח.
ההון העצמי של בנק הפועלים גדל ב-2.6 אחוזים בהשוואה לסוף דצמבר 86 והסתכם ב-1.24 מיליארד ש"ח.
בבנק הפועלים מציינים, כי ב-1987 נמשכה ההתייעלות ובמסגרתה נסגרו עד סוף מאי 9 סניפים בכל רחבי הארץ.

שני הבנקים הגדולים — נתוני השוואה

	בנק הפועלים	בנק לאומי
רווח נקי		
במיליוני ש"ח	30.1	19.6
מיליוני דולרים	18.7	12.2
רווח מפעולות רגילות לפני מס		
במיליוני ש"ח	59.1	91.4
במיליוני דולרים	36.9	56.9
תשואה נטו על ההון העצמי באחוזים	10.3%	6.0%
סה"כ המאזן		
במיליארדי ש"ח	42.4	37.9
במיליארדי דולרים	26.4	23.6
שינוי באחוזים לעומת סוף 1986	4.2%	1.5%
הלוואות לציבור		
במיליארדי ש"ח	17.0	14.3
במיליארדי דולרים	10.6	8.9
שינוי באחוזים לעומת סוף 1986	4.7%	6.4%
פקדונות הציבור		
במיליארדי ש"ח	17.0	25.2
במיליארדי דולרים	10.6	15.7
שינוי באחוזים לעומת סוף 1986	6.3%	2.4%
הון עצמי		
במיליארדי ש"ח	1.2	1.4
במיליארדי דולרים	0.8	0.9
שינוי באחוזים לעומת סוף 1986	2.6%	3.4%

אודי נחשון

בדיוני פיסגת ונציה

השקעות במקום אשראי

הצעד של „סיטיקורפ", הבנק הגדול ביותר בארה"ב, שהפריש 3 מיליארד דולר לכיסוי חובות מסופקים של העולם השלישי, עשוי לדברי פקידים, להעמיד את משבר החובות במוקד תשומת הלב בפיסגה הכלכלית. כמו תמיד, יכללו בסדר היום חובות העולם השלישי, לכשתתכנס היום בוונציה קבוצת שבע המדינות המתועשות — ארה"ב, יפאן, מערב-גרמניה, צרפת, איטליה, בריטניה וקנדה.
בדיונים יופעל לחץ על ארה"ב, יפאן ומערב-גרמניה לקיים את הבטחותיהן בדבר קידום הצמיחה הכלכלית בעולם. צמיחה, לדברי כלכלנים, היא התשובה למשבר הצמות ולחוסר האיזון בסחר, המכביד על הכלכלה העולמית.
בשוקי הכספים גוברים הספקות אם הביטוח המערביות אכן יפעילו גישה שלדברי המשקיפים עלולה להביא לכך שהדולר יצנח עוד יותר. לדברי אחד הפקידים המערביים, סיטיקורפ ירה את היריה הראשונה, על-ידי הפניית תשומת לב העולם לנושא. בינתיים רוצה מימשל רייגן להבטיח שפיסגת ונציה תמליץ על גישה חדשה למשבר החובות, והוא עשוי לנצל את הצעד של סיטיקורפ לשם השגת תמיכה בעמדתו. אולם הפקידים המכינים את הפיסגה מטילים ספק אם ההשלכות מצעדו של סיטיקורפ אכן יידונו בפרוטרוט על-ידי מנהיגי המערב. אף כי הנושא עשוי בהחלט להופיע בפגישת שרי האוצר, לפני כינוס המנהיגים.
התוכנית האמריקנית מציגה צמיחה שנתית בשיעור 3 אחוזים בעולם התעשייתי, אך התחזיות ל-1987 מדברות על 2.5 אחוזים או פחות מזה. התוכנית תלויה בהלוואות בנקאיות חדשות ובצמיחה בעולם התעשייתי, שיגדילו את הכנסות העולם השלישי ובכך את יכולתו לעמוד בתשלום חובות של כאלף מיליארד דולר.
ארה"ב רוצה שמערב-גרמניה ויפאן יחזקו את משקיהן ויתייצבו בראש הצמיחה הכלכלית העולמית. צעד זה יקטין את עודפיהן המאסיביים בסחר עם ארה"ב ויקל את הלחץ על הדולר.
אולם ארה"ב אינה מסוגלת לבצע קיצוץ בגרעון התקציבי שלה, קיצוץ שהינו חיוני באותה מידה לגבי התוכנית.
בינתיים דרש שר האוצר האמריקני ג'יימס בייקר מן הבנקים להגיש „תפריט של חלופות" לרבות החלפת חובות בהשקעה במדינות חייבות. ארה"ב רוצה שהתוכנית הזאת תומלץ בפיסגת ונציה. „אנו דוחפים בכיוון זה", אמר פקיד אמריקני, ואילו לדברי פקיד אחר מעניק מימשל רייגן לתוכנית הזאת „קדימות רבה מאוד".
מבלי להוציא מכלל אפשרות מתן הלוואות חדשות למדינות חייבות, משמעות צעדו של סיטיקורפ היא כי הבנק מתכנן להחליף חובות בסך מיליארדי דולרים בהשקעות.

פיטר טורדיי, רויטר

גלגלי הבורסה

מגמה מעורבת

הציפיות לביקושים גדולים למניות החופשיות נתבדו והמגמה נתפסה למעורבת. בחופשיות נרשמו 125 עליות, לעומת 113 ירידות. המאוכזבים האשימו את קרנות הנאמנות, שאינן משתמשות בכספים שהציבור משקיע בהן לרכישת מניות חופשיות והמעודדות השקעות במק"מ בצמודים ובמניות הסדר, שבמעט כולן עלו אתמול. בשוק איגרות החוב נעו תנודות שערים לשני הכיוונים.
הציבור השקיע אתמול כ-22 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות, בעיקר במתמחות במניות.
בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד שנושאות 5.25% ריבית לשנה בערך נקוב כולל של 30 מיליון ש"ח. מזה 20 מיליון ש"ח בגון „שגיא" לחמש שנים במחיר מינימום של 99.9 מע"נ ו-10 מיליון ש"ח מסוג „גליל" לעשר שנים, במחיר מינימום של 90% מע"נ.
במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.31% ל-1.47% והתשואות השנתיות בין 17.00% ל-19.10%, תוך מחזור של 20 מיליון ש"ח. בארבע מ-12 הסדרות של מק"מ נערך מסחר סומכי.
במניות ההסדר בלטו עליות השערים, שנעו בין 0.1% (אי די בי רג') ל-2.0% (אגוד רג'). פועלים ש' עלו ב-0.3% ופועלים מ' — ב-0.4%. המחזור במניות ההסדר הגיע ל-3 מיליוני ש"ח. תשואותיהן השנתיות ירדו ונעו בין 14.20% (כלל) ל-14.85% (אי די בי רג'). הפועלים ע"ש — 14.66%.
במסחר במשתנים לפני הצהריים עלה מדד השערים מ-178.64 ל-181.18 בסיבוב הראשון ול-181.84 בסיבוב השני, וירד ל-181.32 בסיבוב השלישי. אחר-הצהריים ירד מדד „מ.ר.צ." (מסחר רב צדדי) ל-179.95. מספר עסקות היה 304, בתמורה הכספית של 5.7 מיליון ש"ח לפני הצהריים. ביחד עם „מ.ר.צ." עלה המחזור לכ-7.5 מיליון ש"ח.

אלחנן הורוביץ

בנק ישראל

המירוץ לתפקיד המישנה לנגיד

קרן המטבע הבינלאומית עומדת לסיים בקרוב את הדו"ח השנתי שלה על המשק הישראלי, אשר הוכן בעקבות ביקורם בארץ של כלכלני המוסד לפני מספר חודשים. בבנק ישראל ובאוצר כבר מכירים את הדעות של אנשי הקרן, אך יש עדיין „התנצחות" מסוימת. לפני כמה ימים הגיעה בקשה מהקרן לקבל נתונים חדשים על ישראל. פי הקרן משום מבוהלת. לפני חודשים „מכרו" להם מבנק ישראל נתונים שדיברו על משק בקיפאון, ואילו עתה מדברים על משק בגאות.
בבנק, מודים, כי טיוטת הדו"ח שהשאירו אחריהם אנשי הקרן לפני כמה חודשים קשה איננה רלוונטית. פקידים בבנק מציינים, שהממשלות קיבלו תמונה לא נכונה על המשק. כמעט דיברו על גידול של 1.1 אחוזים תוצר ב-1986, כיום מדברים על גידול של 2.2 אחוזים ועל גידול של 3.8 אחוזים בסקטור העסקי. עתה מצפים בבנק לצמיחה של 4 עד 5 אחוזים במשך 1987, ואף גבוה מזה. לקרן נמסר על עודף בחשבון השוטף של 700 מיליון דולר ל-1986, ובסופו של דבר הגיע העודף ל-1.4 מיליארד. „אין פלא שעתה הם מבקשים הסברים", אומרים הפקידים בבנק ישראל.
בתוך בנק ישראל עצמו הולך ומתפתח קרב בין מנהל מחלקת המחקר, מרדכי פרנקל, לבין המנהל של המחלקה המוניטרית, ויקטור מדינה, שחזר מחו"ל בימים אלה לאחר היעדרות ממושכת. יש מי שטוען כי ה„פרס" המסתתר למנצח בקרב זה יהיה תפקיד המישנה לנגיד, הפנוי זה כמה שנים. מי שיכריע בסופו של דבר יהיה הנגיד, מיכאל ברונו עצמו. שכבר הספיק לבסס את שליטתו על הבנק ולהרחיק חלק מאנשי הנגיד הקודם, משה מנדלבאום, מכמה עמדות מפתח.
בבנק ישראל טוענים, כי לפי שעה פרנקל מוביל במאבק. הוא ניהל את המדיניות המוניטרית בהעדרות מדינה, והצליח להעביר את ספינת הבנק דרך הסערה שנגרמה ע"י העלאת שער הריבית בפברואר. נוסף על כך, בתקופת היעדרו של מדינה עוצבה מחדש המדיניות המוניטרית, לא מעט בהשפעת כלכלני מחלקת המחקר, ונטשה המדיניות שעוצבה בזמנה ע"י מדינה ומנדלבאום. פרופ' ברונו כבר הבהיר, שמטרת המדיניות המוניטרית מבוססת על פעולות בשוק הפתוח, ובעיקר בגלוי את ההסתמכות על חלון האשראי ככלי מדיניות.
יצויין כי שני האישים תמכו, יחד עם ברונו, בהסתמכות על שער ריבית גבוהה ככלי מדיניות עיקרי של בנק ישראל לוויסות האשראי במשק. עתה, אומרים בבנק, לאחר שהתברר כי הכלי הזה הביא לתוצאות „לא רצויות", כמו זרימת מיליארדי דולר לארץ בתקופה של כמה חודשים, מתכוונים לנטוש גם דרך פעולה זו. בעתיד אף יגדיר הבנק מדד מוניטרי חדש, עליו הוא ינסה לפעול. השאלה היא, מי משני האישים יעשה זאת.

אילן אברהם

הכי בטוח – לאונן

רופא מהמכון למחלות סרטן בארה"ב מציע דרכים להתנהגות מינית כדי לצמצם את סכנת האיידס

הגילויים סביב מחלת איידס מביכים את טובי החוקרים. זה עתה נודע על קיום „דגם" נוסף של הנגיף, דגם ניגרי. נמסר גם כי יש דימיון רב בין נגיף האיידס לבין סוג של נגיף הגורם למחלת סרטן. איתור נקודות תורפה של הנגיף, לשם ייצור חיסון או תרופה, נתקל בקשיים, שכרגע אין סיכוי להתגבר עליהם.

בד בבד מוסרים כי אחד מכל שלושים גברים אמריקנים כבר נושא בגופו נגיפי איידס. נמסר אף על הדבקת אחיות שטיפלו בחולים, ואף מקרה של הדבקת רופא שיניים. אלה מקרים בודדים, אך המסקנה היא שיש דרכים שונות להידבקות בנגיף.

כל זה אינו משנה את העובדה שהאיידס, לצורותיה השונות, היא מחלת מין. המעבר של הנגיף מאדם לאדם נעשה תוך כדי מגע מיני. ד"ר ג'יימס י. גאדרט, מהמכון למחלות סרטן בבתסדה, ארה"ב, פירסם בשבועון ניו־אינגלנד ז'ורנל אוף מדיסין מאמר שכותרתו „מין בטוח", בו הוא קובע בין השאר כי מחלות מין כגון זיבה וגונוריאה טרם עברו מן העולם, אך אף באחת ממחלות אלו לא היה אתגר מסוגו של האיידס, הקטלני בכל מקרה. כדי לעצור את התפשטות המחלה אין מנוס מבדיקת מעבדה של כל האוכלוסיה בגיל הכושר המיני. הבדיקה נחוצה כדי לדעת אם האדם נושא בגופו נוגדנים לנגיף האיידס. במקביל לבדיקות מעבדה חייבים לנהל שיחות הסברה אודות משמעות המושג „מין בטוח".

בדיקת מבחן המונית עלולה לגרום לתופעות לוואי נפשיות, רפואיות, חברתיות ואף כלכליות. אין נתונים אודות ממדי תופעות לוואי אלה, שכן בשום מקום לא נעשה דבר כזה. אך ד"ר גאדרט מצדד בקיום בדיקות כאלה ומנמק את עמדתו בערך עליון — בשמירת בריאות הציבור. שמירה על בריאות השותף לחיי מין. רוב האנשים רוצים לשמור על מה שמגדירים חיי מין סדירים ונורמליים. בדיקת מעבדה, המאפשרת קבלת תשובה בנוגע לקיום או אי קיום סימני הדבקה, מאפשרת השתחררות מחרדה.

ד"ר גאדרט קובע כי נרשמה הצלחה מסוימת בהחדרת המודעות ל„סקס בטוח" בקרב ההומוסקסואלים. אך ההנחיות היו נכונות רק בחלקן, משום שלא היתה ידועה הביולוגיה של הנגיף. ההנחיות האקטואליות גורסות כי הומוסקסואלים שיש להם יותר מפארטנר אחד, חייבים למעשה להסתפק ב„אוננות הדדית". על כל פנים, יש לחדול מסקס אנאלי וכן חובה להשתמש בקונדומים. ברשימת העצות הטובות להומוסקסואלים נכללת גם עצה למנוע ממגע עם בני אדם לא מוכרים, ולבדוק הדדית את תוצאות הבדיקות לנוגדני איידס.

ההימנעות מקיום יחסי מין אנאליים הורידה את שיעור התחלואה בזיבת פי הטבעת, אך הישג זה אינו מספק במקרה של איידס, שהוא גזר דין מוות. וכל עוד האיש חי, הוא נושא את הנגיף ומהווה מקור להדבקה.

ד"ר גאדרט מציין כי ההוראות שלו הן בגדר „מינימאליזציה של הסיכון", אך לא סילוקו. למרות מאמצי ההסברה נקבע כי עדיין 48 אחוזים מההומוסקסואלים נוהגים לקיים יחסי מין אנאליים, וב־77 מתוכם אינו משתמש בקונדומים, ומכאן שהסיכון עוד יותר גבוה. גם הקונדום, הוא מציין, אינו נותן מאה אחוז ביטחון, אלא רק 83. זה קשור בטיב המוצר, בהתנהגות מינית של הפארטנרים ועוד.

בהתייחסו לכל האוכלוסיה בגיל פעילות מינית קובע ד"ר גאדרט, כי שני בני זוג שעברו בחינת מעבדה וקיבלו תשובה שלילית (כלומר, אין סימני הדבקה), יכולים לקיים יחסי מין, בהנחה שאף אחד מהשניים אינו עושה „קפיצות הצידה", ושאין אחד מהם מכור לסמים ומזריק לעצמו. יש לזכור שגם במקרה כזה אין לזנוח אמצעי זהירות, שכן בדיקת מעבדה מגלה את ההדבקה רק 12 שבועות אחרי האירוע.

אם שניהם נושאים את הנגיף, התנהגותם צריכה להיות כמו של זוג בריא, אלא שאסור להם ללדת ילדים. אסור לעשות „קפיצות הצידה", כדי שלא להדביק אחרים. וכן יש להיעזר בקונדומים. משום שלא הכל ידוע אודות טבעו של הנגיף. הגבלות חמורות ביותר מטיל הרופא על זוג מעורב — אחד בריא והשני חולה, או אחד בריא והשני עוד לא נבדק. מותר רק ללטף, וגם זה בזהירות.

הדוקטור הנכבד מבתסדה מציין כי המין הבטוח במאה אחוז הוא — אוננות הדדית.

יש עוד דרך לחיים בטוחים — להצטרף למסדר נזירים!!!

התנהגות מינית לפי תורתו של ד"ר ג'יימס גאדרט מבית־החולים בתסדה

שייכות לקבוצת סיכון	התנהגות מינית בטוחה	התנהגות מינית המצמצמת את הסיכון
הזוג נבדק ושניהם קיבלו תשובה שלילית	מין זוגי בלבד ללא „קפיצות הצידה"; איסור „זריקות"	שימוש בקונדומים איסור סקס אנאלי בחינה סרולוגית מדי 6 חודשים
שני בני הזוג באו במגע עם הנגיף	איסור מגע מיני עם פארטנרים שאינם נושאי איידס, או שלא עברו בחינה; אין להוליד ילדים.	שימוש בקונדומים
אחד נגוע אחד לא (לא נבדק)	מין בטוח – אוננות הדדית	שימוש בקונדום הינזרות מסקס אנאלי
אין נתונים לגבי בריאותם של בני הזוג	מין בטוח – אוננות הדדית	איסור „קפיצות מן הצד". קונדומים. איסור סקס אנאלי.

קפה וכולסטרול

בשבועון „הרפואה" פורסמה סקירה על „קפה וכולסטרול", כלומר, היש בשתייה מופרזת של קפה כדי לגרום להעלאת ערכות כולסטרול בדם, עם כל הכרוך בזה מבחינה בריאותית?

ובכן, סקרים שנערכו בארה"ב, קנדה, בריטניה ועוד רשמו, כי אכן שתייה מופרזת של קפה — 5 ספלים ביום ויותר — גורמת לעלייה ברמת סוג זה של השומן בדם. יש הבדלים בין נשים וגברים. בסקרים מסוימים נקבע כי עלית הכולסטרול בדם משמעותית דווקא אצל נשים, פחות אצל גברים. כן נמסר כי השינוי לרעה ברמת הכולסטרול משתיית קפה קשורה בעישון. כלומר, הקפה הופך לגורם מסכן כאשר הוא נצרך יחד עם עישון. לא כל הנתונים הם חד־משמעיים. למשל, מצאו כי שתיית קפה נטול קופאין מעלה את רמת הכולסטרול אף יותר מצריכת קפה „מלא".

הערכה אחרת טוענת שיש קשר בין שתיית קפה ובין ארוחות דשנות, כלומר, מי שצורך הרבה קפה גם אינו מתנזר ממאכלים רווי שומן. מה שכן מקובל על כל החוקרים הוא, שאין חשיבות לצורת ההכנה של הקפה — קפה נמס או טחון, היינו הך.

הרופאים והדיאטנים ממליצים לצמצם את צריכת הקפה. המלצה זו קיבלה תוקף בתום סקירה של 1,130 תלמידי רפואה, אשר היו במעקב 35־19 שנים. הם רשמו גם את רמת הצריכה וגם אירועים קארדיו־ווסקולריים, המעידים על מחלות לב כליליות (אוטם שריר הלב, תעוקת חזה). כן נאספו נתונים על מקרי מוות ממחלות אלו. הסתבר שאלה ששתו יותר מחמישה ספלי קפה ליום נמצאו בקבוצת סיכון בתדירות גבוהה פי 2.8 מאשר השותים פחות. כאשר נעשה תיקון בחישובים ונלקחו בחשבון גורמי סיכון נוספים — גיל, עישון, יתר לחץ דם ורמת כולסטרול בדם, נותר אצל המכורים לקפה „עודף סיכון" בשיעור של 2.5.

ממיס קרישים

אצל חולים הלוקים בשבץ המוח יש סכנה של היווצרות קרישי דם בוורידי הגפיים, בעיקר אם הגפיים משותקות. כשני שלישים מהחולים שלקו בשבץ מוחי עלולים לפתח טרומבוזיס (קרישי־דם) בגפה המשותקת וכאחוז אחד או שניים עלולים למות בשל תסחיפים לריאות. איך אפשר למנוע את הטרומבוזיס? הטיפול המונע המקובל הוא הזרקת הפרין מתחת לעור, אך התרופה עלולה לגרום לדימום קשה, ועלולים להופיע גם קרישים. לאחרונה התעורר עניין רב בשימוש בחומר דמוי הפרין — הפרינואיד. במחקרים רבים נמצא כי החומר החדש יעיל לפחות כמו הפרין במניעת תופעות קרישה והוא כרוך פחות בסיבוכים כמו דמם.

מדענים מאוניברסיטת מק־מסטר באונטריו, קנדה, בדקו את יעילותו של ההפרינואיד למניעת טרומבוזיס בחולים שעברו שבץ. הם עקבו אחרי 75 חולים שעברו שבץ מוח. 50 מהם טופלו בהפרינואיד במשך שבועיים ו־25 מהם טופלו כקבוצת ביקורת על־ידי עירוי באינפוזיה, נוזל פיזיולוגי ללא חומר פעיל. המעקב אחרי תופעות קרישה קבע כי רק 4 אחוזים מהחולים שטופלו בהפרינואיד „פיתחו קרישי דם בגפיים המשותקות, לעומת 28 אחוז בקבוצת ביקורת. 16 אחוזים מבין הלא מטופלים פיתחו קרישי דם.

לטיפול בהפרינואיד היו מעט תופעות לוואי. רק במקרה אחד היה דימום תוך מוחי. המסקנות — שפורסמו בכתב־העת לנצט — קובעות כי אין עד היום נתון אודות המינון האופטימלי של התרופה לטיפול מנע נגד היווצרות קרישים בגפיים המשותקות במקרה של שבץ מוחי.

היפנוזה ממוחשבת

מחשב יכול לשמש אמצעי ניטור למעקב אחר תהליכים ביולוגיים ואף נפשיים המתחוללים אצל אדם מהופנט. על שיטה זו נמסר בכנס הארצי להיפנוזה ורפואה פסיכוסומטית בחיפה, דיווח כתב עתי"ם.

ד"ר ר. וורטיקובסקי, יו"ר האיגוד הישראלי להיפנוזה ורפואה פסיכוסומטית, דיווח על שילוב מחשב בניטור תהליכים ביולוגיים ונפשיים בעת ביצוע ההיפנוזה. ניטור זה מאפשר קבלת מידע על פעילותן של מערכות שונות בגופו של המופנט. הודות לאלקטרודות המוצמדות לגופו מקבלים נתונים על גלי המוח, קצב הלב, הדופק, לחץ הדם, קשיון שרירי הגוף ועוד. נתונים אלה מסייעים לרופא לעקוב ולכוון את ההיפנוזה. המחשב מסייע בלימוד שיטות הרפיה על־ידי משוב חוזר (ביופידבק).

בכנס דווח על ניסוי שבוצע באיכילוב, בקבוצת נשים, שסבלו מיתר לחץ דם. הנשים טופלו בקביעות בתרופות. „אומנו", בשיטה של הורדת לחץ דם על־ידי „שליטה עצמית". בדרך זו חלה ירידה עד כ־30 אחוז בערכי לחץ הדם, וניתן היה לצמצם את השימוש בתרופות. נעשה שימוש בביופידבק בטיפול בחוסר אוננות אצל גברים, בשפיכה מוקדמת ועוד. אצל נשים נעשה ניסיון לטפל ברגישות יתר.

ד"ר וורטיקובסקי קבל על חוסר מודעות בקרב הרופאים בישראל לפוטנציאל הטיפולי הטמון בטיפול בהיפנוזה ותבע להעמיק את החינוך האקדמאי בנושא בעת לימודי הרפואה.

ד"ר מיכאל סתיו, המזכיר המדעי של האיגוד הישראלי להיפנוזה ורפואה פסיכוסומטית, סבור כי מתח נפשי הוא גורם פאתולוגי להיווצרות מחלות שונות. טיפול נפשי לחולי סרטן עשוי לעכב התפתחות המחלה. בהסתמך על מחקרים בנושא בארה"ב טען ד"ר סתיו, כי טיפול נפשי אכן יכול להיות מועיל.

ד"ר סימונה נאור מבית־החולים קפלן גורסת כי מצבי לחץ ודחק נפשי גורמים לעלייה בתחלואה. סקרים שנעשו מוכיחים קשר נסיבתי בין תקופות של לחץ ותקופות של עלייה בתחלואה. עלייה במספר הלוקים בסרטן מקבילה לתקופות מלחמה, שכול, יתמות. ייתכן שגורמים אלה פוגעים במערכת החיסונית ומחלישים אותה. בישראל טרם בוצע סקר סטטיסטי לשם בדיקת ריבוי מקרי סרטן עם תקופות של מלחמות ושכול.

דוברים אחרים ראו קשר בין הפרעות שינה ובין מצבי לחץ. גם בהפרעות אלה אפשר לטפל בעזרת היפנוזה.

הרבה מהומה ומעט תקווה

הכנס העולמי השלישי של חוקרי איידס

מאת דליה רפאל

במשך שבוע נדחקו יותר משישת אלפי מדענים ושמונה מאות עיתונאים במלון הילטון הוושינגטוני. בכנס, מאוכלס וצפוף בהרבה מהצפוי, עסקו במחלת האיידס הקטלנית וחסרת־התרופה, על היבטיה השונים — רפואיים, תרבותיים ואף פוליטיים.

חוקרים הציגו את הישגיהם (החלקיים) ומימצאיהם האחרונים. פוליטיקאים (כולל הנשיא רייגן וסגנו בוש) ניסו לפרוש תוכניות למלחמה בהתפשטות המחלה. הומוסקסואלים הפגינו נגד אפליה חברתית ובעד יותר תקציבים ויחס. הכתבים הרבים הוסיפו „צבע" וכותרות, בכיסוי רעשני וסנסציוני ככל שניתן להם על נושא שרובו „חדשות רעות".

ד"ר רוברט גאלו, שהיה ממגלי נגיף האיידס, דיווח על גילוי נגיף נוסף, בגופם של עשרה ניגרים. הוא ציין כי ה־HIV (הנגיף „המקורי") הוא הקטלני ביותר במשפחה המתרחבת. האחרון שהתגלה, עדיין בניבלייים, הוא השלישי במספר. גאלו הזהיר מפני פאניקה ואמר: „קיימת רק מגיפת איידס אחת וקיים רק נגיף איידס אחד — אל לכם להתבלבל נוכח שמות וזנים שאינם מהווים סכנה דומה".

גאלו וחוקרים אחרים אמרו, עם זאת, שהתרחבות משפחת הנגיפים מחוללי האיידס מקשה על פיתוח בדיקות־דם וחיסונים ועל חיזוי התפשטות המחלה בעתיד.

מציאת חיסון נגד מחלת האיידס נחשבת לתקווה הגדולה ביותר לעצירת התפשטות המחלה. מחקר שנעשה במעבדות „המכון הלאומי לחקר הסרטן" באוניברסיטת דיוק, שבראשו עומד גאלו, נראה מבטיח בתחילה. השבוע התברר כי הגנת קופי השימפאנזה, עליהם נעשו הניסויים, נכשלה. גאלו אישר כי הנתונים „מאכזבים", אך הבטיח שהמחקר בכיוון זה יימשך.

ד"ר יונאס סאלק, מפתח החיסון נגד הפוליו, אמר: „אני סבור שברור לאלה העוברים בתחום זה (חיפוש אחר חיסון) שעדיין דרך ארוכה לפניהם".

כסף לקונדומים, לא לקונטראס

מימצאי מחקר של ד"ר פלאמר מאוניברסיטת מאניטובה שבוויניפג מורים על אפשרות תרומתה של הגלולה למניעת הריון לסיכוי הידבקותן של נשים באיידס. הוא הציג בכנס את מימצאי המחקר שערך עם חוקרים מבלגיה וקניה, בקרב 115 זונות בניירובי שבקניה. פלאמר אמר, שבניגוד ל„אמצעי מניעה הנלקחים דרך הפה", השימוש בקונדומים הקטין פי עשרה את סיכויי ההידבקות בקרב הזונות. מדענים אחרים הצביעו על „חלקיותו" של המחקר, והציעו לראות בגלולה גורם „נוסף" ולא מרכזי להידבקות.

חוקרים מסן־פראנציסקו הציגו מחקר, שמימצאיו מורים על גידול בסכנת הופעת מחלת האיידס בקרב נושאי הנגיף במידה ניכרת ומשמעותית — לאחר חמש שנים ויותר. בניגוד לדעת הרווחת (וה„מרגיעה"), לפיה רק ב־20 אחוזים מנושאי הנגיף תופיע המחלה. המחקר החדש מראה, שבכשלושה רבעים מהם יופיעו סימני מחלה כלשהם, בסופו של דבר, כשהאחוזים עולים בהדרגה בשנתיים הראשונות. מה שנראה כמקור הטעות בהערכה שהתבססה על שנים ספורות של נסיון ותצפיות.

תשומת לב רבה הוקדשה בכנס לנושאי מדיניות חברתית שתסייע במאבקן של 110 המדינות שדיווחו על הופעת מקרי איידס ובתוכניות מניעה.

בנאום הפתיחה של הכנס גרם סגן הנשיא בוש למהומה וזכה לקריאות בוז, כשהביע תמיכתו בתוכנית הנשיא רייגן לעשות בדיקות איידס למהגרים, לזוגות המבקשים רשיון נישואין ולאסירים. הוא זכה לקריאות הסכמה כשהדגיש שתוצאות הבדיקות חייבות להישאר סודיות.

לכל אורך הכנס נערכו הפגנות של קהילת ההומוסקסואלים בארה"ב, במלון בו נערך ובשערי הבית הלבן. באחת מהן נשאו המפגינים כרזות ברוח הזמן בנוסח: „כסף לקונדומים, לא לקונטראס", „אידסגייט" ו„אדון המוות החדש", עם תמונת הנשיא רייגן.

רבים מהמפגינים נלקחו למעצר בידי שוטרים שלבשו כפפות גומי על ידיהם וכיסו פיותיהם במסיכות.

הנשק העיקרי — חינוך

ד"ר ג'ונתן מאן, מנהל המחלקה המיוחדת לאיידס בארגון הבריאות העולמי, קרא למשתתפי הכנס להירתם למאבק נגד המחלה. [illegible] הנוכחים „שלא ניתן לעצור את [illegible] בגבול. לא קיימים אזורים [illegible] בטוחים", אמר. [illegible] האחרונה עלתה דראמאטית [illegible] ארצות רבות [illegible] ברצינות האיום שהיא מהווה.

במהלך הכנס גם התפרסמו [illegible] של סוכנות הידיעות הסובייטית [illegible] 54 מקרי איידס, מהם 16 [illegible] זרים, שנפטרו מהמחלה [illegible] הממשלה הסובייטית [illegible] כל מקרי מוות מאיידס [illegible]

שיתוף הפעולה המדעי [illegible] והיה ממטרותיו המרכזיות [illegible] מחקרים אינטנסיביים על [illegible] ודרכי־טיפול במחלה [illegible] אוסטרליה, ישראל, [illegible] אירופה וכמובן ארה"ב.

מחקרי „שדה" [illegible] התפשטות המחלה [illegible] ואחרות, מתקיימים [illegible] „העולם השלישי", כולל [illegible] הנפגעות הקשות ביותר [illegible]

לאור ההתקדמות [illegible] שהושגה עד היום [illegible] יימצא. הוא עדיין [illegible] הסכמה בין באי הכנס [illegible] העיקרי למלחמה באיידס [illegible]

נציגי מדינות [illegible] „מסעות הסברה ומידע [illegible] תיהם, אך ללא תוצאות [illegible] לוריין שר, פסיכולוגית [illegible] שמסע הסברה כזה [illegible] ניכרת", אך מעט [illegible]

ד"ר סלובודן לנג, [illegible] בזאגרב, סיפר על פעולות [illegible] בוגרי תיכון. אחד [illegible] לרשותם הוא שירות [illegible] מאוייש במתנדבים. [illegible] הצעירים. „אנו [illegible] פאניקה", אמר.

מנופחים לבלונים

גם בארה"ב, מתברר, אין [illegible] ההסברה" יעילה ביותר. [illegible] מראים כי השימוש בקונדומים [illegible] מתרחב במידה משמעותית, [illegible] „קבוצות הסיכון". ההסברה [illegible] להימנעות הם החל [illegible] המינית" באופן כללי, [illegible] שהשימוש בקונדומים הוא [illegible] ההטרוסקסואלים בלבד. [illegible] הומוסקסואלים, שלמרות כל [illegible] רבים מהם נרתעים מלהשתמש [illegible] הגנה זו.

משתתפים [illegible] בנושאים כמו „סיוע לצעירים [illegible]", או התעמקות [illegible] מסובכות, יכלו לזכות [illegible] במסדרונות המלון. [illegible] סוכנויות הציגו את [illegible] המייצרות תרופות [illegible] הסברה ושירותי בריאות. [illegible] להציץ בחיבט של [illegible] למבקרים הוענקו [illegible] הסברה וטבלאות [illegible] המכירות, הבטחת האיכות [illegible] לב.

יצרני קונדומים הדגימו [illegible] באמצעים שונים. [illegible] ניפחה אותם לבלונים [illegible] ששימשו לעיטור [illegible]

נתוני המרכז האמריקני [illegible] מחלות (סי.די.סי) מראים [illegible] ממקרי האיידס הם גברים [illegible] 17 אחוזים בקרב [illegible] אחוזים אנשים שקיבלו [illegible] אחד — חולי המופיליה [illegible] תינוקות שנולדו חולים [illegible] אחוזים הטרוסקסואלים [illegible] ואפריקה המזרחית [illegible] מישהו חולה באיידס [illegible] הסיכון הגבוה. שאר [illegible] היום במדויק.

כיום מדובר על כעשרה [illegible] ברחבי העולם שנדבקו [illegible] אחוזים הקטן [illegible] ההטרוסקסואלית, הגידול [illegible] ומהיר, יחסית. [illegible] כדי פאניקה לעיתים [illegible] במהלך הכנס בוושינגטון.

לנוכח התקציבים [illegible] במחקר, הסברה [illegible] הנעשים ברמות [illegible] והבינלאומיות נראה [illegible] נקודה אחת — [illegible] בהישג יד. עדיין [illegible] העליונה.

חברה חדשה

מאת גדי יציב

התחזית: לקהל נמאס

[illegible] אל תתרשמו, בבקשה, מן הדיווחים המתפרסמים ברציפות בעיתונות ביחס לעמדת הציבור כלפי עניין זה או פרשה זו. דיווחים אלה, גם כאשר הם מדויקים מאוד ומתבססים על סקרים שנערכים כהלכה, אינם מספרים את כל הסיפור האמיתי — אלא רק קטע זעיר ממנו. כל מה שאפשר לדעת בעזרת סקרים, מתייחס אך ורק אל מה שמשיבים האנשים [illegible] כפי שנוסח על־ידי מחברי שאלון מסוים מאוד, בנקודת זמן נתונה. הסקרים אינם מתייחסים כלל לתהליך התהוותו של מצב־רוח לאומי. מצב־רוח לאומי שבא לביטוי בהדרגה, ופורץ להתבטא ולהטביע את רישומו כתוצאה מהצטברות של [illegible] רבים, אשר אינם הולמים תמיד את ההתייחסות הספציפית לפריטים [illegible] אשר על אודותם נשאל הציבור הנחקר.

[illegible] אילו נערכו סקרים במשך השנה שקדמה למהפך של 1977, ספק אם ניתן היה [illegible] את תחושותיו של הציבור, אשר כל התבוננות בשלטון, פרשה אחרי פרשה, יצרו [illegible] עמוקה שנשבר לו, ויותר אין הוא יכול לשאת, ואשר על כן הוא עתיד היה [illegible] נגד המערך, ויהיה טיבם של נבחריו ועמדותיהם אשר יהיה. בהחלט ייתכן, [illegible] לשאלות הסקרים, אילו נערכו כאלה: באותה תקופה, היה הציבור הזה משיב [illegible] בלתי־מפתיעות, ובלתי־הולמות למועקה הנפשית שהלכה והצטברה [illegible] ציבור כזה, כאשר הוא גדול כדי עשרה אחוזים בערך מכלל הבוחרים — עשוי [illegible] המהפך.

[illegible] נדמה לי כי ציבור כזה, לפחות בסדר גודל כזה, הולך ומתגבש בארץ. זה הציבור [illegible] לו, נמאס לו שיש מחדלים, גדולים וקטנים, ואין איש שנושא באחריות [illegible] הציפות הרצופות של אנשי ה„מימסד" להתחמק מאחריות, לחלק אותה בין [illegible] לעכב פתיחה בהליכים — אינן הצלחות של ממש אלא נצחונות [illegible] שאת המחיר יגבו מהם בבוא היום. הדברים אמורים גם בעניינים [illegible] כגון שרירות הלב של מנהלי מקרקעי־ישראל בהתעללותם הרצופה [illegible] או דחיית ההכרעה לגבי „הישיבה הלילית" של פרקליטי ח"כ עמאר [illegible] בפרשיות הגדולות יותר — פרשת השב"כ, פרשת איראן־קונטראס, פרשת [illegible] מה גם פרשה נפסה. לגבי כל אחת מהפרשיות האלה, יכול אדם לקבוע [illegible] שקולה זו או אחרת — אבל פרשה אחרי פרשה, עוד ועוד, מלמדות [illegible] ואין דיין, ועל אף העובדה שפעם אחר פעם משהו היה שלא כשורה, בכל [illegible] שום מחיר בעבור כך. וזה בהחלט נמאס. יש בכך פגיעה ישירה [illegible] שצדק חייב להיעשות.

[illegible] קשה להבין כיצד מועקה נפשית כזאת עשויה להיות מתורגמת [illegible] אחרי הכל, אנחנו קובעים את אופן הצבעתנו על־פי נושאים הרי־גורל [illegible] אופיה של החברה, בעיות כלכלה ובטחון — ואף־על־פי־כן, ובכל [illegible] שיש ציבור לא־קטן, דווקא בסקטורים הליבראליים והנאורים, [illegible] „נמאס לי" היא המדריכה אותו ביום הבחירות. אני חוזר אפוא על [illegible] אפילו תחזית: תחושה זו, של „נמאס לי", תהיה שווה ביום הבחירות [illegible] מנדטים אשר יילקחו משתי המפלגות הגדולות ויינתנו למי שידע [illegible] באופן הבהיר, הצלול והאמין ביותר. נדמה לי, ובעצם אני יודע, [illegible] אינה פרטית שלי בלבד. לפחות במפלגה אחת מתכננים לעשות שימוש [illegible] — וזו הסיבה לכך שהמפלגה הזאת פרשה מן הקואליציה ומן הממשלה.

סוקרים. התשובות לא הולמות את המועקה

מעמד חדש? עורב־פורח

מעמד חברתי חדש התגלה לו לעמוס עוז בישראל, והוא מיהר לדווח עליו לציבור הישראלי. שימו לב למידת האפוטרופסות, הפטרנליזם וגבהות־הלב אשר בה הוא נותן סימנים במעמד החדש הזה: הם ספרדים. הם נוסעים להם ב„מכוניות אדירות". הם לא מאמינים לשמיר וגם לא מאמינים לפרס. והם עתידים לכונן מחדש מפלגה כמו הכוג של „הציונים הכלליים". כאשר הדברים באים מפיו של אשכנזי, איש תנועת העבודה, הנוסע במכונית מתקופת מודעי ומאמין לפרס בלבד, אפשר לומר שהוא העניק למעמד החדש של טעוני־הטיפוח הללו את הציון „כמעט־טוב". ברור על כל פנים, מעל לכל ספק, שהאשכנזים הנוסעים ב„מכוניות האדירות" אינם שייכים למעמד הזה. ברור כמו כן, ש„מכוניות אדירות" הן בעלות סטטוס נמוך ביותר, מכיוון שבתקופת אדירור, כידוע — כל נמוך־מעמד, אוי לבושה, יכול היה לרכוש לו מכונית, ואילו אנחנו נוסעים במכוניות שקשה מאוד, ויקר מאוד לרכוש אותן. ברור גם שהאנשים הללו עדיין לא רואים אור — אבל, מצד שני, כבר לא שרויים בחושך — ומעל לכל ברור, שבקצב התקדמות יכולת החשיבה הפוליטית שלהם, הם מסוגלים מקפימים. לאחר שניתקו עצמם מתנועת החירות, להגיע עד לרמה של „הציונים הכלליים", ולהיתקע שם, אי־שם בירכתי הימין. הוא שאמרנו: אמנם כבר לא „בלתי־מספיק", אבל בכל זאת עדיין לא „טוב מאוד", ולפיכך „כמעט טוב" הוא ציון הוגן בהחלט. והוא מגיע להם בדין.

כדי להסיר ספקות מלב — מבלי להיכנס לפולמוס רציני ומסובך עם הערת־שוליים אשר נתפרה על הברך, נאמרה כלאחר־יד וראויה לסליחה כפליטת־פה — חשוב להעיר רק זאת: עמוס עוז מדבר כאן כמובן על „קבוצת סטטוס" ולא על „מעמד חברתי"; מרבית המכוניות נקנו בתקופת אדירור על־ידי אשכנזים ולא על־ידי ספרדים, מיעוט שהפער העדתי גדל בכל עשר השנים האחרונות ולא קטן; אין שום עדות אמפירית לקשר כלשהו בין גידול מידת הספקנות כלפי שמיר ופרס כאחד (אם בכלל יש גידול כזה) לבין שייכות לקבוצת־סטטוס כלשהי או למוצא־עדתי; אין לפי שעה גידול במספר התומכים בעקרונות הליבראליים מן הנוסח של „הציונים הכלליים" — ועדיין אין רואים באופק המונים יוצאי ארצות המזרח המתרפקים על דלתות המפלגה הליבראלית או תנועת „שינוי", וגם לא ניכרות בשטח תוכניות להקמת ליבראלים־ספרדים ספרדים־מטיפוס־„שינוי". הכל סתם עורב־פורח — ולא ברור מדוע הופרח, מאיזה טעם ולמען איזה נימוק או מטרה.

עמוס עוז ● לא ברור מדוע, מאיזה טעם

חכמים מאוחרים

[illegible] שמעתי וקראתי לאחרונה בסימפוזיונים ובימי עיון לזכר מלחמת [illegible] ומלחמת לבנון. בין השאר, דיברו שם גם גנראלים־לשעבר במלחמות הללו, [illegible] שכבר היו בתפקיד בזמן המלחמות ההן, ועיתונאים נכבדים שדיווחו על [illegible] ועוד אנשי ציבור ושם, שכבר אז היו ידועים בציבור ובעלי שם. [illegible] אמרו רבים מהם, על מה שלא היה צריך לקרות, ומה שצריך [illegible] התפתחו העניינים מאז לכיוון בלתי־רצוי, וכל כיוצא בזה. אנשים [illegible] — ומכובדים מאוד היו כבר אז, וקולם כבר אז נשמע כפי שהוא [illegible] — ובכל זאת לא עשו שימוש בקול הזה שלהם בימים הרי־גורל ההם, כאשר [illegible] לומר את כל הדברים הנבונים הללו, ולמנוע כמה וכמה רעות־חולות, [illegible] התפתחויות שליליות בעודן באיבן. למה ומדוע רק עכשיו הם חכמים [illegible] שגנראלים עתירי־תהילה אומרים רק היום דברים שכבר היו [illegible] נאמרו עוד ועוד מעל כל במה? האם הגנראלים הללו טיפשים או [illegible] השפנו אותה לאורך ולרוחב וכבר פירסמנו את המפות המתארות [illegible] של כל מישוריה, הריה ועמקיה? האם אנחנו חכמים גדולים [illegible]

[illegible] בהחלט לא. הם לא טיפשים, תודה לאל, ואנחנו, מה לעשות, לא [illegible] — וכל ההבדל כולו קשור לתכונה שונה לגמרי. התכונה אשר [illegible] קרויה השקפת־עולם ראויה, או מערכת עקרונות רלוונטית [illegible] להם אין, ואילו לנו יש.

[illegible] על אודות תחום־דיון כלשהו, אשר את עיקר תופעותיו [illegible] תיאוריה מדעית. מהי תיאוריה מדעית? תיאוריה היא מערכת [illegible] נחשבת ליעילה אם ניתן לגזור ממנה הרבה השערות [illegible] לאישור באמצעות מחקר. או, בניסוח יותר פופולארי, אם ניתן [illegible] ונועזים — שמתגשמים. קנה־מידה דומה ניתן להחיל [illegible] של עקרונות. כאן מדובר, ראשית, בהנחות־יסוד, או [illegible] מוסרי. ושנית — בטענות הממליצות על דרכי פעולה מתוך [illegible] הן אכן בעלות־תוקף. יש לשים לב: את תוקפן המוסרי של [illegible] לבדוק אמפירית, כי אין הן תלויות במה שקורה או לא [illegible] מאמינים בה. לעומת זה, את תוקף האינפורמציה שיש בהמלצות [illegible] מהשקפת־העולם שלנו — ניתן גם ניתן לבדוק. אם [illegible] שהמלצה כלשהי היתה בשעתה ובזמנה נבונה מאוד — ואם [illegible] שהשקפת העולם אשר ממנה נגזרה ההמלצה זכתה כאן [illegible] בהשקפת עולם, כמו בתיאוריה, צבורים מטענים רבים של [illegible] מטענים אמיתיים או מטענים שיקריים, והמציאות עשויה [illegible] העובדה שטענותינו מאז זוכות להסכמה בדיעבד, אם [illegible] וכי ההערכות שלנו מקבלות אישור לאחר התרחשות התהליכים [illegible] מוסיפה תוקף להשקפת העולם, וגם לטענות החדשות הנגזרות [illegible] החדשים הנוצרים עכשיו. אולי אין בכך נחמה מבחינת יכולת [illegible] אבל יש בכך לפחות הסבר לעובדה שכל־כך הרבה חכמים ונבונים [illegible] אל מיצוי חוכמתם ותבונתם. האנשים המכובדים האלה, החכמים [illegible] שלאחר־מעשה — או שהם חסרים השקפת־עולם [illegible] ציבורי לבטא בקול ברור ובאורח חד־משמעי את [illegible]

קרן אור ראשונה

קרן אור ראשונה הנובעת ממסקנות הוועדות למיניהן ומתגובת דעת הקהל נרמזת על שינוי חיובי, לנוכח ההסתאבות הנוכרית והנוהלית במימשל וביקרב אנשי ציבור שהתגלו בהצטברות תופעות עליליות אשר זעזעו את הציבור והפכו לגלי מחאה זורמים ומטהרים.

כך, למשל, פעולתה החורגת מנוהלים תקינים של המשטרה, שכלטה בתלונה של אזרח המדינה הערבי על השפלה, מכות, אילוץ שתיית שתן והטרדה בצורות שונות, בזמן חקירה משטרתית: פרשת פולארד, שבעקבותיה התגלו הוסר העתקות בנוהלים מקובלים מוזריבים, גרמה שיבושים ביחסים בינינו לבין ארה"ב: פרשת נאפסו, צורת החקירה של אנשי שב"כ, בידוד עדויות עיקר שגרמו להרשעתו; מעורבותן של המפלגות הגדולות במו"מ פוליטי עם הרב עובדיה יוסף, שהוא דיין ואסור לו לעסוק בפוליטיקה בענייני קואליציה, איסור מעוגן לפי פסק־דין של בית־המשפט העליון; מינויים פוליטיים בישראל, גם הם נוהג בלתי כשר על חלוקת תפקידים במנהל האזרחי למקורבים.

הצטברות תופעות שליליות אלה העכירה את האווירה, וגרמה דיכאון בציבור הרחב על מה שהולך ומתעיין במדינה הזאת. [illegible]

כוחה של העתיקה אקטיבית ובלתי מתפשרת, ביקורת בונה וצודקת, זו קרן אור ראשונה, במערפולת הסתירות. בין הכתבות המוסר הציבורי לבין ניהול תקין צורה וחיוני בדרגים השונים, החל בממשלה ובמוסדות הבכירה וכלה בפקיד הזוטר. המהלך הביקורתי של הציבור שאיכפת לו מהווה אורה לכל מי שמוסי, או שבתום לב הוא שותף לחחדלים ההורסים כל חלקה טובה שעדיין נותרה לנו.

אייזיק זלשינסקי, עקרון

להפסיק את מנגינת העוינות

בת עירי נאוה שמואלי („על המשמר" 11.6) בהגיבה על מכתבי מ־5.6, אינה גורסת שהדשא אצל השכן ירוק יותר, אלא שהלכלוך אצלי הוא דשא. כלומר, מה שנכתב ונאמר בעיתון „שלי" („על המשמר") על הציבור החרדי (דברי גנאי, הסתה, עוינות ושנאה, כלירה ונקיעת־נפש ושאר קוצים ש„על המשמר" לא ייקרא „על המשמר" בלעדיהם) — הרי הם דברי אמת ושלום, דברים נאמנים ומיושרים: לעומת זאת, מה שנכתב ב„חרדונים" ואיזו מלה „לכבית" להגדרת העיתונות החרדית, כל־כך שמיעה בסלנג החררופובי) הוא בגדר „פרופסורה באנטישמיות". זוהי תפישה מעניינת מאוד, המעידה על חדות ההבחנה וטוב העין של הכותבת. אני — ארץ־ישראל „היפה", אתה ארץ־ישראל „המשתררה". לשון אחר, כשאני מתקיף ומבקר אותך בעיתונך שלי — אני לעולם צודק; כשאתה מתגונן בעיתון שלך מפני התקפותי האין־סופיות — אתה פרופסור לאנטישמיות. אכן, תפישה „דמוקרטית" ו„מתקדמת" מאוד, המלמדת מהי עיתונות חופשית בעיני הכותבת — עיתונות המביעה את הדעות שלה ושלי בלבד.

נאוה שמואלי מסבירה, שעורך ליפשיץ דיבר על ערבים בניסיון ליצור „גישה חיובית כלפיהם", ועל שאלתי הרטורית מה מונע ממנו לכתוב „חרדים זה לא מלה גסה" היא שואלת „מה עניין שמיטה להר סיני?". זוהי השמיטה וזהו ההר: מדוע ב„על המשמר" נעשים נסיונות, זה עשרות שנים, ליצור „גישה חיובית" כלפי הערבים ובד־בבד מטפחים ומפרנסים רק את הגישה השלילית כלפי הציבור החרדי? מדוע יש נכונות בלתי מסויגת ובלתי מוגבלת ליצור כל גשר וקשר אל הלא־יהודים הערבים והאחרים ויש דחייה טוטאלית ומוחלטת, אנטימה ממש, בנוגע לכל קשר ליהודים־אחים חרדים? מדוע יש בלב המפ"מי־השומר הצעיר כל הסולידריות והאהדה לערבי וכל הטינה והאיבה ליהודי האח החרדי? זוהי שאלה נוקבת, שההאשמות כנגד ה„חרדונים" שהם „פרופסורים לאנטישמיות" אינן פותרות אותה ואינן פוטרות מלהשיב עליה, כי את מנגינת המחלוקת והעוינות הזאת, בין אנשים מזרע ישראל, הגיע הזמן להפסיק.

חיים נקר, בת־ים

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

הכי בטוח - לאונן

רופא מהמכון למחלות סרטן בארה"ב מציע דרכים להתנהגות מינית כדי לצמצם את סכנת האיידס

הגילויים סביב מחלת איידס מביכים את טובי החוקרים. זה עתה נודע על קיום „דגם" נוסף של הנגיף, דגם ניגרי. נמסר גם כי יש דימיון רב בין נגיף האיידס לבין סוג של נגיף הגורם למחלת סרטן. איתור נקודות תורפה של הנגיף, לשם ייצור חיסון או תרופה, נתקל בקשיים, שכרגע אין סיכוי להתגבר עליהם. כך כבר מוסרים כי אחד מכל שלושים גברים אמריקנים כבר נושא בגופו נגיפי איידס. נמסר אף על הדבקת אחיות שטיפלו בחולים, ואף מקרה של הדבקת רופא שיניים. אלה מקרים בודדים, אך המסקנה היא שיש דרכים שונות להידבקות בנגיף.

כל זה אינו משנה את העובדה שהאיידס, לצורותיה השונות, היא מחלת מין. המעבר של הנגיף מאדם לאדם נעשה תוך כדי מגע מיני. ד"ר ג'יימס י. גאדרט, מהמכון למחלות סרטן בבתסדה, ארה"ב, פירסם בשבועון ניו־אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין מאמר שכותרתו „מין בטוח". בו הוא קובע בין השאר כי מחלות מין כגון זיבה וגונוריאה טרם עברו מן העולם, אך אף באחת ממחלות אלו לא היה אתגר מסוגו של האיידס, הקטלני בכל מקרה. כדי לעצור את התפשטות המחלה אין מנוס מבדיקת מעבדה של כל האוכלוסיה בגיל הכושר המיני. הבדיקה נחוצה כדי לדעת אם האדם נושא בגופו נוגדנים לנגיף האיידס. במקביל לבדיקות מעבדה חייבים לנהל שיחת הסברה אודות משמעות המושג „מין בטוח".

בדיקת מבחן המונית עלולה לגורם לתופעות לוואי נפשיות, רפואיות, חברתיות ואף כלכליות. אין נתונים אודות ממדי תופעות לוואי אלה, שכן בשום מקום לא נעשה דבר כזה. אך ד"ר גאודרט מצדד בקיום בדיקות כאלה ומנמק את עמדתו בערך עליון — בשמירת בריאות הציבור, שמירה על בריאות השותף לחיי מין. רוב האנשים רוצים לשמור על מה שמגדירים חיי מין סדירים ונורמליים. בדיקת מעבדה, המאפשרת קבלת תשובה בנוגע לקיום או אי קיום סימני הדבקה, מאפשרת השתחררות מחרדה.

ד"ר גאודרט קובע כי נרשמה הצלחה מסוימת בהחדרת המודעות ל„סקס בטוח" בקרב ההומוסקסואלים. אך ההנחיות היו נכונות רק בחלקן, משום שלא היתה ידועה הביולוגיה של הנגיף. ההנחיות האקטואליות גורסות כי ההומוסקסואלים שיש להם יותר מפארטנר אחד, חייבים למעשה להסתפק ב„אוננות הדדית". על כל פנים, יש לחדול מסקס אנאלי וכן חובה להשתמש בקונדומים. ברשימת העצות הטובות להומוסקסואלים נכללת גם עצה למנוע ממגע עם בני אדם לא מוכרים, ולבדוק הדדית את תוצאות הבדיקות לנוגדני איידס.

ההימנעות מקיום יחסי מין אנאליים הורידה את שיעור התחלואה בזיבת פי הטבעת, אך הישג זה אינו מספק במקרה של איידס, שהוא גוזר דין מוות. וכל עוד האיש חי, הוא נושא את הנגיף ומהווה מקור להדבקה.

ד"ר גאודרט מציין כי ההוראות שלו הן בגדר „מינימאליזציה של הסיכון", אך לא סילוקו. למרות מאמצי ההסברה נקבע כי עדיין 48 אחוזים מההומוסקסואלים נוהגים לקיים יחסי מין אנאליים, וכ־77 מתוכם אינו משתמש בקונדומים, ומכאן שהסיכון עוד יותר גבוה. גם הקונדום, הוא מציין, אינו נותן מאה אחוז ביטחון, אלא רק 83. זה קשור בטיב המוצר, בהתנהגות מינית של הפארטנרים ועוד.

בהתייחסו לכל האוכלוסיה בגיל פעילות מינית קובע ד"ר גאודרט, כי שני בני זוג שעברו בחינת מעבדה וקיבלו תשובה שלילית (כלומר, אין סימני הדבקה), יכולים לקיים יחסי מין, בהנחה שאף אחד מהשניים אינו עושה „קפיצות הצידה", ושאין אחד מהם מכור לסמים ומזריק לעצמו. יש לזכור שגם במקרה כזה אין לזנוח אמצעי זהירות, שכן בדיקת מעבדה מגלה את ההדבקה רק 12 שבועות אחרי האירוע.

אם שניהם נושאים את הנגיף, התנהגותם צריכה להיות כמו של סוג בריא, אלא שאסור להם ללדת ילדים. אסור לעשות „קפיצות הצידה", כדי שלא להדביק אחרים. וכן יש להיעזר בקונדומים, משום שלא הכל ידוע אודות טבעו של הנגיף. הגבלות חמורות ביותר מטיל הרופא על סוג מעורב — אחד בריא והשני חולה, או אחד בריא והשני עוד לא נבדק. מותר רק ללטף, וגם זה בזהירות.

הדוקטור הנכבד מבתסדה מציין כי המין הבטוח במאה אחוז הוא — אוננות הדדית.

יש עוד דרך לחיים בטוחים — להצטרף למסדר נזירים!!!

התנהגות מינית לפי תורתו של ד"ר ג'יימס גאדרט מבית־החולים בתסדה

שייכות לקבוצת סיכון	התנהגות מינית בטוחה	התנהגות מינית המצמצמת את הסיכון
זוג נבדק ושניהם קיבלו תשובה שלילית	מין זוגי בלבד ללא „קפיצות הצידה" איסור זנות	שימוש בקונדומים איסור סקס אנאלי בחינה סרולוגית כל 6 חודשים
שני בני הזוג באו במגע עם הנגיף	איסור מגע מיני עם פארטנרים שאינם נושאי איידס, או שלא עברו בחינה; אין להוליד ילדים	שימוש בקונדומים
אחד נגוע אחד לא (לא נבדק)	מין בטוח — אוננות הדדית	שימוש בקונדום והימנעות מסקס אנאלי
אין נתונים אודות בריאותם של בני הזוג	מין מבטח — אוננות הדדית	איסור „קפיצות מן הצד" שימוש בקונדום איסור סקס אנאלי

קפה וכולסטרול

בשבועון „הרפואה" פורסמה סקירה על „קפה וכולסטרול", כלומר, היש בשתייה מופרזת של קפה כדי לגרום להעלאת ערכות כולסטרול בדם, עם כל הכרוך בזה מבחינה בריאותית?

ובכן, סקרים שנערכו בארה"ב, קנדה, בריטניה ועוד רשמו, כי אכן שתייה מופרזת של קפה — 5 ספלים ביום ויותר — גורמת לעלייה ברמת סוג זה של השומן בדם. יש הבדלים בין נשים וגברים. בסקרים מסוימים נקבע כי עליית הכולסטרול בדם משמעותית דווקא אצל נשים, מאשר אצל גברים. כן נמסר כי השינוי לרעה ברמת הכולסטרול משתיית קפה קשורה בעישון. כלומר, הקפה הופך לגורם מסכן כאשר הוא נצרך יחד עם עישון. לא כל הנתונים הם חד־משמעיים. למשל, מצאו כי שתיית קפה נטול קופאין מעלה את רמת הכולסטרול אף יותר מצריכת קפה „מלא".

הערכה אחרת טוענת שיש קשר בין שתיית קפה ובין ארוחות דשנות, כלומר, מי שצורך הרבה קפה גם אינו מתנזר ממאכלים רווי שומן. מה שכן מקובל על כל החוקרים הוא, שאין חשיבות לצורת ההכנה של הקפה — קפה נמס או טחון, היינו הך.

הרופאים והדיאטנים ממליצים לצמצם את צריכת הקפה. המלצה זו קיבלה תוקף בתום סקירה של 1,130 תלמידי רפואה, אשר היו במעקב 19־35 שנים. הם רשמו גם את רמת הצריכה וגם אירועים קארדיו־וסקולריים, המעידים על מחלות לב כליליות (אוטם שריר הלב, תעוקת חזה). כן נאספו נתונים על מקרי מוות ממחלות אלו. הסתבר שאלה ששתו יותר מחמישה ספלי קפה ליום נמצאו בקבוצת סיכון בתדירות גבוהה פי 2.8 מאשר השותים פחות. כאשר נעשה תיקון בחישובים ונלקחו בחשבון גורמי סיכון נוספים — גיל, עישון, יתר לחץ דם ורמת כולסטרול בדם, נותר אצל המכורים לקפה „עודף סיכון" בשיעור של 2.5.

ממיס קרישים

אצל חולים הלוקים בשבץ המוח יש סכנה של היווצרות קרישי דם בוורידי הגפיים, בעיקר אם הגפיים משותקות. כשני שלישים מהחולים שלקו בשבץ מוחי עלולים לפתח טרומבוזיס (קרישי־דם) בגפה המשותקת וכאחוז אחד או שניים עלולים למות בשל תסחיפים לריאות. איך אפשר למנוע את הטרומבוזיס? הטיפול המונע המקובל הוא הזרקת הפרין מתחת לעור, אך התרופה עלולה לגרום לדימום קשה, ועלולים להופיע גם קרישים. לאחרונה התעורר עניין רב בשימוש בחומר דמוי הפרין — הפרינואיד. במחקרים רבים נמצא כי החומר החדש יעיל לפחות כמו הפרין במניעת תופעות קרישה והוא כרוך פחות בסיבוכים כמו דמם.

מדענים מאוניברסיטת מק־מסטר באונטריו, קנדה, בדקו את יעילותו של ההפרינואיד למניעת טרומבוזיס בחולים שעברו שבץ. הם עקבו אחרי 75 חולים שעברו שבץ מוח. 50 מהם טופלו בהפרינואיד במשך שבועיים ו־25 מהם טופלו כקבוצת ביקורת על־ידי עירוי באינבו, נוזל פיזיולוגי ללא חומר פעיל. המעקב אחרי תופעות קרישה קבע כי רק 4 אחוזים מהחולים שטופלו בהפרינואיד פיתחו קרישי דם בגפיים המשותקות, לעומת 28 אחוז בקבוצת ביקורת. 16 אחוזים מבין הלא מטופלים פיתחו קרישי דם.

לטיפול בהפרינואיד היו מעט תופעות לוואי. רק במקרה אחד היה דימום תוך מוחי. המסקנות — שפורסמו בכתב־העת לנצט — קובעות כי אין עד היום נתון אודות המינון האופטימלי של התרופה לטיפול מונע נגד היווצרות קרישים בגפיים המשותקות במקרה של שבץ מוחי.

היפנוזה ממוחשבת

מחשב יכול לשמש אמצעי ניטור למעקב אחר תהליכים ביולוגיים ואף נפשיים המתחוללים אצל אדם מהופנט. על שיטה זו נמסר בכנס הארצי להיפנוזה ורפואה פסיכוסומטית בחיפה, דיווח כתב עת"ם.

ד"ר ה. וורטיקובסקי, יו"ר האיגוד הישראלי להיפנוזה ורפואה פסיכוסומטית, דיווח על שילוב מחשב בניטור תהליכים ביולוגיים ונפשיים בעת ביצוע ההיפנוזה. ניטור זה מאפשר קבלת מידע על פעילותן של מערכות שונות בגופו של המופנט. הודות לאלקטרודות המוצמדות לגופו מקבלים נתונים על גלי המוח, קצב הלב, הדופק, לחץ הדם, קשיון שרירי הגוף ועוד. נתונים אלה מסייעים לרופא לעקוב ולנווט את ההיפנוזה. המחשב מסייע בלימוד שיטות הרפייה על־ידי משוב חוזר (ביופידבק).

בכנס דווח על ניסוי שבוצע באיכילוב, בקבוצת נשים, שסבלו מיתר לחץ דם. הנשים טופלו בקביעות בתרופות „אומנר", בשיטה של הורדת לחץ דם על־ידי „שליטה עצמית". בדרך זו חלה ירידה עד כ־30 אחוז בערכי לחץ הדם, וניתן היה לצמצם את השימוש בתרופות. נעשה שימוש בביופידבק בטיפול בחוסר אונות אצל גברים, בשפיכה מוקדמת ועוד. אצל נשים נעשה ניסיון לטפל ברגישות יתר.

ד"ר וורטיקובסקי קבל על חוסר מודעות בקרב הרופאים בישראל לפוטנציאל הטיפולי הטמון בטיפול בהיפנוזה ותבע להעמיק את החינוך האקדמאי בנושא בעת לימודי הרפואה.

ד"ר מיכאל סתיו, המזכיר המדעי של האיגוד הישראלי להיפנוזה ורפואה פסיכוסומטית, סבור כי מתח נפשי הוא גורם פאתולוגי להיווצרות מחלות שונות. טיפול נפשי לחולי סרטן עשוי לעכב התפתחות המחלה. בהסתמך על מחקרים בנושא בארה"ב טען ד"ר סתיו, כי טיפול נפשי אכן יכול להיות מועיל.

ד"ר סימונה נאור מבית־החולים קפלן גורסת כי מצבי לחץ ודחק נפשי גורמים לעלייה בתחלואה. סקרים שנעשו מוכיחים קשר נסיבתי בין תקופות של לחץ ותקופות של עלייה בתחלואה. עלייה במספר הלוקים בסרטן מקבילה לתקופות מלחמה, שכול, יתמות. ייתכן שגורמים אלה פוגעים במערכת החיסונית ומחלישים אותה. בישראל טרם בוצע סקר סטאטיסטי לשם בדיקת ריבוי מקרי סרטן עם תקופות של מלחמות ושכול.

דוברים אחרים ראו קשר בין הפרעות שינה ובין מצבי לחץ. גם בהפרעות אלה אפשר לטפל בעזרת היפנוזה.

הרבה מהומה ומעט תקווה

הכנס העולמי השלישי של חוקרי איידס

מאת דליה רפאל

במשך שבוע נדחסו יותר משש אלפי מדענים ושמונה מאות עיתונאים במלון הילטון הוושינגטוני. בכנס, מאורגן וצפוף בהרבה מהצפוי, עסקו במחלת האיידס הקטלנית וחסרת־המרפא, על היבטיה השונים — רפואיים, תרבותיים ואף פוליטיים.

חוקרים הציגו את הישגיהם (החלקיים) וממצאיהם האחרונים. פוליטיקאים (כולל הנשיא רייגן וסגנו בוש) ניסו לפרוש תוכניות למלחמה בהתפשטות המחלה. הומוסקסואלים הפגינו נגד אפליה חברתית ובעד יותר תקציבים ויחס. הכתבים הרבים הוסיפו „צבע" וכותרות, בכיסוי רעשני וסנסציוני ככל שניתן להם על נושא שרובו „חדשות רעות".

ד"ר רוברט גאלו, שהיה ממגלי נגיף האיידס, דיווח על גילוי נגיף נוסף, בגופם של עשרה ניגרים. הוא ציין כי ה־HIV (הנגיף „המקורי") הוא הקטלני ביותר במשפחה המתרחבת. האחרון שהתגלה, עדיין בד־בלי־שם, הוא השלישי במספר. גאלו הזהיר מפני פאניקה ואמר: „קיימת רק מגיפת איידס אחת וקיים רק נגיף איידס אחד — אל לכם להתבלבל נוכח שמות חדשים שאינם מהווים סכנה דומה".

גאלו וחוקרים אחרים אמרו, עם זאת, שהתרחבות משפחת הנגיפים מחוללי האיידס מקשה על פיתוח בדיקות־דם וחיסונים ועל זיהוי התפשטות המחלה בעתיד.

מציאת חיסון נגד מחלת האיידס נחשבת לתקווה הגדולה ביותר לעצירת התפשטות המחלה. מחקר שנעשה במעבדות „המכון הלאומי לחקר הסרטן" באוניברסיטת, שבראשו עומד גאלו, נראה מבטיח בתחילה. השבוע התברר כי הגנת קופי השימפנזה, עליהם נעשו הניסויים, נכשלה, גאלו אישר כי הנתונים „מאכזבים", אך הבטיח שהמחקר בכיוון זה יימשך.

ד"ר יונאס סאלק, מפתח החיסון נגד הפוליו, אמר: „אני סבור שברור לאלה העובדים בתחום זה (חיפוש אחר חיסון) שעדיין דרך ארוכה לפניהם".

כסף לקונדומים, לא לקונטראס

מימצאי מחקר של ד"ר פלאמר מאוניברסיטת מאניטובה שבוויניפג מורים על אפשרות תרומתה של הגלולה למניעת הריון לסיכויי הידבקותן של נשים באיידס. הוא הציג בכנס את מימצאי המחקר שערך עם חוקרים מבלגיה וקניה, בקרב 115 זונות בניירובי שבקניה. פלאמר אמר, שבניגוד ל„אמצעי מניעה הנלקחים דרך הפה", השימוש בקונדומים הקטין פי עשרה את סיכויי ההידבקות בקרב הזונות. מדענים אחרים הצביעו על „חלקיותו" של המחקר, והציעו לראות בגלולה גורם „נוסף" ולא מרכזי להידבקות.

חוקרים מסן־פרנציסקו הציגו מחקר, שמימצאיו מורים על גידול בסכנת הופעת מחלת האיידס בקרב נושאי הנגיף במידה ניכרת ומשמעותית — לאחר חמש שנים ויותר. בניגוד לדעת הרווחת (וה„מרגיעה"), לפיה רק ב־20 אחוזים מנושאי הנגיף תופיע המחלה, המחקר החדש מראה, שבכשלושה רבעים מהם יופיעו סימני מחלה כלשהם, בסופו של דבר, כשהאחוזים עולים בהדרגה בשנתיים הראשונות, מה שנראה כמקור הטעות בהערכה שהתבססה על שנים ספורות של נסיון ותצפיות.

תשומת לב רבה הוקדשה בכנס לנושאי מדיניות חברתית שתסייע במאבקן של 110 המדינות שדיווחו על הופעת מקרי איידס ובתוכניות מניעה.

בנאום הפתיחה של הכנס גרם סגן־הנשיא בוש למהומה וזכה לקריאות בוז, כשהביע תמיכתו בתוכנית הנשיא רייגן לעשות בדיקות איידס למהגרים, לזוגות המבקשים רשיון נישואין ולאסירים. הוא זכה לקריאות הסכמה כשהדגיש שתוצאות הבדיקות חייבות להישאר סודיות.

לכל אורך הכנס נערכו הפגנות של קהילת ההומוסקסואלים בארה"ב, במלון בו נערך ובשערי הבית הלבן, באחת מהן נשאו המפגינים כרזות ברוח הזמן בנוסח: „כסף לקונדומים, לא לקונטראס", „איידסגייט", „אדון המוות החדש", עם תמונת הנשיא רייגן.

רבים מהמפגינים נלקחו למעצר בידי שוטרים שלבשו כפפות גומי על ידיהם וכיסו פיותיהם במסיכות.

הנשק העיקרי — חינוך

ד"ר ג'ונתן מאן, מנהל המחלקה המיוחדת לאיידס בארגון הבריאות העולמי, קרא למשתתפי הכנס לשתף פעולה במאבק נגד המחלה. הוא הודיע [illegible] הנוכחים „שלא ניתן לעצור את הנגיף בגבול. לא קיימים אזורים [illegible] בטוחים", אמר. הוא סיפר [illegible] האחרונה עלתה דראמאטית [illegible] ארצות רבות „שנדבקו במחלה" [illegible] ברצינות האיום שהיא מהווה.

במהלך הכנס גם התפרסמה הודעה של סוכנות הידיעות הסובייטית [illegible] 54 מקרי איידס, מהם 16 סובייטים [illegible] זרים, שנפטרו מהמחלה. דיווח [illegible] הממשלה הסובייטית, שהכחישה [illegible] כל מקרי מוות מאיידס שנגרמו [illegible]

שיתוף הפעולה המדעי [illegible] והיה ממטרותיו המרכזיות של [illegible] מחקרים אינטנסיביים על התנהגות [illegible] ודרכי־טיפול במחלה מתנהלים [illegible] אוסטרליה, ישראל, בריה"מ, [illegible] אירופה וכמובן ארה"ב.

מחקרי „שדה" הכוללים [illegible] התפשטות המחלה ואיסוף [illegible] ואחרות, מתקיימים בחלקים שונים [illegible] „העולם השלישי", כולל ארצות אפריקה, הנפגעות הקשות ביותר מהמחלה.

לאור ההתקדמות המוגבלת [illegible] שהושגה עד היום וההערכה [illegible] יימצא, הוא עדיין במרחק שנים, [illegible] הסכמה בין באי הכנס כי [illegible] העיקרי למלחמה באיידס הוא החינוך.

נציגי מדינות שונות סיפרו [illegible] „מסעות הסברה ומידוע" שנערכו [illegible] תיהם, אך ללא תוצאות מבטיחות [illegible] לוריין שר, פסיכולוגית בריטית, [illegible] שמסע הסברה כזה השיג „תוצאה [illegible] ניכרת", אך מעט מאד שינוי בהתנהגות.

ד"ר סלובדן לנג, נציג [illegible] בזאגרב, סיפר על פעולות הסברה [illegible] בוגרי תיכון. אחד האמצעים [illegible] לרשותם הוא שירות ייעוץ [illegible] מאוייש במתנדבים, המשיבים לשאלות הצעירים. „אנו משתדלים [illegible] פאניקה", אמר.

מנופחים לבלונים

גם בארה"ב, מתברר, אין „מיתוס ההסברה" יעילה ביותר. סקרים [illegible] מראים כי השימוש בקונדומים [illegible] מתרחב במידה משמעותית, דווקא [illegible] „קבוצות הסיכון". ההסברים [illegible] להימנעות הם החל מפגיעה [illegible] המינית" באופן כללי, ועד לטענה שהשימוש בקונדומים הוא ל„מרגיעי" ההטרוסקסואלים בלבד. הנשמע [illegible] ההומוסקסואלים, שלמרות כל האזהרות רבים מהם נרתעים מלהשתמש באמצעי הגנה זה.

משתתפים שהתעייפו [illegible] בנושאים כמו „סיוע לצעירים בעיקבות [illegible] המוות", או התעמקות בטבלאות [illegible] מסובכות, יכלו לזכות בהקלה. [illegible] בפרוזדורי המלון, בשורות [illegible] סגנוניים הציגו את מוצריהם. [illegible] המייצרות תרופות ואמצעי־מניעה, [illegible] הסברה ושירותי בריאות, כאן ניתן [illegible] להציץ בהיבט של ה„איידס [illegible]. למבקרים הוענקו פוסטרים, [illegible] הסברה וטבלאות שוקולד [illegible] המכירות, הבטחת האיכות [illegible] לב.

יצרני קונדומים הדגימו את [illegible] באמצעים שונים. מכונה אחת [illegible] ניפחה אותם לבלונים גדולים [illegible] ששימשו לעיטור הדוכן.

נתוני המרכז האמריקני לפיקוח על מחלות (סי.די.סי.) מראים כי [illegible] ממקרי האיידס הם גברים הומוסקסואלים. בקרב מזריקי סמים, [illegible] 17 אחוזים. [illegible] אחוזים אנשים שקיבלו עירוי דם. [illegible] אחד — חולי המופיליה; [illegible] תינוקות שנולדו חולים במחלה [illegible] אחוזים הטרוסקסואלים, רובם [illegible] ואפריקה המזרחית שקיימו מגע מיני עם מישהו חולה באיידס, או „בקבוצת הסיכון הגבוה". שאר האחוזים לא [illegible] היום במדויק.

כיום מדובר על כעשרה מיליון איש ברחבי העולם שנדבקו במחלה. [illegible] אחוזים הקטן עדיין [illegible] ההטרוסקסואלים. הגידול בקבוצה זו [illegible] ומהיר, יחסית, והוא מקור הדאגה [illegible] כדי פאניקה לעתים — [illegible] במהלך הכנס בוושינגטון.

לנוכח התקציבים העצומים המושקעים במחקר, הסברה ומניעה, [illegible] הנעשים ברמות המקומיות, הלאומיות והבינלאומיות נראה שהכנס [illegible] נקודה אחת — המניעה והריפוי עדיין [illegible] בהישג יד. עדיין ידה של המחלה על העליונה.

חברה חדשה

מאת גדי יציב

התחזית: לקהל נמאס

אל תתרשמו, בבקשה, מן הדיווחים המתפרסמים ברציפות בעיתונות ביחס לעמדת הציבור כלפי עניין זה או פרשה זו. דיווחים אלה, גם כאשר הם מדויקים מאוד ומתבססים על סקרים שנערכים כהלכה, אינם מספרים את כל הסיפור האמיתי — אלא רק קטע זעיר ממנו. כל מה שאפשר לדעת בעזרת סקרים, מתייחס אך ורק אל מה שחושבים האנשים על עניין ספציפי מאוד, כפי שנוסח על־ידי מחברי שאלון מסוים מאוד, בנקודת זמן נתונה.

הסקרים אינם מתייחסים כלל לתהליך התהוותו של מצב־רוח לאומי. מצב־רוח לאומי נבנה לאט־לאט ובהדרגה, ופורץ להתבטא ולהטביע את רישומו כתוצאה מהצטברות של אירועים נפשיים רבים, אשר אינם הולמים תמיד את ההתייחסות הספציפית לפריטים מסוימים אשר על אודותם נשאל הציבור בסקרים.

למשל: אילו נערכו סקרים במשך השנה שקדמה למהפך של 1977, ספק אם ניתן היה לאתר את תחושותיו של הציבור, אשר כל הסתבכויות השלטון, פרשה אחרי פרשה, יצרו אצלו תחושה עמוקה שנשבר לו, ויותר אין הוא יכול לשאת, ואשר על כן הוא עתיד היה להצביע נגד המערך, ויהיה טיבם של נבחריו ועמדותיהם אשר יהיה. בהחלט ייתכן, כי התשובה לשאלות הסקרים, אילו נערכו כאלה באותה תקופה, היה הציבור הזה משיב תשובות שקולות, בלתי־מפתיעות, ובלתי־הולמות למועקה הנפשית שהלכה והצטברה בקירבו. ציבור כזה, כאשר הוא גדול כדי עשרה אחוזים בערך מסך כל הבוחרים — עשוי לחולל מהפך.

אני מעריך כי ציבור כזה, לפחות בסדר גודל כזה, הולך ומתגבש בארץ. זה הציבור שנמאס לו. נמאס לו שיש מחדלים, גדולים וקטנים. ואין איש שנושא באחריות להתרחשותם. ההצלחות הרצופות של אנשי המימסד להתחמק מאחריות, לחלק אותה בין כולם, להשיג חנינה, לעכב פתיחה בהליכים — אינן הצלחות של ממש אלא נצחונות פירוס. אני מנחש שאת המחיר יגבו מהם בבוא היום. הדברים אמורים גם בעניינים הלא־ישרים כביכול, כגון שרירות הלב של מנהלי מקרקעי־ישראל בהתעללותם הרצופה בנושר ישר־כפיים, או דחיית ההכרעה לגבי „הישיבה חלילית" של פרקליטי ח"כ עמאר — וגם כמובן לפרשיות הגדולות יותר — פרשת השב"כ, פרשת איראן־קונטראס, פרשת פולארד, ובמידת מה גם פרשת נפסו. לגבי כל אחת מהפרשיות האלה, יכול אדם לקבוע לו עמדה ספציפית שקולה זו או אחרת — אבל פרשה אחרי פרשה, עוד ועוד, מלמדות אותו כי אין דין ואין דיין, ועל אף העובדה שפעם אחר פעם משהו היה שלא כשורה, בכל זאת איש איננו משלם שום מחיר בעבור כך, וזה בהחלט נמאס. יש בכך פגיעה ישירה בתחושה הבסיסית שצדק חייב להיעשות.

לחלק גדול מאיתנו קשה להבין כיצד מועקה נפשית כזאת עשויה להיות מתורגמת להצבעה בקלפי. אחרי הכל, אנחנו קובעים את אופן הצבעתנו על־פי נושאים הרי־גורל כגון שלום ומלחמה, אופייה של החברה, בעיות כלכלה ובטחון — ואף־על־פי־כן, ובכל זאת, עלינו לדעת שיש ציבור לא־קטן, דווקא בסקטורים הליבראליים והנאורים, שהתחושה הזאת של „נמאס לי" היא המדריכה אותו ביום הבחירות. אני חוזר אפוא על הערכה, ומציג כאן אפילו תחזית: תחושה זו, של „נמאס לי", תהיה שווה ביום הבחירות לפחות ארבעה־חמישה מנדטים אשר יילקחו משתי המפלגות הגדולות ויינתנו למי שידע לבטא את התחושה הזאת באופן הבהיר, הצלול והאמין ביותר. נדמה לי, ובעצם אני יודע, כי התחזית הזאת אינה פרטית שלי בלבד. לפחות במפלגה אחת מתכננים לעשות שימוש בתחושה הזאת — וזו הסיבה לכך שהמפלגה הזאת פרשה מן הקואליציה ומן הממשלה בחודש האחרון.

סוקרים. התשובות לא חולמות את המועקה

מעמד חדש? עורב־פורח

מעמד חברתי חדש התגלה לו לעמוס עוז בישראל, והוא מיהר לדווח עליו לציבור הישראלי. שימו לב למידת האסוטרופסות, הפטרנליזם וגבהות־הלב אשר בה הוא נותן סימנים במעמד החדש הזה: הם ספרדים, הם נוסעים להם ב„מכוניות ארידוריות", הם לא מאמינים לשמיר וגם לא מאמינים לפרס, והם עתידים לכונן מחדש מפלגה מן הסוג של „הציונים הכלליים". כאשר הדברים באים מפיו של אשכנזי, איש תנועת העבודה, הנוסע במכונית מתקופת מורעי ומאמין לפרס בלבד, אפשר לומר שהוא העניק למעמד החדש של טוני־הטיפוח הללו את הציון „כמעט־טוב". ברור על כל פנים, מעל לכל ספק, שהאשכנזים הנוסעים ב„מכוניות הארידוריות" אינם שייכים למעמד הזה. ברור כמו כן, ש„מכוניות ארידוריות" הן בעלות סטטוס נמוך ביותר, מכיוון שבתקופת ארידור, כידוע — כל נמוך־מעמד, אוי לבושה, יכול היה לרכוש לו מכונית, ואילו אנחנו נוסעים במכוניות שקשה מאוד, ויקר מאוד לרכוש אותן. ברור גם שהאנשים הללו עדיין לא רואים אור — אבל, מצד שני, כבר לא שרויים בחושך — ומעל לכל ברור, שבקצב התקדמות יכולת החשיבה הפוליטית שלהם, הם מסוגלים מקסימום, לאחר שניתקו עצמם מתנועת החירות, להגיע עד לרמה של „הציונים הכלליים", ולהיתקע שם, אי־שם בירכתי הימין, הוא שאמרנו: אמנם כבר לא „בלתי־מספיק", אבל בכל זאת עדיין לא „טוב מאוד", ולפיכך „כמעט טוב" הוא ציון הוגן בהחלט, והוא מגיע להם בדין.

כדי להסיר ספקות מלב — מבלי להיכנס לפולמוס רציני ומסובך עם הערת־שוליים אשר נתפרה על הברך, נאמרה כלאחר־יד וראויה לסליחה כפליטת־פה — חשוב להעיר רק זאת: עמוס עוז מדבר כאן כמובן על „קבוצת סטטוס" ולא על „מעמד חברתי"; מרבית המכוניות נקנו בתקופת ארידור על־ידי אשכנזים ולא על־ידי ספרדים, משום שהפער העדתי גדל בכל עשר השנים האחרונות ולא קטן; אין שום עדות אמפירית לקשר כלשהו בין גידול מידת הספקנות כלפי שמיר ופרס כאחד (אם בכלל יש גידול כזה) לבין שייכות לקבוצת־סטטוס כלשהי או למוצא־עדתי; אין לפי שעה גידול במספר התומכים בעקרונות הליבראליים מן הנוסח של „הציונים הכלליים" — ועדיין אין רואים באופק המונים יוצאי ארצות המזרח המתדפקים על דלתות המפלגה הליבראלית או תנועת „שינוי", וגם לא ניכרות בשטח תוכניות להקמת ליבראלים־ספרדים, או ספרדים־מטיפוס־„שינוי". הכל סתם עורב־פורח — ולא ברור מדוע הופרח, מאיזה טעם, ולמען איזה נימוק או מטרה.

עמוס עוז • לא ברור מדוע, מאיזה טעם

חכמים מאוחרים

דברים נאים ונבונים שמעתי וקראתי לאחרונה בסימפוזיונים ובימי עיון לזכר מלחמת ששת־הימים ומלחמת לבנון. בין השאר, דיברו שם גם גנראלים־לשעבר במלחמות הללו, ופוליטיקאים שכבר היו בתפקיד בזמן המלחמות ההן, ועיתונאים נכבדים שדיווחו על שדה הקרב בעיצומם, ועוד אנשי ציבור ושם, שכבר אז היו ידועים בציבור ובעלי שם.

אכן, דברים נאים ונבונים אמרו רבים מהם, על מה שלא היה צריך לקרות, ומה שצריך היה ולא קרה, וכיצד התפתחו העניינים מאז לכיוון בלתי־רצוי, וכל כיוצא בזה. אנשים מכובדים, מכובדים היום — ומכובדים מאוד היו כבר אז, וקולם כבר אז נשמע כמי שהוא נשמע היום — ובכל זאת לא עשו שימוש בקול הזה שלהם בימים הרי־הגורל ההם, כאשר עוד היה טעם לומר את כל הדברים הנבונים הללו, ולמנוע כמה וכמה רעות־חולות, ולחסום מספר התפתחויות שליליות בעודן באיבן. למה ומדוע רק עכשיו הם חכמים גדולים? כיצד קרה הדבר שגנראלים עתירי־תהילה אומרים רק היום דברים שכבר היו ברורים בעבר, וגם נאמרו עוד ועוד מעל כל במה? האם הגנראלים הללו טיפשים או מלחי־מיזמים חלילה? מדוע אנשי־שם וחוקרים עתירי ניסיון מגלים רק היום אמריקה נודעת, שאנחנו כבר חשפנו אותה לאורך ולרוחב וכבר פירסמנו את המפות המתארות אותה עד לפרטי הפרטים של כל מישוריה, הריה ועמקיה? האם אנחנו חכמים גדולים כאלה שאין כמותנו בארץ?

בשום פנים ואופן. בהחלט לא. הם לא טיפשים, תודה לאל, ואנחנו, מה לעשות, לא חכמים גדולים כאלה — וכל ההבדל כולו קשור לתכונה שונה לגמרי. התכונה אשר להן אנחנו מדברים קרויה השקפת־עולם ראויה, או מערכת עקרונות רלוונטית להתרחשויות הפוליטיות: להם אין, ואילו לנו יש.

מערכת עקרונות כמוה כתיאוריה מדעית. מהי תיאוריה מדעית? תיאוריה היא מערכת של הנחות־יסוד וטענות על אודות תחום־דיון כלשהו, אשר את עיקר תופעותיו וסיביו היא מתארת. תיאוריה נחשבת ליעילה אם ניתן לגזור ממנה הרבה השערות אשר זוכות לאישור באמצעות מחקר, או, בניסוח יותר פופולארי, אם ניתן להסיק ממנה ניבויים מעניינים ונכונים — שמתגשמים. קנה־מידה דומה ניתן להחיל על השקפות־עולם ומערכות של עקרונות. כאן מדובר, ראשית, בהנחות־יסוד, או אקסיומות, אשר תוקפן מוסרי, ושנית, — בטענות הממליצות על דרכי פעולה מתוך הנחה שהאקסיומות הללו הן אכן בעלות־תוקף. יש לשים לב: את תוקפן המוסרי של הנחות היסוד אי־אפשר, כמובן, לבדוק אמפירית, כי אין הן תלויות במה שקורה בעולם, אלא במה שאנו מאמינים בו. לעומת זה, את תוקף האינפורמציה שיש בהמלצות למשל — אלו המסתברות מהשקפת־העולם שלנו — ניתן גם ניתן לבדוק. אם יש עוד כמותה, מסתבר בדיעבד שהמלצה כלשהי היתה בשעתה ובזמנה נבונה מאוד — ואם לצירה נוספת של תוקף, ניתן לומר שהשקפת העולם אשר ממנה נגזרה ההמלצה זכתה כאן לאישוש נוסף. בהשקפת עולם, כמו בתיאוריות, צבורים מטענים רבים של [illegible], או מטענים אמיתיים או מטענים שיקריים, והמציאות עשויה [illegible] — וכי ההערכות שלנו מקבלות אישור לאחר התרחשות התהליכים [illegible] — מוסיפה תוקף להשקפת העולם, וגם לטענות חדשות הנגזרות ממנה היום לגבי המצבים החדשים הנוצרים עכשיו. אולי אין בכך נחמה מבחינת יכולת השפעה שלנו היום, אבל יש בכך לפחות הסבר לעובדה שכל־כך הרבה חכמים ונבונים לא ידעו כל־כך [illegible] אל מיצוי חוכמתם ותבונתם. האנשים המכובדים האלה, החכמים, גיבורי הסימפוזיונים שלאחר־מעשה — אין להם [illegible] השקפת־עולם, ולכן [illegible] אומץ־לב ציבורי לבטא בקול ברור [illegible] השקפה הזאת.

רשות הקורא

קרן אור ראשונה

קרן אור ראשונה הנובעת ממסקנות הוועדות למיניהן ומתגובת דעת הקהל מרמזת על שינוי חיובי, לנוכח ההסתאבות המוסרית והנוהלית במימשל ובקרב אנשי ציבור שהתגלו בהצטברות תופעות שליליות אשר זעזעו את הציבור והפכו לגלי מחאה זורמים ומטהרים.

כך, למשל, פעולתה החורגת מנוהלים תקינים של המשטרה, שבלטה בתלונה של אורח המדינה הערבי על השפלה, מכות, אילוץ שתיית שתן והטרדה בצורות שונות, בזמן חקירה משטרתית; פרשת פולארד, שבעקבותיה התגלו חוסר הדבקות בנוהלים מקובלים מחייבים, גרמה שיבושים ביחסים בינינו לבין ארה"ב; פרשת נאפסו, צורת החקירה של אנשי שב"כ, בידוי עדויות שקר שגרמו להרשעתו; מעורבותן של המפלגות הגדולות במו"מ פוליטי עם הרב עובדיה יוסף, שהוא דיין ואסור לו לעסוק בפוליטיקה בענייני קואליציה, איסור מפורש לפי פסק־דין של בית־המשפט העליון; מינויים פוליטיים בישראל, גם הם נוהג בלתי מוסרי של חלוקת תפקידים במנהל האורחי למקורבים.

הצטברות תופעות שליליות אלה העכירה את האווירה, וגרמה ריקאון בציבור הרחב, על מה שהולך ומעמיק במדינה הזאת. גלי מחאה שלנו, ולחץ ציבורי נגד גורמים ממשלתיים המופקדים על חריגה בניהול תקין במדינה, אילצו ומובילים לתיקונים יסודיים ביחס לאכיפת החוק והתנכרות לצדק חברתי במדינה (שכר לימוד באוניברסיטאות).

כוחה של דעת־קהל אקטיבית ובלתי מתפשרת, ביקורת בונה וצורקת, זו קרן אור ראשונה, במערפולת הסתירות, בין הסתאבות המוסר הציבורי לבין ניהול תקין צודק וחיובי בדרגים השונים, החל בממשלה ובפקידות הבכירה וכלה בפקיד הזוטר. המהלך הביקורתי של הציבור שאיכפת לו מהווה אזהרה לכל מי שזומם, או שבתום לב הוא שותף למחדלים ההורסים כל חלקה טובה שעדיין נותרה לנו.

איזיק זלשינסקי, עברון

להפסיק את מנגינת העוינות

בת עירי נאוה שמואלי („על המשמר" 1.6), בהגיבה על מכתבי מ־6.5, אינה גורסת שהדשא אצל השכן ירוק יותר, אלא שהלכלוך אצלי הוא דשא. כלומר, מה שנכתב ונאמר בעיתון „שלי" („על המשמר") על הציבור החרדי (דברי גנאי, הסתה, עוינות ושנאה, סלידה ונקיעת־נפש ושאר קוצים ש„על המשמר" לא ייקרא „על המשמר" בלעדיהם) — הרי הם דברי אמת ושלום, דברים נאמנים ומיושרים; לעומת זאת, מה שנכתב ב„חרדונים" (איזו מלה „לבבית" להגדרת העיתונות החרדית, כל־כך שמישה בסלנג החרדופובי) הוא בגדר „פרופסורה באנטישמיות". זוהי תפישה מעניינת מאוד, המעידה על חדות ההבחנה וטוב העין של הכותבת. אני — ארץ־ישראל „היפה", אתה ארץ־ישראל „השחורה". לשון אחר, כשאני מתקיף ומבקר אותך בעיתונך שלי — אני לעולם צודק; כשאתה מתגונן בעיתון שלך מפני התקפותי האין־סופיות — אתה פרופסור לאנטישמיות. אכן, תפישה „דמוקרטית" ו„מתקדמת" מאוד, המלמדת מהי עיתונות חופשית בעיני הכותבת — עיתונות המביעה את הדעות שלי, ושלי בלבד.

נאוה שמואלי מסבירה, שעודד ליפשיץ דיבר על ערבים בניסיון ליצור „גישה חיובית כלפיהם", ועל שאלתי הרטורית מה מונע ממנו לכתוב „חרדים זה לא מלה גסה" היא שואלת „מה עניין שמיטה להר סיני". זוהי השמיטה וזהו ההר: מדוע ב„על המשמר" נעשים נסיונות, זה עשרות שנים, ליצור „גישה חיובית" כלפי הערבים ובו־בזמן מטפחים ומפרנסים רק את הגישה השלילית כלפי הציבור החרדי? מדוע יש נכונות בלתי מסויגת ובלתי מוגבלת ליצור כל גשר וקשר אל הלא־יהודים הערבים והאחרים ויש רתיעה טוטאלית ומוחלטת, אטימה ממש, בנוגע לכל קשר ליהודים־אחים ואחיים? מדוע יש בלב המפ"מי־השומר הצעיר כל הסולידריות והאהדה לערבי וכל הטינה והאיבה ליהודי האח החרדי? זוהי שאלה נוקבת, שהאשמות כנגד ה„חרדונים" שהם „פרופסורים לאנטישמיות" אינן פותרות אותה ואינן פוטרות מלהשיב עליה, כי את מנגינת המחלוקת והעוינות הזאת, בין אנשים מזרע ישראל, הגיע הזמן להפסיק.

חיים נקר, בת־ים

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

פסטיבל ישראל 87

מחול ראשון

שיא האילוף

מאת גיורא מנור

באלט שטוטגארט ב„אילוף הסוררת"; על־פי ויליאם שקספיר; כוריאוגראפיה: ג'ון קרנקו; מוסיקה: סקארלטי בעיבוד שטולצה; תפאורה ותלבושות: אליזבת דלטון; בתפקידים הראשיים: ריצ'רד קריגן, מרסיה חיידה, מריון יגר וולפגאנג שטולויצר — באמפיתיאטרון קיסריה.

רק לעיתים רחוקות צריך המבקר לתור אחרי ביטויי התלהבות ולא לבקש הגדרות מסייגות, או תארי־פועל שליליים, כדי להביע את רגשותיו בעת הצפיה. יצירתו של קרנקו, וכביצוע זה, למרות קשיי הבימה תחת כיפת השמיים והרצפה הלחה, החלקלקה, יש בה שלימות נדירה. זו מזיגה חד־פעמית בין מחזה שקספירי עם יכולת קומית והמצאות תנועתיות מרנינות, והתאמת הדמויות לרקדנים, ככפפה לפיסת היד.

מרסיה היידה היא בעיני פלא של ממש. לפני חודש מלאו לה חמישים שנה, ועל הבימה היא נראית כנערה לכל דבר, משכנעת בפראותה, ובעיקר באהבתה לפטרוקיו, שקריגון מעניק לו חיוניות ביד רחבה.

שני הרקדנים המצוינים הללו אינם מסוג הכוכבים האנוכיים, אלא אמנים ממש, המפרגנים זה לזו, ושלושת הדואטים שלהם מהווים את שיא המופע.

אבל גם רקדנים אחרים, כגון מריון יגר כאחותה של הסוררת, ואחד ממחזריה, שגם נושא אותה לבסוף לאשה, תפקיד אותו רוקד וולפגאנג שטולויצר, מעולים/מאומנים היטב ותענוג לראות, איך המורשת של קרנקו בתחום המחול הדראמאטי עוברת לדור הצעיר.

בולטת גם המוסיקאליות של קרנקו ויחסו המיוחד למוסיקה. הוא היה גם במאי מצוין — כפי שמוכיחות הסצינות עם הסוס, שאינו אלא סוס־תחפושת, עליו רוכבים וממנו נופלים קאתארינה ופטרוקיו, והוא נגרר על־ידי הרכב במושכות, בפנינה קומית תנועתית קטנה.

התלבושות והתפאורה מעוצבות בטעם, אבל ללא הגזמה. בכלל, חוש המידה, הפרופורציות הנכונות בין ליצנות לרגש אמיתי, מחולות המוניים ודואטים מקסימים יוצרים ריקמה, המזכירה תחרה יקרה.

מי שרוצה לראות באלט במיטבו, שיילך ללא דיחוי למופע זה של הבאלט של שטוטגארט. ומי שסבור שאין לו יחס לבאלט, מוטב שגם הוא ימהר לקנות לו כרטיס ל„סוררת", כי אז מובטח לו שישנה את דעתו.

„אילוף הסוררת" — באלט במיטבו

מוסיקה

מהממת

מאת יצחק שור

מקהלת הקאנטוריי מקלן, יחד עם המקהלה והתזמורת של אוניברסיטת חבל הסאר, בניצוחו של פולקר המספלינג, השמיעו בדורמיציון (3.6.87) „מזמורי תהלים" מאת שוין ואת המיסה במי־מינור מאת ברוקנר. פסטיבל ישראל.

הפתיחה היתה מהממת: הזמרים, חלקם עמדו ביציעים, המטירו מכל הכיוונים מוסיקה סטיריאופונית טבעית. היסודות הבארוקיים האיטלקיים המוקדמים הוטמעו [...] מוסיקת כנסיה אנגלית גרמנית [...] איכותי מרטיט.

במרכז הקונצרט עמדה מיסה [...] ועשירה במלודיות מאת ברוקנר [...] והנגנים גילו מעורבות רגשית [...] אווירה חגיגית, רוויית אמונה [...] המיסה השתתפו כ־15 נשפנים [...] היתה מעניינת וביצועה משובח [...] כי היא נכתבה מלכתחילה לביצוע [...] השמיים. נגינתה בכנסיה קטנה [...] צליל, שלרגעים היה קשה לשמוע.

מבט ראשון

שיכפול יצירות

מאת דורית קדר

בגאלריה „מימד" ברחוב סינסקר 27 — תערוכה של המחלקה לעיצוב קרמי אקדמיה בצלאל. (נעילה ב־4.6).

מדיניות המדור היא בדרך של ביקורת בונה. מסיבה זו אינני מתייחסת לתערוכות שלעניות דעתי אין בהן פוטנציאל המבטיח איכות אמנותית כלשהי. מאידך גיסא, פרויקטים אשר מוצגים על־ידי ממסד אמנותי כלשהו או פרויקטים הבאים בשם של מוסד או שלטונות ציבוריים — אף אם כוליותם גרועה — זוכים לביקורת — על פי מדיניות הדרך הבונה. ממסד הוא מחנך לדורות הבאים וכך גם פעולות ציבוריות מצביעות על כיוון מסוים באמנות, ועל כן הביקורת חיונית והכרחית.

מסיבה זו אין לי אלא לסקור את התערוכה הגרועה ביותר, המוצגת בימים אלו ב„מימד". אולי כדאי לבקר בה ולהפיק ממנה לקחים על דרך השלילה.

בביקורי בגאלריה התלוותה אלי מרצה לאמנות, ששהתה זמן רב בחו"ל וזה עתה הגיעה ארצה. בראותה את המוצגים טענה — „הרי זה פיסול של המורים, לא?"

משפט ספונטאני זה בעצם מצביע על עיקר הבעיה החמורה: מה הולך כאן? המורים כה מאוהבים ביצירותיהם עד שהם מחדירים את שפתם המדויקת אל תוך התלמידים? ויתר על כן, מה קרה לתלמידים? האם שטיפת־מוח חזקה גרמה להעדר ייחודיות, העדר מקוריות, העדר חשיבה פורה?

לפני מספר שנים פרסמתי כאן מאמר „רוזנטליס והרוזנטליסיות". המאמר עורר פולמוס גדול סביבו וכמה עלבונות... אבל למען היושר האמנותי, למען הדרך העתידית, למען הטווח הארוך יותר — לא נותרה לי הברירה אלא לחזור על העקרון הכואב. ישנה כאן ציונה שמשי, המוצאת ביטוי בציונים שמשיים וציונות שמשיות, גם לידיה זברצקי — על אף שלא בצורה כה בוטה — חוטאת באותו תחום: הווה אומר — שיכפול של יצירתה היא באמצעות [...] הרוכוטים, הפחות טובים כמובן [...] מעניינים.

פרט ליסוד הקווי הבולט — [...] אמנותית עצמה העבודות לא [...] הן יותר נוטות לאמנות ולא [...] אשר החומר שלו הוא קראמיקה [...] המוצר פושר וללא מעוף [...] התערוכה הזו — הספלים [...] והפרקולאטור של גרי מאיירס).

נראה על פני השטח שהלמידים עוסקים יותר על המידה במרים [...] שיעשירו את מוחם בתיאוריה [...] ומבלי לקבל תמריצים ורעיונות [...] העבר וחשיבה חרשנית עתידית [...] במחלקת הקראמיקה שלו — [...] עגום למדי. האורות האדומים [...] בקרחתנות. כדאי לשים לב אליו [...] מהפכות מיידיות. ואם אין הדבר [...] מלמעלה — הייתי מציעה לתלמידים [...] אישיותם ולמען עתידם כאמנים [...] עצמית — לקחת את העניינים [...] ולפעול.

בגאלריה גולי מ. תערוכה [...] נאמן. (נעילה ב־17 ליוני). ציור [...] ספק, נאמן בעלת מיומנות מוכחת [...] בקלילות עם המשטח הדו־ממדי [...] התלת־ממד, עם הפיגורטיבי [...] הגיאומטרי, עם צביעה לוקאלית [...] ועירפולים כתמיים. הכתוב האופייני [...] גם הפעם כחותמת בשוליים התחתונים [...] עבודה ועבודה. אבל למרות כל אלו — שהפעם הרוחניות, הרעיונות [...] הגדולים נותרו מחוץ לתערוכה. [...] מופיע בווריאציות והופך [...] למאניירה. הכיתוב עצמו אינו [...] מהציור והוא מאולץ למדי. תערוכה [...] אבל הרבה פחות מזו שהציגה [...] רובינשטיין, וזאת בגלל העוו[...] הרוחניים, שבמקרה זה לא הושקעו — ורואים זאת.

פנטומימה

מסיבת פרידה מאכזבת

מאת רחל בילסקי־כהן

סמי מולכו — ערב פאנטומימה במרכז זידר בכר בירושלים. פסטיבל ישראל 4.6.

סמי מולכו הוא אמן פאנטומימה ישראלי אשר מתגורר ופועל בווינה כבר למעלה מ־25 שנה. הוא הופיע בהצלחה רבה ברחבי העולם. עכשיו הוא עומד לפרוש מן הבמה ויעסוק בהוראה, בימוי וכתיבה.

בהצגת הפרידה שלו בירושלים הוא הרשים מאוד כמבצע, אך איכזב כיוצר.

סמי מולכו הוא אמן סימפאטי, אנושי ומלא חן. שולט במאה אחוז בכל שריר בגופו הגמיש והדק ועובד על דקויות עדינות של תנועה בעיתוי מדוקדק ומחושב. אבל הבעיה היא עם התוכן.

פאנטומימה היא אמנות החיקוי המשלה. הפאנטומימאי מתבונן במציאות, מזהה בה את תמציתם של הדברים ושל התופעות ומוסר את התמצית באמצעות תנועות הגוף ללא מילים. כדי לחדור את האיפיון הוא מגזים, מגדיל את תנועות היום־יום. הוא מוותר על חפצים ואביזרים ונותן אשלייה של קיומם באמצעות תנועותיו.

בתמונות ובדמויות שהעלה מולכו אמנם נהנה הצופה לזהות דמויות ומצבים שמוכרים מן החיים, כמו השמרטף שמתמודד עם תינוק צרחן ומרטיב, הכירורג שמוציא את בני מעיו של המנותח ומסתבך בדיעבד שללא צורך, או עקרת הבית שטורחת בדקדקנות שעה ארוכה על הכנת הקציצות, אבל לרוע המזל בעלה אינו מוצא בהן טעם ומעדיף את העיתון על פניהן, ועוד כיוצא באלה.

ב„המשפט" היטיב מולכו לגלם דמויות שונות של שופט, עורכי־דין, נאשם ועדים, והרשים בעיקר במעבר הזריז והברור מדמות לדמות.

ב„ביצה" היה רמז למציאות דימיונית של יצור שבוקע אל העולם, מתאכזב ממנו וחוזר לתוך הקליפה.

אך רוב המצבים והדמויות היו חבוטים מרוב שימוש. מה שאמור היה להיות מצחיק לא הצחיק באמת, כי היה חסר מקוריות ובעיקר חסר את מומנט ההפתעה. וההפתעה היא, כידוע, מעמודי היסוד של ה„מצחיק".

ובעיקר, הכל היה כה מפורש וחד־משמעי ולא השאיר מקום לפערים, לדימיון ולהשלמה מצד הצופה.

מולכו כותב בתוכניה: „אמנות הפאנטומימה היא הגשר שבין עולם החלומות למציאות. הגוף מקבל את תבנית הנפש, וככך הוא הופך לפיוט מוחשי".

במופע הסיום הזה אכן ראינו הרבה מציאות, אך חסרים היו החלום והפיוט.

אירוע

נשף למטרות (ה)צדקה

כוונותיה של הנהלת פסטיבאל ישראל היו טובות, אבל לא מעשיות. לערוך נשף, בהשתתפות כל אמני הפסטיבל, שיסייעו בהתנדבות למען קרן, שתשמש לתמיכה בהפקות חדשות בעתיד.

המפגש החברתי שנערך היה משהו אחר לגמרי. עודד קוטלר, בפארק, כמנחה ואפילו כרוקן, ביקש מהנוכחים לתרום איש ואיש לפחות עשרה שקלים לטובת העניין. וזה כבר כמעט בגדר קיבוץ נדבות. ואולי זו היתה רק הלצה של קונפרנסייה?

אבל אין להצטער, שלא היה זה נשף של עשירים למען האמנים המסכנים, אלא שעשועים לא פורמאלים של האמנים עצמם, למען חבריהם. למען עצמם.

מאז השבוע שחלף יש לירושלים טיילת (והירושלמים יכולים להפסיק לקנא בתל־אביבים), ולכן נוסדה גם תזמורת הטיילת, שהיא תערוכת של „ביג בנד" ג'אז עם גגני „בית־קפה", וזו פתחה את הנשף בכמה וכמה קטעים מוסיקאליים. אגב, הטיילת נמצאת בדרך לתלפיות מזרח, ליד ארמון הנציב, וממנה אפשר להינות ממראה העיר הנהדר, ותוך כך להתעלם מהכיעור והסגנון המקושקש של המבנה החדש עצמו. האדריכל האמריקני שהובא לפרויקט על־ידי התורם, הציב בנוף המקסים פנסי רחוב מברזל יצוק, שנלקחו כאילו מפאריס של סוף המאה הקודמת, מיני עגוגות עגולות מאבן שאינן משמשות כל מטרה, ואפילו כמה פאגודות סיניות כביכול, שיהיה. נו, באמת...

אבל נשוב לנשף. ירון מרגולין תרם לתוכנית ביצוע מעורר סקרנות: הוא רקד את המפורסם שבריקודי הבאלט הקלאסי, את „הברבור הגווע", של פוקין, שפאבלובה הפכה אותו לסמל הבאלט בכלל, לצלילי המוסיקה מאת סן־סאנס. אבל ירון לא עשה מזה פארודיה אלא ביצע את הסולו על בהונות.

ירון מרגולין — „שחרור הגבר" בבאלט

אולי זו מין מחווה של „שחרור הגבר" בבאלט. הרי בלי ספק יש גם ברבורים זכרים, כי עובדה שבכל הזמן נולדים דורות של ברבורים קטנים; ומי קבע, שרק לבאלרינות מותר לחולל על קצות האצבעות?

אחרי הפגנה זו רקדו גבי אלדור ועודד קוטלר אימפרוביזציה עם סיגריה, שבישל למענם לפני תחילת הנשף הכוריאוגראף האורח מארגנטינה, מאוריסיו ויינרוט; חברי להקה צרפתית בירכו את הנוכחים בשפת ההצגה שלהם, לשון ושמה „סלאמק", אבל תירגמו הכל גם לצרפתית, אנגלית, איטלקית ועברית, בעזרתו של דב מילניק, איש המוסיקה והתאורה.

זמרי הקאנטוריי והתזמורת הקאמרית של חבל הסאר הנעימו למאזינים במיטב קולותיהם ומיומנותם המבריקה, נגטע פלוצקי ביצעה קטע שלה עם מסיבה, ההפוכה גב לפנים, והכל הסתיים במקצבי התופים והכלים המיוחדים של „אממפונדו" מדרום־אפריקה, שביקורה בוטל, והתקיים בכל זאת. הג'ונגל במופע זה היה מיוצג על־ידי יער שלם של מיקרופונים. כך נוצר מיזוג מיוחד במינו בין אפריקה לבין תגברת הקול של המאה העשרים.

האופי האינטנסיבי של פסטיבאל גדול כמעט אינו מאפשר מפגש בלתי־אמצעי בין אמנים מקומיים לאורחים, ולאלה בינם לבין עצמם. כל אחד עסוק בשלו, בא, מקים, מופיע ואורז, כדי למהר לפסטיבאל הבא. אולי באמת צריך לחשוב על יצירת מסגרת חופשית, שתאפשר מפגשים כאלה.

ג.מ.

תקליט

חצי חיוך

„מקלט ללילה" תקליט שני של חני לבנה

מאת עופר ניר

„היכרות" היה, בשמו, תקליט ראשון, כרטיס ביקור של זמרת וכותבת בשרונית, שהחלה לשיר באמצעי להתגבר על כאב עמוק, טרגדיה אישית קשה. חני לבנה שרה „אשתי" ו„יום הולדת" ו„היכרות" והזמינה מאזינים למפגש ראשון עם אשה חמה, ששיקמה את עצמה לאחר מות בעלה ויוצאה מחוזקת ושלמה ואוהבת חיים ואדם. „היכרות" היה כרטיס־ביקור. „מקלט ללילה", תקליטה השני, הוא כבר דבר העומד בפני עצמו, מנותק מן ההקשר הכבד, שהעיב על תקליט הבכורה שלה.

„מקלט ללילה", בהגדרה גסה, נשמע פחות „עצוב", יותר „שמח". ההגדרות הללו הן, כמובן, שטחיות לחלוטין. ההגדרות הללו אינן חייבות להיות מקובלות על דעתכם. אפשר למצוא הגדרות אחרות, כמו „קצבי יותר", „עכשווי". הכל שטויות. הכל, כפי שהיא שרה, מוסיקה.

גרי אקשטיין הפיק את התקליט הזה וגם ניגן בכל הכלים, חוסך זמן, כסף, התרוצצות אחר נגנים. את התקליט הבא, בכל אופן, היא רוצה להפיק בצורה היותר מקובלת, עם אנשים, עם מוסיקאים באולפן. בינתיים, היא מלאה שבחיו של אקשטיין, כמוסיקאי וכאדם.

את התקליט החדש היא רואה ככבד פחות, הרבה, ביחס לקודמו. הדבר בא לידי ביטוי במלים, במוסיקה, בהפקה ובהגשה. אם בתקליט הראשון הודגש במודע או שלא במודע, הצד האישי הכבד והטרגי, הרי שהפעם היא שרה על דברים שגם נשים אחרות, שלא עברו חוויות קשות שכאלה, יכולות להזדהות אתם. והיא, אכן, רואה הרבה נשים בהופעותיה, צעירות ומבוגרות [...] המפיקה שלה, דרך אגב, היא [...].

היא קראה לתקליט הזה „מקלט ללילה" [...] לא, היא מחייכת, שום דבר אישי. [...] אינו מתאר תמונת־מצב אישית [...] צורך בסיסי הקיים בכל אדם. [...] ומני בחיק אם אוהבת, אשה מבינה [...] „השם הזה שידר אווירה מסויימת" [...] אומרת.

השיר, שמיטיב לתאר את [...] שלאחר „היכרות", את האשה [...] הוא „הכל מוסיקה", שכתב קובי [...] קצבי. עליו, חם. שיר שהדריו אוהב [...] אולי יותר מכל קטע אחר בתקליט. [...] „אוהבת את השיר הזה" היא אומרת. [...] אוהבת את קובי, כאדם, כחבר. [...] הרבה. שמעתי את השיר הזה ואלו [...] במצב־הרוח הטוב שהוא מקרין, כי [...] אחרי כל העצבים והרכאות, [...] מוסיקה. לא הכל כבד. זה שיר [...] לעטוף בחצי־חיוך את כל [...] בתקליט."

היא מופיעה הרבה, עם פסנתר [...] לעלות על במה עם כמה נגנים [...] בראשון לציון [...] תיקי מילשטיין, בתה שלה, [...] וחצי, כבר התרגלה שאמא עובדת [...] יש לה שעות־עבודה משונות, שאין [...] אחרות. כבר למעלה מרבע שעה [...] עוסקת במוסיקה כמקצוע. כשאינה [...] או מופיעה.

היא יושבת בבית וכותבת. שירים [...] „היכרות" ו„מקלט ללילה", אשר כמו [...] אותה במקום טוב באמצע, בין ה[...] הכותבים בארץ. אני אוהב לשמוע [...] לשוחח אתה. בסך־הכל, הכל מוסיקה [...] באה ממנה. המוסיקה נשמעת יפה.

פולין הנחיתה לנו נוק־אאוט סופי

ישראל סיימה את משחקי השלב הראשון באליפות אירופה בכדורסל בצורה צורבת, מעליבה ממש, כשנוצחה 83:77 על־ידי פולין ★ לא כושר גופני, לא תרגילים, ממש בושה ★ ירדנו לדרג ב' באירופה ★ המשחק הבא יהיה מחר נגד צרפת במשחקי הדירוג 9-12

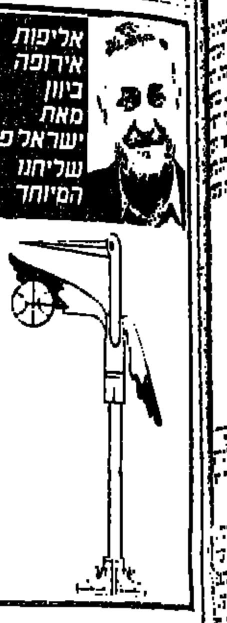

ישראל נפרדה מצמרת הכדורסל באירופה. אתמול בפיראוס, בצורה צורבת, מעליבה ממש, כשנוצחה בידי פולין — 83:77, ותאלץ להופיע בסוף אוגוסט תחילת ספטמבר במשחקי דרג ב' שיערכו בטורקיה, בולגריה, שוויץ ובלגיה.

חששנו לגרוע מכל לפני המשחק אתמול, אבל סטירת הלחי שהנחיתו לנו הפולנים היתה צורבת. נבחרת ישראל שהובילה בדקה הי32 — 66:67, ספגה 17 נקודות בסיום לעומת 10 שקלעה.

אין זו בושה להפסיד אולם כאשר יורדים מהמגרש „במכנסיים מופשלים" זה מרגיז. הישראלים חסרו בסיום כל יכולת, לא תרגילים. לא כושר גופני. מפולת מוחלטת.

הכדורסל הישראלי ספג מהלומה רצינית בפיראוס. הגענו לכאן עם תקוות גדולות שכן ההגרלה זימנה לנו בית נוח. מה יצא מזה? נצחון פתיחה. יום אחד של אושר ואחר כך רק עוגמת נפש. שני משחקי השיבוץ שנותרו לנבחרת ישראל בבית פ"ב לא יכולים לשפר את מצב הרוח. הלוואי ואתבדה, אנו מועמדים למקום האחרון.

בעיות לא יחסרו בחודשים הקרובים. שחקני הפועל ת"א לאוואן מרסר והווארד לאסוף כבר רמזו כי אינם מעוניינים לשחק בנבחרת. בלעדיהם אין לנו מה לחפש בדרגה ב' באירופה.

קשה לציין שחקן אחד שהתעלה בנבחרת ישראל. כולם שיחקו גרוע. אפילו מלך הסלים שלנו, דורון ג'מצ'י צלע. הוא אמנם קלע 24 נקודות, אך אחוז הקליעה שלו היה 45, בלבד. (10 מ־22). לאוואן מרסר פתח מצויין אך העייפות הכריעה אותו. הווארד לאסוף לא גילה מהומה, הגם שקטף 11 כדורים חוזרים, כמו מרסר. ארי רוזנברג, שפתח ב־3 סלי 3 נקודות נעלם בהמשך כליל. דורון שפע לא הופעל די. הבעיה העיקרית היתה ברכזים. אין לנו בפיראוס, רכז אחד שיוכל לנווט היטב את המשחק. חן ליפין חסר תעוזה, עדי גורדון שהחליפו תיפקד כהלכה במחצית הראשונה בה הובלנו — 43:45. במחצית השניה במקום לנסות לשעוט קדימה, עיכב את המשחק במיוחד בסיום כאילו ישראל ולא פולין היא המובילה...

הבעיה הקשה שלנו היתה במשחק הקבוצתי. כמעט כל הנבחרות בפיראוס מתפקדות תוך כדי גילוי תרגילים נגד מצבים מסויימים. בנבחרת ישראל ההיכט, האיישי, וההצטיינות האישית, הם הקובעים.

נבחרת פולין לא התעלתה. המעט שהציגה הספיק לה כדי להכניע את ישראל שחסרה יכולת. דרוויש זליג, תפס יום מצויין וניצל 52 אחוז בזריקות שדה. (13 מ־23 ו־5 מ־6 בעונשין). בסיכום השיג זליג 31 נקודות. מצויין היה גם בינקובסקי ואילו האחרים היו רציניים יותר מאשר הישראלים. הם לפחות מילאו הוראות של מאמנם. נבחרת פולין היתה טובה יותר וצריך להסיר את הכובע בפני מאמנם שידע לנווט את חניכיו לנצחון.

המעניין הוא שישראל היתה מדוייקת מאשר פולין בזריקות שדה — 33 מ־68 (48 אחוז), לעומת 35 מ־76 של פולין (46 אחוז). בעונשין ניצלה ישראל 4 מ־5 זריקות ופולין 11 מ־13. ישראל קלעה 7 סלי 3 נקודות מתוך 15 זריקות ופולין 2 מ־8. בריבאונדים היה יתרון לפולין 37 כדורים (24 בהגנה ו־13 בהתקפה). הבולטים היו בינקובסקי, הצתחן היעיל ביותר בנבחרתו — 13, וזליג: 8. ישראל הסתפקה ב־30 כדורים חוזרים (23 בהתקפה ו־7 בהגנה). הבולטים היו מרסר ולאסוף 11 כל אחד. ישראל איבדה 11 כדורים ופולין רק 4.

פולין פתחה בסערה 0:6, 7:13 ו־11:20. ג'מצ'י, רוזנברג ומרסר החזירו את ישראל למשחק ובדקה הי10 — 22:22. ישראל עלתה ליתרון תוך כדי משחק מהיר והתקפות מתפרצות — 26:32. מאבק צמוד, אם כי ישראל לא איבדה את יתרונה — 37:43, 39:45. יציאתו של מרסר למנוחה איפשרה לפולין לצמק עד להפסקה — 43:45.

שוויון ליווה את פתיחת המחצית השניה — 45:45 ו־51:51. הפולנים הוליכו 54:55, אך שפע ומרסר החזירו את היתרון לישראל — 55:60. שוב מפנה, 60:62 לפולין. ישראל הוליכה בפעם האחרונה מסל של דורון ג'מצ'י, 66:67. הפולנים נראו רציניים יותר. הישראלים נחלשו במיוחד בהתקפה ובפיגור של 71:72 עלו הפולנים ליתרון — 73:79, זה היה הסוף. הישראלים דידו כאילו על קביים ובגמר — 77:83....

אכן, היה זה יום עצוב לכדורסל הישראלי כולו.

שפטו כהלכה, האנגלי ריצ'ארדסון והספרדי סאנשו.

לפולין קלעו: זליג 31 (13"25), 6"5; בינקובסקי 16 (8"13) טור'באל 11, יחורק 10, פיקל 7, פידלר 4, בוריסה 2 וסובז'ינסקי 2.

לישראל קלעו: ג'מצ'י 24 (10"22), 2"2, 2 סלי 3; מרסר 12 (5"12), רוזנברג 11 (4"5, 1 סלי 3); שפע 11 (4"7, 2"2, 1 סל של 3) לאסוף 10 (5"9, 0"1); גורדון 9 (4"11, 1 סל של 3).

קודם לכן ניצחה מערב גרמניה את הולנד 75:76, לאחר שפיגרה 45:36 במחצית. ייקל, 27 נקודות, הירבה לקלוע למנצחת. ריק סמית קלע 23 נקודות להולנד.

טבלת בית ב'

.1	איטליה	5	378–467	10
.2	גרמניה	5	447–428	8
.3	פולין	5	434–432	8
.4	צ'כיה	5	437–436	7
.5	הולנד	5	430–380	6
.6	ישראל	5	418–422	6

מחר נגד הצרפתים

יריבתה הראשונה של נבחרת ישראל באליפות אירופה בכדורסל על הדירוג 9—12 תהיה נבחרת צרפת, אותה ניצחו הישראלים ברמת השרון ערב צאתם לאתונה.

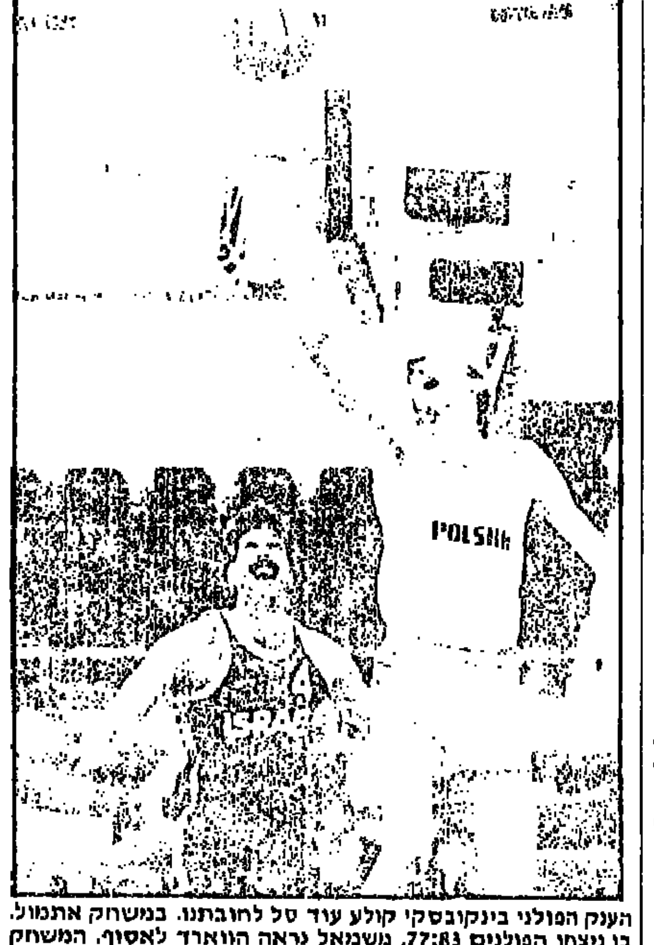

הענק הפולני בינקובסקי קולע עוד סל לחובתנו. במשחק אתמול, בו ניצחו הפולנים 77:83. משמאל נראה הווארד לאסוף. המשחק הזה הוריד אותנו לדרג ב' באירופה. (תצלום: איי. פי.)

יומן פיראוס / ישראל פז

הקלף של גומלסקי

הצופים היוונים כבר קיבלו התייחסות ממני במדור זה, אבל אינני מסוגל להשתחרר ממה שאירע בשעת ואחרי המשחק, אור לאתמול בפיראוס, כאשר ברית־המועצות ניצחה את יוון, בדו־קרב דרמטי, סוער, נוקשה, אחריו הוברחו שני השופטים, הצבי קטולובה והאנגלי ריצ'ארדסון, על־ידי המשטרה. אחרת, חוששני, שהיו עושים להם לינץ'.

כאשר רוצפה תוצאת המשחק על הלוח האלקטרוני: ברית־המועצות 69: יוון 66 — ניצבו כ־17 אלף צופים על רגליהם ושאגו. נראה היה שאין איש באולם שבולם את פיו. הרוגז היה אדיר. יוון החמיצה הזדמנות היסטורית לגבור על ברית־המועצות.

במחצית הראשונה היה הכל אופטימי מבחינת יוון. גם נבחרת גדולה כמו בריה"מ, אלופת אירופה, לא יכלה לעמוד מול הלחץ האדיר שהופעל על־ידי הצופים. הרעש באולם היה אדיר, שאגות־זיוה. ואכן, יוון, בניצוחו של כוכבה הגדול, ניקו גאליס, היתה נראה. שחקניה כאילו נישאו על גבי כנפי העידוד. הם הגיעו ליתרון בן 13 נקודות (11:26).

מה קרה לבריה"מ?

האמנה היהודי אלכסנדר גומלסקי, כסוף־שיער, לבוש באלגנטיות, כאילו בא לחתונה ולא למשחק כדורסל, טייל לאורך ספסל קבוצתו, נראה כאור. מוכן לטרוף כל אחד. הוא חיפש את המוצא שיוציא את נבחרתו מהלחץ. „איש אמונו" של גומלסקי, הענק ולאדימיר טקצ'נקו (2.20), ביצע עבירות. הצופים שיגעו אותו. הם הטרידו אותו בקריאות אדירות. טקצ'נקו התרגז, כילה את זעמו במרפקים בשחקני יוון. וכאשר טקצ'נקו דוחף מישהו, הוא מרגיש זאת היטב...

היוונים היו במתח אדיר. הם ביקשו לשמור על יתרונם. זה לא הלך להם. הפער הצטמק מדי פעם. התשובה של גומלסקי להצטיינותו של גאליס היתה בדמות הכדורסלן החדש של הנבחרת הסובייטית, סרגיי טרזולנים מוילנה. תגלית האליפות. ואכן, במחצית השנייה הצליח טרזולנים להקהות את עוקצו של גאליס בחלק ניכר של הזמן, וזה בעוונות העצבים.

העדפתי להסתכל על הצופים

המחצית השנייה כבר היתה סיפור שונה. בראשונה עודדו, צעקו, אולם המחצית השנייה היתה השתוללות ממש. בדקות רבות העדפתי להסתכל על הצופים במקום על המשחק. גברים ונשים כמעט שיצאו מדעתם. הם קיללו נגד היוונים הקפיצה אותם. ראית עיניים מלאות שנאה. „זו תהיה קבורתכם, לכו לעזאזל" — שאגו ההמונים. „השופט בריונה" ועוד פניני לשון מעין אלה. קיבלתי תרגום מלא מהקריאות מפי חבר יווני שישב לידי וגם הוא לא יכול היה להתאפק ורחוף לי מדי פעם בקפיצים. לא כעסתי עליו, פשוט חששתי את כאבו.

גאליס המשיך להלהיב את אוהדיו. האליל היווני נישא על כנפי העידוד. למרות השמירה המצויינת עליו ביצע מדי פעם תרגילי ביצוע. יצר לעצמו מצבי זריקה ודייק בקליעותיו. שחקן בלתי־רגיל. חברו לנבחרת, הקפטן פאנאיוטיס יאנאקיס, לחם כארי. הוא לא נרתע מעבירות. חלקן נקלטו על־ידי השופטים: חלקן לא. גם כשנוקפה לחובתו העבירה הרביעית לא נזהר. המשיך לדחוף ואז, כאשר נשרקה לו העבירה החמישית, נראו מאות שוטרים רצים ועומדים כחייץ בין היציעים ושדה המשחק. המארגנים חששו לפריצה המונית, ומי יודע לאיזה מימדי אסון עלול היה הדבר להגיע. יאנאקיס הוזר כבכי: תלש את שערותיו. בקושי הצליחו להרגיע אותו. לבכי הצטרף גם שחקן חמישייה אחר, פאניס קריסטורולו, שיצא עוד קודם־לכן בחמש עבירות. הוא גם ניסה לפגוע בשופטים.

ההתנהגות ההיסטרית של כמה משחקני יוון הלהיטה את הרוחות עוד יותר. אי־אפשר היה להוציא מילה מהפה. הרעש היה כביר. שריקות הרגלים, הצעקות הקצובות. כל אלה יצרו אווירה ששנים רבות אינני זוכר כמותה.

השופטים היו ממש מסכנים

בינתיים, בעוד שהיוונים „לוחמים" בשופטים עשו הסובייטים עבודה שקטה. גם אם שיחקו גרוע ידעו להפוך את התוצאה ל־59:64 לטובתם. זה לא מנע מהיוונים להגיע לשוויון בסל של 3 נקודות מידי גאליס (66:66).

השופטים היו מסכנים. הצעקות והויכוחים עם השחקנים היוונים הביאו להפסקות משחק רבות. ואז בא הסיוע לברית־המועצות משחקן שאמנם כמו גומלסקי מסוגל היה לתת בו אמון: ויקטור פאנקרשקין הוותיק, בן ה־30 שהחליף את טקצ'נקו. פאנקרשקין, בגובהו 2.15 מטר, והזכור ממשחקי מכבי ת"א וצ.ס.ק.א. מוסקבה, קלע את סל הנצחון ואף סחט עבירה, דייק בכדור־העונשין, חילץ את ברית־המועצות מבושה והכניס את היוונים לתסכול עמוק.

מה שהיה אחרי המשחק קשה לתאר. הזעם שלט בכל. המשטרה בכוחות מוגברים, מנעה כל נסיון התפרצות והיוונים הלכו אחרי דקות ארוכות הביתה, בוכים, כואבים וכועסים.

ג'מצ'י: מיקי? בא לי להקיא, הוא ימכור את אמו בגרוש

חשבון נוקב עשה אתמול, אחרי ההפסד לפולין, קפטן הנבחרת, דורון ג'מצ'י, עם הקפטן הקודם, מיקי ברקוביץ, שדבריו בארץ עוררו תרעומת רבה בין שחקני הנבחרת.

אמר ג'מצ'י, לא פחות ולא יותר: „אני ומספר שחקנים בנבחרת שומעים את שמו ובא לנו להקיא... הדברים עוררו בי ובחברי גועל נפש. ברקוביץ איבד המון מערכו. כשהודיע על פרישה אמר שרוצה לתת שאנס לשחקנים צעירים. עכשיו הוא תוקף את הנבחרת לפני משחק כל־כך מכריע כמו עם פולין. הוא היה אחד הגורמים למצבה של הנבחרת לפני שנתיים בגרמניה. הוא אפילו לא היה מוכן לסייע לה לחזור לדרג א' בבלגיה. הוא מתבטא כך רק בגלל קנאה וזילזול במאמן ובשחקנים. לא רוצה לשמוע את השם מיקי ברקוביץ. הוא לא צריך לחזור לנבחרת. לא צריכים טובות ממנו. אם יחזור אני לא אשחק עוד בנבחרת. הוא פרש — וזהו זה".

מה יהיה במכבי ת"א?

ג'מצ'י: „אין לי ברירה אלא לשחק עמו. יש לי חוזה בקבוצה לעוד עונה. לפי דבריו הוא יכול גם למכור את האמא שלו בגרוש"...

על הנבחרת אמר ג'מצ'י: „לא היינו הנבחרת הגרועה ביותר. היו לנו שלושה הפסדים מרגיזים. באליפות אירופה יש גורמים פסיכולוגיים ועייפות מצטברת המשפיעים על השחקנים".

המאמן צבי שרף היה הומם: „אני עצוב מאוד. כמו לכל השחקנים זו סטירת־לחי בפנים. השקעתי בנבחרת כל מה שיכולתי. היו לנו כמה יציאות שעבדו עלינו כבומרנג. מרסר ולאסוף היו עייפים. כמה אפשר לסחוט מהם? זה בעצם מה שפגע בנו וזו הסיבה שלא רצינו להגיע למצב שהמשחק האחרון יקבע לנו".

בתשובה לשאלה, כיצד זה יורדים באליפות שנייה רצופה לדרג ב', השיב שרף: „התוצאות מדברות בעד עצמן. כנראה שחסר לנו כמה דברים. מוקדם להסיק מסקנות. אינני רוצה לומר דברים מהירים בלי להשקיע מחשבה".

איתן חסין, ראש המשלחת ויו"ר הוועדה המקצועית: „אינני מסכם כאן את הטורניר. אעשה זאת בבית, בישיבת הוועדה המקצועית. אפעל לפי שיקולים ודיונים. יש לי הרבה שנצטרך לשנות כמה מהתפיסות הבסיסיות לפיהן נהגנו. מצטער, כמו כולם שנבחרת ישראל לא הצליחה לעמוד במשימה ולעלות לבית ו־8. הייתי מצפה מאלה שנשארו בארץ, ובעיקר ממיקי ברקוביץ, שיתנו תמיכה ברגעים קשים ולא יפגעו. את חשבון הנפש נעשה בבית".

ארי רוזנברג: „הרגשה מזופתת. אכזבה מהולה בכעס. זו השפלה להפסיד ארבעה משחקים רצופים ולרדת למקומות 9־12. עם חומר שחקנים שיש לנו זה לא מקום ריאלי. צריך לסיים את הטורניר בצורה מכובדת".

לאוואן מרסר והאוורד לאסוף סירבו לדבר. מרסר היה מדוכא, ונייהר, יחד עם ג'מצ'י, לחזור למלון, בעוד שהשאר נשארו לחזות במשחק בין ברית־המועצות וספרד.

אגב, צבי שרף לא הופיע למסיבת העתונאים המאורגנת ע"י הוועדה המארגנת. דבר שהתקבל ברוגז רב. רק המאמן הפולני הסביר לעתונאים.

בריה"מ — ספרד 88:104

נבחרת הכדורסל של בריה"מ סיימה ראשונה בביתה באליפות אירופה בפיראוס, כשהכניעה את ספרד 88:104, לאחר שפיגרה 51:45 במחצית.

יוגוסלביה הכניעה את רומניה 78:120 (43:69) כשלשלארו ליוגוסלביה ודיואץ קלע 25 נקודות ליוגוסלביה ודראזן פטרוביץ' רק עשר נקודות, מכיוון שלא שותף הרבה.

טבלת בית א'

.1	בריה"מ	5	399–501	10
.2	יוגוסלביה	5	421–473	8
.3	ספרד	5	455–497	8
.4	יוון	5	399–430	8
.5	צרפת	5	471–395	6
.6	רומניה	5	561–410	5

משחקי אתמול

בית א':

- יוגוסלביה — רומניה 78:120
- בריה"מ — ספרד 88:104
- יוון — צרפת 69:82

בית ב':

- גרמניה — הולנד 75:76
- איטליה — צ'כיה 66:90
- פולין — ישראל 77:83

בוסטון בתמונה — 2:1

בחיה מצוינת זינקה אמש לארי בירד וחבריו מבוסטון סלטיקס לעבר ברוכלני לוס אנג'לס לייקרס וגברו עליהם במשחק השלישי בין שתי הקבוצות — 103:109.

נצחון הלייקרס צימצם את פער הנצחונות של הלייקרס ל־2:1.

רק 4 פעמים בהיסטוריה של הליגה מחקה קבוצה פיגור של 2:0 לנצחון. בוסטון עשו זאת ללייקרס בשנת 1969. באותה שנה ניצחו הלייקרס בשני המשחקים הראשונים.

במשחק השביעי והמכריע ניצחה בוסטון בלוס אנג'לס — 106:108 וזכו באליפות. הסלטיקס חייבת לנצח במשחק הרביעי גם מחר כדי להשאיר לעצמה סיכוי לשמור על תארה מהשנה שעברה.

במשחק אמש הוליכו שחקני הבוסטון לאורך שלבים רבים במשחק.

אוחנה ישחק בגביע המחזיקות

קבוצת הכדורגל מכלן, בה ישחק אלי אוחנה בעונה הקרובה, זכתה בגביע הבלגי. בנצחה במשחק הגמר את וינטרסלאג 0:3 ובראשון 0:1.

טניס

לנדל

זכה אתמול בפעם השנייה ברציפות באליפות צרפת הפתוחה בטניס כשהכניע את וילאנדר 1:3

הטניסאי הצ'כי איוואן לנדל בן ה־26 זכה בפעם השלישית, והשנייה ברציפות, באליפות צרפת הפתוחה ברולאן גארוס בפאריס. כאשר ניצח במשחק הגמר את השבדי מאטס וילאנדר בן ה־22, בארבע מערכות 7:6, 0:2, 3:6, 7:6.

המשחק נמשך כארבע שעות עם הפסקה במערכה הרביעית בגלל גשם, במצב של 2:3 לזכות לנדל.

המערכה הארוכה ביותר היתה הראשונה שנמשכה שעה ו־20 דקות כששני הטניסאים מרבים לשחק מן הקו האחורי. מפעם לפעם עלה לנדל לרשת ואף צבר נקודות אבל וילאנדר הצליח מדי פעם להעבירו.

בתואר זוגות נשים זכו המבוגרות מרטינה נאוורטילובה ופאם שרייבר מארה"ב שגברו בגמר על הצעירות בנות 17 גבריאלה סאבטיני ושטפי גראף מגרמניה 6:2, 6:1.

זו היתה זכייתה השישית של נאוורטילובה בתואר זה מאז 1975.

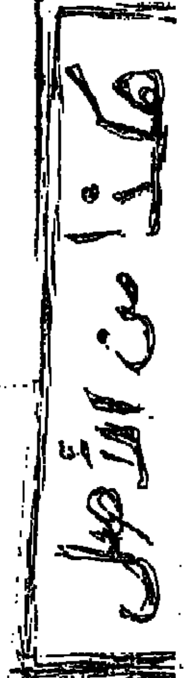

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
יבנה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בניית מגורים לבית על חלקה 5363, גוש 4907, רח' סיתונית מס' 12 בחריגה מבוקשת בהקלה 3.11%.

את התוכנית 4098 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

יו"ר הוועדה יהודה ברום
טל' 08-433811

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
דרום-השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מפורטת מס' סד/126/5".
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: חלקי גושים 7528, 7756, 7757, 7758, 7759, רמת הכובש.
עיקרי הוראות התכנית: ביטול איחוד חלקות, קביעת אזורים, יעודים ותכליות ושימושים.
ההודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3193 התשמ"ה, עמ' 2183 ובעתון בוקר העוסק מיום 20.5.85, ובעיתון ערב מעריב ביום 16.5.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מיום 16.5.85 בשפה העברית.
התכנית האמורה בצורה שבה אישרה אותה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
תאריך: 2.4.87

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
פר—294
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: מר אבנר וייצברג — לאשר תוכנית לבניין ברחוב גולדה מאיר 33 מגרש 249 בגוש 10808 רמת-גולדה.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטה פינתית של 40 ס"מ במרווח הצדדי.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוביין
מהנדס העיר

חוק תכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה, הופקד שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/ג/1".
עיקרי הוראות התכנית: [illegible]
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: חלק מגוש 7649 חלקות 42—94, 110, 111, 145—149. חלקי חלקות 22, 44, 41, 44.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המחוזית האמורה.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור כדי הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: „שינוי תכנית מתאר מקומית, מס' רע/1/52/ג/".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6582 חלקות 121, 122, 132, רחוב אחוזה.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד חלקות, הקצאת שטח להרחבת רחוב אחוזה, ביטול שביל וקביעת זכות מעבר.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3282 התשמ"ו, עמ' 981 ובעתון בוקר הצופה מתאריך: 10.12.85, ובעתון ערב חדשות מתאריך: 8.12.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 8.12.85 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
עיריית הרצליה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י: שם — הנרי צימנה, כתובת: רח' ארלוזורוב 92 ת"א, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב — הרצליה, רח' בן-אליעזר גוש 6668, חלקה 379 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה, האמור דהיינו: העברת אחוזים מקומת קרקע לקומה א' ללא תוספת אחוזים בס"ה.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברח' סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
אילת
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 22 לתכנית מיתאר 101/02/2 ואדי חמר.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי:
1. שינוי יעוד הקרקע משטח לא לבניה לאזור מלונאות ונופש ושטח ציבורי פתוח.
2. קביעת הנחיות תכנון תכליות ושימושים.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
שטח התכנית: 34.400 דונם. חוף דרומי ואדי חמר.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/245.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6581, חלקות 371, 372, 406, רחובות: אחוזה, עקיבא, שברץ.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת אזור מסחרי-מגורים, איחוד חלקות, קביעת שטח פרטי פתוח, קביעת תכנית בינוי.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3306 התשמ"ו, עמ' 1464 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 25.2.86, ובעתון ערב חדשות מתאריך 21.2.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 23.2.86 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. זהבי, מ"מ יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
(להלן: החוק)
בנ/87/203

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר הייזמן יעקב הגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן: הוועדה) בקשה להתרת ההקלה בנכס, גוש 220, חלקה 137, ברחוב שכ' רמות, בירושלים, דהיינו: בנייה תוספת בשיעור של 12.35 מ"ר.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם בחילה, מ"מ ראש העיר יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 08.03 שעת כושר. 08.40 בלי מורות — צירה ו'. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 השכון פשוט ד' — מספרים טליליים (כ). 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך — רגע עם דודלי — לקרוא ולכתוב. 11.00 ערבית מדוברת (ה'-ו') — אלבה (אלו) עתיק. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 ארץ מולדת — ממורה ומים למולדת (כ). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — ורמינהו ו'. 13.00 מרעי הטבע (ו'-י"ב) — קרובי משפחה רחוקים. 13.30 צרפתית — העשרה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.03 שעת כושר. 14.13 קסים קסם — ענקים. 14.35 רכבת ההפתעות * מרט אנימציה. 15.00 גברת פלפלה — פרק רביעי — צובעים. 15.10 קשר משפחתי — אתי אביגור ואביה עברו תאונת דרכים קשה לפני שנה. חייהם השתנו מאוד. הם משוחחים על כך עם ויוית אברמסון. 16.50 שעת כושר. 16.00 הפונדק בערוץ חמשת המייל — פרק 26: האיסוף האחרון — מנהל הבנק החדש, שהחליף את מר ויתרם, אינו נוטן לתת עוד הלוואות לתפעול קו התחבורה והוא עומד בפני סגירה. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 „רובי כפת לי" — הפרק החמישי: „יער האברון ומראות הקסמים" פרופ' לביאר מנסה להקפיא את יער הרגשות ולשנות את אופיים של רובי כפת לי בעזרת מראת הקסמים שלו. 18.00 „הילדים מרחוב דגרסי" — הפרק השביעי: „גשרי מוצא חבר". 18.30 מבזק החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.53 ספורט (ערבית). 19.00 שניים בראש אחד (ערוץ 2). 19.30 חדשות (ערבית). 19.30 ויספיש (ערוץ 2). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „המצורה" — סדרת דרמה אמריקנית. 20.30 הבלט הישראלי (ערוץ 2). 21.00 מבט לחדשות. 21.00 ויראו פופ (ערוץ 2). 21.30 תשדירי שירות. 21.35 „הנהלה בלחץ" — הפרק השישי 22.00 „זה הזמן" תכנית אירוח שבועית. מנחה: רם עברון. 22.50 „מיאמי — מחלק מוסר" — הפרק: „מותו של קלדרון" 23.35 מסוקו של יום חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צליל בוקר. 07.00 בהאזנה נינוחה 09.00 קונצרט בוקר — גנדרון לנגמורה: מיניאטורות לוגדוניות: ווהן וויליאמס: ביערות וינגור — קנטטה: סיבליוס: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ותזמורת: סטנהאמה: רביעית כלי קשת מס' 5 בפה מג'ור: רוזל: קונצ'רטו בסול לפסנתר ותזמורת: צ'ייקובסקי: סימפוניה מס. 5 במי מינור. 11.57 פינת השיר — משירי יונתן רטוש. 12.00 מן הסרטיה 13.05 בהאזנה נינוחה — ויואלדי: קונצ'רטו מס' 12 בסול מג'ור לכנור, לכלי קשת ולצ'מבלו: מוצרט: חמישייה במי במול מג'ור לקרן ולכלי קשת; בטהובן: סונטה מס' 2 לצ'לו ופסנתר: ברהמס: שלושה שירים: סן-סנס: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתז. בסול מינור: גונו: המוסיקה לבלט מתוך האופרה „פאוסט". 15.00 הסברה מוסיקלית — „ווצק" של ברג — תכנית תשיעית. 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו — התז. הפילה. הישראלית/ג. הרביג — מנצח /ואן רה פריה — אבוב (23.11.85) — באך: סוויטה מס' 1: מרצ'לו: קונצ'רטו לאבוב ולתז.; אלבינוני: קונצ'רטו לאבוב ולתז.; שוברט: סימפוניה מס' 6. 18.00 רגש על הביצוע — המבצע לרשותך. 19.00 תזמורות כלי נשיפה — מיצירות: פרנון, בלמן, גנסוק, הוואראת, ארתור, כליס ברנון. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 פינת השירה. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — פסטיבל למוסיקה קדש בפרייבורג (7.86) להקת קיונטמוננטו — דיוויד-וייבלו. ארסן בדראה — עוגב: מיצירות: אוסף מייר אנטואן, קבלי, לוזן, מונטוורדי, קוודאה, פרסל, טיטלוז, קריסימי. 22.30 פעם ועוד — פרנצ'סקו הוך: „חולית" לשלושה כלים — תנובן 3 פעמים. 23.00 מחוורי יצירות — מנדלסון: מוסיקה קאמרית: מנדלסון: שירים.

רשת א'

07.30 רדיויקל. 08.05 תונה — עם בני הגיל. 09.05 טלרדיו * שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס „סמור אני שומע" — לכתות ב', ג': „חי, צומח, דומם". 11.30 שירי עמים. 12.05 מעורב ירושלמי — עם העמרנים. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 השכלה ודעת לכל. 16.05 גיל הביניים. 17.10 שירים עבריים. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה. 18.05 מינחת ערב. 19.05 עיונים בפרשת השבוע. 19.30 שירים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב * עם האסטרולוג אילן מקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 11.30 סעו לשלום — עם גדעון הוד. 12.10 אלף-ראלף ב-„בית" — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות וזמונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות-שיחות עם אמנים בפסטיבל. 14.30 „שישה ימים ביוני" * 20 שנה למלחמת ששת הימים: „לך שמיים — לך מים" -חיילות-האויר והים. 16.05 שירים ושעורים. 16.55 קראתי ספר * קוראים ממליצים. 17.05 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.06 שעה חופשית - מגזין שבועי לעניני חינוך. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 סולם הזמנים — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 פינת תנ"ך. 23.05 משחקי לילה.

גלי צה"ל

06.00 אוניברסיטה משודרת — מדרש ואגדה — רקע היסטורי של אגרת א'. 06.30 מוקחים — ערן — החדשות הראשונות של היום עם מירב אוסיר. 07.07 תוספת בוקר * צביקה יסמירא. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו * עם רפי רשף. 13.05 מקום טוב באמצע — עם מולי שפירא וגבי אלדור. 14.05 דו רה יומי — עם רוני לנץ ורני קרפל. 15.05 מסע הקסם המיסתורי — עם החיפושיות. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום יזהר. 17.00 ערב טוב ישראל עם דן שילון. יעל דן וגוני סביר. 18.05 מלחמת לבנון מבט מ-1987 — מישדר בן שעתיים שיורכב מיום עיון שנערך בנושא באונ' ת"א. על ההיבטים העיקריים של המלחמה, על תהליכים וגורמים למלחמה, מוהלכים צבאיים ולקחי מלחמה, קבלת החלטות, תקשורת ומלחמה אנטליקטואלית ולוחמה. 20.05 ספרים רבותי ספרים — המאגזין הספרותי של גלי צה"ל. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — מדרש ואגדה וש"ח. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק — שירים שהחברה אוהבים. בתכנית ישולבו תודות לתורמי ה-שירותרום ששמותיהם עדיין לא הוקראו. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם גיורא רוזן. סגן מנהל „עם עובד". 00.05 ציפורי לילה עם גילה מואב. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. שידורי צה"ל 05.2 סכבכסים * מירע, דש"ם, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק * שירים שהחברה אוהבים. 23.05 קול הג'אז הוה — עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר — להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר * שירים וזמנים ישראליים. 09.05 מה, כבר תשעז — עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יורע 11.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאס. 12.05 רק נוסיקה. 13.05 רק בימי הול * עם מנחם פרי. 14.06 פזמון חוזר. 15.05 חדש, חריש ומחודש — עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית — עם יקיר אביב. 18.06 היה היו — מצער פזמוני העבר. 20.05 לי ולך — שיר וברכה. 21.05 קצת אחרת — פופ מתקדם — עם אורלי מורג. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל-אביב
אסתר: מוערון גן העדן 9.30, 7.15, 4.30
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.40, 7.15, 5.
בן-יהודה: רחובות זהב 9.30, 7.15, 3. / 9.30, 7.15, 5.
נת: סיפור מהחיים 9.15, 6.15, 1.14
גורדון: נישואיה של מריה בראון 9.30, 7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 5.
דרייב אין: מעבר לשיא 7.10
הוד: בנקו 9.30, 7.15, 5.
ליבוה חרש: הפרוטוקול הרביעי
כינמטק ת"א: מותו של סוכן 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 1: חנה ואחיותיה 9.30, 7.10
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15, 5
פאר: בילי גאלבין 9.30, 7.15, 5.
גאוויה: בטי בלו 9.30, 7.30, 5.
חבורת הלוחמים 9.30, 7.15, 2, 12. / 23.00
רב-חן:
חן 1: אנשי הפח 9.50, 7.30, 5.
חן 2: פשעים שבלב 9.45, 7.25, 5.
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.40, 5.
חן 4: חנות קטנה ומטריפה
חן 5: צבע הכסף 9.45, 7.40, 5, 2, 11.
שחקי: פלאטון 9.45, 7.40, 5, 2, 11.
תל-אביב: מעבר לשיא 9.30, 7.00, 4.10
תכלת: רקה לחצות 9.30, 7.15, 5 / 9.35, 7.00, 4.30

רמת-גן
אואזיס: גמעורון גן עדן 9.30, 6.40, 4.
לילה מטורה חמה 9.30, 7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30, 5.
רב-גן:
גן 1: אנשי הפח 9.40, 7.20, 5.
גן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.40, 7.20, 5.
גן 3: משהו פראי 9.40, 7.30, 5.
גן 4: הבוקר שאחרי 9.15, 6.15

ירושלים
אדיסון: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30
אורגעי: חנות קטנה ומטריפה 9.15, 4.30
בית אגרון:
אנשים ישים 16.15
נערי הכרך 18.00
דיווה 19.45
בית החיות 22.00
מירז: שם הורד 9.30, 7.00, 4.00
אוריגלו: מריה בראון 9.15, 7, 4.30
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.00, 7.00, 4.30
סמדר: אמדאוס 9.30, 7.00
הבירה: סיפורים שסיפרתי לאמא 9.15, 7.15, 4.30
אוריון
אור 1: הפרוטוקול הרביעי 9, 6.10, 4.
אור 2: קרוקודיל דנדי 9.00, 7.00, 4.10
אור 3: ג'ק פלאש המקפץ 9.00, 6.10
אור 4: ללא רחמים 9.00, 7.00, 4.30
עדן: פושע מוכטל וילדה קטנה 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: לא יוקרנו סרטים בתקופת פסטיבל ישראל

חיפה
אורה: שם הורד 9.15, 7.00, 4.30
חן: קרוקודיל דנדי 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: שיחות מלוכלכות 9.30, 7.15, 4.45
עצמון 3: שמחי ברו למורה 9.15, 7.00, 4.30

פאר: 8 מליון דרכים למות
רון: מעבר לשיא
אמסטר 9 חוצי שבועות [illegible]
אורלי: בטי בלו
קרן אור: [illegible]

נתניה
שרון: פושע מוכטל וילדה קטנה
סטודיו: אל תקרא לי לבן

חולון
מגדל: ילדים חורגים לאלוהים
[illegible]: אנשי הפח
ארמון: נערת ליווי

בת-ים
עצמאות: מעבר לשיא

הרצליה
תיפל: מעבר לשיא
מלון דניאל — האודיטוריום: פלאטון

באר-שבע
חן: מעבר לשיא

פתח-תקוה
היכל 1: מעבר לשיא
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים
היכל 3: יומן חוף בריטון

עפולה
מוסתרון: ג'השוע אתמול היום

רעננה
אורות: פלאטון

גבעתיים
חורב: ילדים חורגים לאלוהים

ראשון-לציון
רון 1: מעבר לשיא
רון 2: ילדים חורגים לאלוהים

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 8.6
מירלת אפרת: 17.30
חדוד ונוח: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ב' 8.6 בשעה 16.30 וב־20.30
רכוש נטוש

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
גני בת-ים — הנביאים 3.
חולון
אהרון — הופיין 52.
ירושלים
קרית משה — קרית משה 1.
נתניה
נתניה — הרצל 11.
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן
רמה — ז'בוטינסקי 41.
תל-אביב
הבימה — דיזנגוף 17.
מעיין חיים — שד' ירושלים 96, יפו.
חיפה
יבנה — יבנה — אבן סינא 7.
רחובות
כללית — בני משה.
רעננה-כ"ס
מרכז גולן — אחוזה, רעננה 198.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקווה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ה': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.15, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.15.
מנהריה לחיפה ותל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 13.50, 16.33, 18.36.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע [illegible] חג בלבד.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים — ילדים, א.א.ג. הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה. שערי צדק — עיניים. משגב לדך — נשים. הדסה הר"צ — פנימית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד "מסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב' 20.00—08.00, בימי ו': 15.00—08.00. טלפונים: 03-453300, 03-433500.
יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 02-243556
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04-229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי — 04-922222
קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ו-ד' — טל. 222782.
„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשינויים של ההסת' לרפואת שיניים בתל-אביב — בימים א'—ה' [illegible] 21.00—23.00, בלילות [illegible] השעות: 18.00—24.00, [illegible] השעות: 15.00—21.00.
[illegible] רחוב הנפ"ן 26, קומה ב', [illegible] פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ-20.00 עד 11.00 [illegible]
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבת [illegible] בין השעות 9.00—24.00. [illegible] טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 [illegible] טל: 03-285822, 294869.
מרכז מידע לקורבנות אונס
לדרכנה ואיזור השרון, [illegible] א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-231121
ער"ן תל-אביב — טל' [illegible]
ער"ן ילדים ונוער ת"א — טל' [illegible]
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' [illegible]
ער"ן נתניה — טל' 053-335316
סילוק מוקשים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, [illegible] בני-ברק, גבעתיים — טל' [illegible] רמלה — 101, טל' [illegible] טלפון 053-93534, מבטן — [illegible] 04-951401, נהריה — טל' [illegible] ים — טל' 5511111, [illegible] 057-74767

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן החוק)
בנ/87/225

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי [illegible] הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת בניה בנכס [illegible] ברחוב קרן הקיימת [illegible] דהיינו: בניה בקיר משותף עם שתי [illegible]. את ההתנגדויות להתרת בניה [illegible] אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך פרסום הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] רח' הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם בחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
אילת
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 162/03/2.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התכנית:
1. קביעת הוראות להקמת בית מלון.
2. קביעת הנחיות תכנון תכליות ושימושים.
[illegible]
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
פר—284
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: מר יוסף נבאי — לאשר הקמת בנין בן 2 קומות ברח' א. קפלן 23 חלקה 52 בגוש 11033 קרית-חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוביין
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת-השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון בגוש: 6551 חלקה: 334/45 ברחוב: יהודה הנביא המסומנת באזור מגורים א'1 בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים יח' דיור קוטג', ההקלה המבוקשת באחוזי בניה בניה לייעוד 6%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת-השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

כ. ורבין, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון
4225 .ב.ב

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה [illegible] במקום 6.00 מ', [illegible] גוש 16657 חלקות 53, 54, 55 [illegible] אזורים עפולה.
את ההתנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית. משרד מהנדס העיריה, רחוב [illegible] בשעות קבלת קהל.
[illegible] תתקבל בתקופה הנ"ל, תובא לדיון בועדה מקומית לתכנון ולבניה [illegible]

מ. אבוטבול, מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 287

הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 135 בגוש 7164, רח' שץ מס' 47, חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בנייה: 6% משטח המגרש, 242 מ"ר, בשתי הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

יפת משה
שץ 47, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו בקשה ליתן אשור להקלה לסגירת מרפסות ולשימוש חורג ממגורים למשרד ראוה-תושבון בקומה ג', לתקופה של 5 שנים ברח' אנגל מס' 7, גוש 6936 חלקה 66 תיק בנין 74-007 בקשה מס' 870454.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו שד' בן-גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים למשרדים במרתף לתקופה של 5 שנים או עד לאישור ת.ב.ע. 898 ב' לפי המינימום ברחוב בר-יהודה מס' 25 גוש 6907 חלקה 85, 57, 24, 22.
תיק בנין 025-25 בקשה מס' 870202.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
פר—282
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: ר"ר ויסמן בשם הדיירים — לאשר שינויים „מצב סוטי" רח' מספר 811 מס' 2 חלקה 53 בגוש 10747 כרמל-מערבי.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה נוסף מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוביין
מהנדס העיר

אחיות הקהילה מאיימות להחרים את ועידת האחיות

מאת א. קווה, כתבנו לענייני עבודה

אחיות הקהילה מתכוונות להחרים את ועידת הסתדרות האחיות, האמורה להתכנס בסוף החודש כדי לבחור מזכירה כללית חדשה. נוכח סירוב המעסיקים להיכנס עימן למשא ומתן על הסכמים חדשים בעקבות הישגי אחיות בתי-החולים.

אחיות הקהילה ובריאות הציבור החרימו לא מכבר את ישיבת הסתדרות האחיות בה הוחלט על הקמת חטיבות נפרדות.

על כינוס הוועידה הוחלט במחלקה לאיגוד מקצועי של מפלגת העבודה ללא התייעצות עם מ"מ מזכ"ל הסת' האחיות, שולה ברקן (מפ"ם), הפועלת בתפקיד זה מאז התפטורה מתפקידה כרמייה פדן.

עליפי ההסכם בין מפלגת העבודה לבין מפ"ם, נבחר מזכ"ל הסתדרות מקצועית אך ורק מתוך שורות מפלגת העבודה. בבחירות להסתדרות האחיות שנערכו לפני שנתיים זכה המערך בנצחון של 82 אחוז, מתוכם קיבלה מפ"ם את 18 האחוז המסורתיים.

שולה ברקן אמרה אתמול, כי למרות ההסכם היא מתכוונת להציג מועמדותה לתפקיד המזכ"ל. בשל נסיונה הרב ומשום שעמידתה בראש הסתדרות האחיות בתקופה הקשה שלאחר פרישת כרם היי-פרן מנעה הרס מוחלט של המוסדות.

עדות פתולוגית: איזראלוב הורדם לפני שטבע באגם

הפתולוגית ד"ר אסתר דניאלס סיליפס, שהעידה אתמול במשפטה של גיתית איזראלוב המואשמת ברצח בעלה, אמרה שהבדיקה הפתולוגית שעשתה בגופו של המנוח העלתה, כי יוסף איזראלוב מת מטביעה במים מתוקים וכי נמצאו סימני אתר, סם מרדים, בגופה.

איזראלוב נתגלה ללא רוח חיים במכונית מדגם נ.ס.י. שהיתה שקועה באגם המלאכותי בפארק הירקון בתל-אביב. אשתו, גיתית איזראלוב, מואשמת בבית המשפט המחוזי בתל-אביב ברציחתו בלילה שבין ה-25 ל-26 בינואר 1986.

בדו"ח הפתולוגי שהוגש באמצעותה לבית-המשפט נאמר בין היתר: „סביר להניח שהמנות היה רדום, תחת השפעת אתר, במידה שמנעה ממנו פעולות להציל את עצמו זמן קצר לפני הטביעה ובעת הטביעה.

הסניגור עו"ד דוד ויניצקי שאל את העדה, בחקירה הנגדית, כיצד קבעה שהמנוח היה מורדם באתר לפני שטבע.

העדה השיבה, כי מצאה סימנים בגוף המוכיחים זאת. בין היתר נמצאה שלפוחית השתן מלאה בעוד שהקיבה היתה ריקה ממים.

אדם ער שטובע, אמרה ד"ר פיליפס, בולע מים וקיבתו מתמלאת בהם. לעומת זאת, אדם הטובע כשהוא בתרדמה, אינו בולע כיוון שהרפלקסים שלו אינם פועלים. כמו-כן, אצל אדם ער מתרוקנת שלפוחית השתן בעת הטביעה, בעוד שאצל המנוח היא נמצאה מלאה. היו אלה סימנים ברורים שהקרבן היה נתון להשפעת אתר בעת שטבע, אמרה העדה.

הסניגור שאל אם כל הסימנים האלה שציינה אינם יכולים להצביע על כך שהמנוח מת מהתקף לב. היא השיבה, כי כמות הכלורידים שנמצאו בדם היו סימן של טביעה. היתה תוספת של כלורידים כתוצאה מחוסר חמצן וזו עדות נוספת למוות מטביעה, אמרה. (עתי"ם)

נדחתה טענת בדואי כי השב"כ הוציא ממנו הודאה במכות

בית-המשפט המחוזי בתל-אביב דחה טענתו של בדואי, כי הודאתו בפני השב"כ, לפיה, קנה ומכר נשק — נכפתה עליו במכות.

לפיכך, נתקבלה אתמול הודאתו של אחמר בן סלמן אל-נסטרה (27) משבט אל-נסטרה בתל ערד, כי קנה תת-מקלע קרל גוסטב ומכרו לאחר. שנמסרה בפני חוקרי השב"כ — כעדות קבילה בבית המשפט עפ"י החלטתו של השופט המחוזי אורי שטרוזמן בתל-אביב.

השופט אומר בהחלטתו, כי היה עליו להכריע בין טענת הנאשם אל-נסטרה, כי ההודאה נכפתה עליו במכות נמרצות בכל חלקי גופו ועל-ידי מניעת שינה, לבין עדות חוקרי השב"כ שאמרו, כי החקירה היתה כשרה והוגנת לחלוטין ולא הופעלו שום מעשי לחץ נגד הנאשם.

השופט פסק בהחלטתו, כי לאור כל מה ששמע, גירסת החוקרים על הוראת הנאשם ומעורבותו בעיסקת התת-מקלע „עדיפה בעיני על גירסת הנאשם ומכאן המסקנה שהעדות על הוראה זו קבילה".

השופט מציין בהחלטה, כי „נכונות הנאשם להודות במסחר בנשק מקורה בכך שהובאה בפניו עדותו של האדם שקנה אצלו את הנשק על מעורבותו הישירה בעיסקה".

כמו-כן אומר השופט, הוברר מפיו של הנאשם שהוא לא הוכה ביום הראשון של החקירה „ולמרנו מפי החוקרים שהודאתו בעיסקת הנשק ניתנה בשעה הראשונה של החקירה. המסקנה היא שהעדויות על הודאתו הן עדויות קבילות", פסק השופט. (עתי"ם)

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 5.6.87

	היחידות	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6668	1.6876	1.6778
דולר אמריקני	1	1.55	1.63	1.5881	1.6079	1.5981
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8759	0.8869	0.8824
לירה סטרלינג	1	2.55	2.67	2.5934	2.6257	2.6123
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2626	0.2659	0.2640
ין יפאני	100	1.09	1.14	1.1067	1.1205	1.1152
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7790	0.7888	0.7832
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0561	1.0692	1.0640
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2514	0.2545	0.2533
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2369	0.2399	0.2387
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2331	0.2360	0.2346
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3611	0.3656	0.3635
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1816	1.1964	1.1897
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.18	1.1331	1.1472	1.1418
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7908	0.8007	0.7958
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4226	0.4279	0.4260
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.28	1.2480	1.2636	1.2559
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.26	1.2115	1.2267	1.2179

בפלילים

שני עצורים נמלטו מביהמ"ש — אחד נתפס

מאת זהבה מרזם, כתבת „על המשמר"

שני עצורים שהובאו אתמול לצורך דיון לבית-משפט השלום ברחובות נמלטו מתא המעצר של בית-המשפט. אחד מהם נתפס כעבור מספר שעות וכן נעצרו שני חשודים בסיוע לבריחה.

שני העצורים, ישעיהו פנסו בן 26 מרחובות ויצחק ועקנין בן 29 מיבנה, החשודים בעבירות סמים ובהתפרצויות, נמלטו אתמול מבעד לחלון תא העצורים של בית-המשפט. בבדיקה התברר כי סורגי חלונות התא נוסרו מבעוד מועד והדבר איפשר לשניים להימלט בלי שהשומרים חשו בדבר.

לאחר שגילו את דבר בריחתם הוקמו מחסומים ונערכו סריקות באיזור. אחד משוטרי תחנת רחובות ראה את יצחק ועקנין ליד כפר הנגיד כשהוא נוהג ברכב שנגנב מספר דקות קודם לכן מבית-הספר החקלאי עיינות ולמקום הוזעקו כוחות משטרה. משגילה הבורח כי המשטרה בעקבותיו עזב את הרכב וברח רגלי לכיוון הפרדסים של מושב גליה. השוטרים רדפו אחריו והצליחו לתפוס אותו. כן נעצרו אחותו של אחד הנמלטים וחברה כחשודים בסיוע לבריחה.

הבורח השני טרם נתפס.

מנהל בנק נאשם בגניבת כספים בעקבות סחיטה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מנהל סניף בנק ברקליס-דיסקונט בכפר ערערה הואשם אתמול בבית-המשפט המחוזי בחיפה בגניבה ושני תושבי דיר-חנא הואשמו בסחיטתו.

בכתב-האישום שהגישו טוענת התובעת עו"ד רלי קריטורו, כי לפני למעלה משנה פנה הנאשם מג'יד עסואן למנהל סניף הבנק בערערה, פואר חאייק, והודיע לו, תוך שהוא מאיים עליו באקדח, כי עליו לדאוג לכסות את כל החובות שהצטברו בחשבונו ממשיכת יתר. אחרת ייפגעו הוא ובני משפחתו.

התובעת טוענת, כי במשך שנה תמימה גנב מנהל הבנק כספים מחשבונות לקוחותיו והעבירם לחשבונו של עסואן מחשש שיבולע לו. בשלב מסויים, טוענת התביעה, פנה גם הנאשם אליאס חיאק למנהל הבנק ואמר לו, כי ידוע לו על הכספים שהוא גונב עבור עסואן ואם לא יגנוב כספים גם עבורו הוא „יפוצץ את הפרשה".

התובעת טוענת כי מנהל הבנק גנב בשנה האחרונה 1,242,400 ש"ח מכספיהם של תשעה מלקוחות הבנק. היא מאשימה את מנהל הבנק בגניבה בידי מורשה, ברישומים כוזבים, במירמה ובהפרת אמונים. שני הנאשמים האחרים נואשמים בסחיטה ובאיומים.

אסיר נמלט משאטה נתפס בקריית-שאול

מאת זהבה מרזם, כתבת „על המשמר"

יוסי אהרון, אסיר נמלט מכלא שאטה בן 25, נעצר שלשום ליד בית-הקברות הצבאי בקריית-שאול. כן נעצרו אחותו בת ה-20 תושבת כפר-סבא וקטין בן 16 מרמת-גן, החשודים בסיוע לבריחתו.

שוטרי סיור ממרחב דן הבחינו שלשום בשעה 6 בערב במכונית מסוג פורד קפרי לבנה הנוסעת בפראות באיזור הקניון ברמת-גן. נהג המכונית לא שעה להוראות השוטרים לעצור והגביר את מהירות נסיעתו תוך שהוא מפיל ברכנו רמזור. בהגיעו לבית הקברות הצבאי בקריית-שאול הוא נתקע בגדר ולא הצליח להימלט מהרכב.

לחוקרים התברר כי הוא אסיר מכלא שאטה השפוט על עבירות רכוש שלא שב לכלא לאחר שיצא לחופשה.

נאשם ברצח סוכן הטוטו התפרע בבית-המשפט

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

נאשם ברצח סוכן הטוטו אברהם ורסנו התפרע אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה.

אתמול העיד בבית המשפט עד התביעה המרכזי, עזרא מוסלי, שנחקר ע"י התובעת. עורכת-דין סילביה פרימן. בתום חקירתה החל לחקור אותו חקירה נגדית אחד הנאשמים מאיר איפרגן, שאינו מיוצג ע"י עו"ד. במהלך חקירתו העלה העד את שמו של הנאשם הנוסף, חביב עוריאל, ואז פרץ עוריאל ביחד עם אמו שישבה באולם בצעקות וגידף את העד בכינויי גנאי. אב בית-הדין, השופט אברהם פרידמן, הפסיק את ישיבת בית-המשפט והורה לשוטרים להוציא את הנאשם לתא המעצר ולהרחיק את אמו מהאולם. הישיבה חודשה לאחר זמן קצר והמשיכה להישמע בדלתיים סגורות על-פי החלטת בית-המשפט.

התפרצותו של הנאשם חביב עוריאל באה לאחר שהעד חזר על גירסתו וסיפר כי הנאשמים ברצח ורסנו באו לביתו לאחר הרצח ואיפרגן אמר „חביב הביא לו אותה פה", כשהכוונה לירייה שנורתה בצוארו של ורסנו ע"י הנאשם חביב עוריאל.

המשך המשפט נדחה.

לחברתנו אסתי טל ומשפחתה
אתכם באבל
במות האב
יונה מוסלי
קיבוץ דן
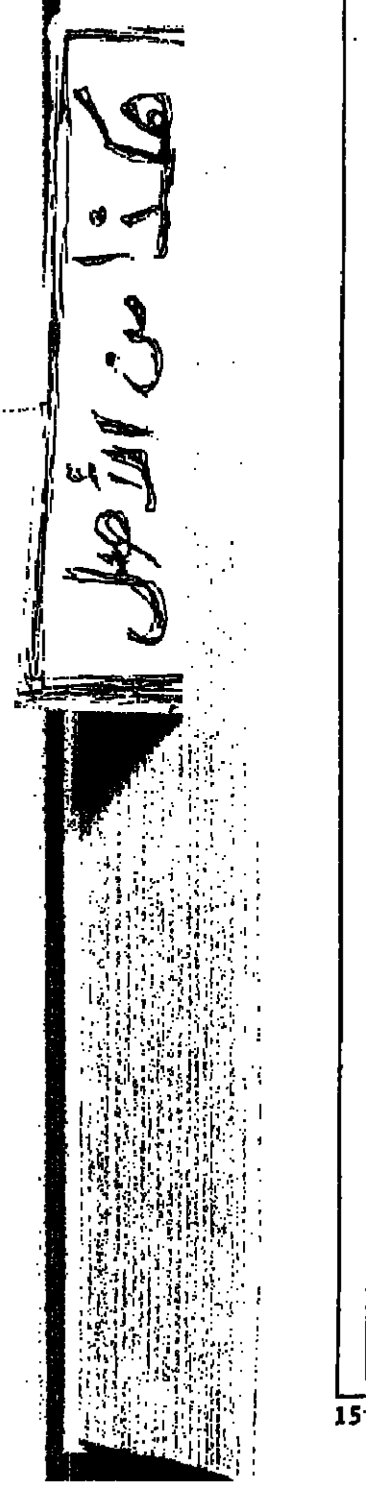
משתתפים בצערה של
עפרה אלדר ובני משפחתה
במות אמה
צפורה
גבעת-חביבה
והמכון ללימודים ערביים